

პოლიტიკა

პარლამენტი და მთავრობა
პრეზიდენტის გარეშე
უძღვრები არიან



ქართულ პოლიტიკაში ყველა გზა მიხილ
საკუთვითან მიდის - როგორც კი მთავრობასა
და საპარლამენტო უმრავლესობას შორის
უთანხმოება წარმოიშვება, ორივე მხარე,
"სამართლის საპოვნელად", პრეზიდენტთან
გაბრის.

A2

ეკონომიკა

ქართული ბიზნესის
წარმომადგენლები
"საქართველოს ბიზნესმენთა
ფედერაციას" აცალიბებენ



ძველი ბიზნესმენები ახალი სათაურის ქვეშ
ერთიანდებიან.

A4

იარაღიანი იოზი „გაპი“
და გაზეთი „24 საათი“

ახორციელებენ პროექტს,
რომლის მიზანსაც
წარმოადგენს
მოსახლეობისათვის
სამართლებრივი
დახმარება.

A7

გაზეთი „24 საათის“
ანონსები შეგიძლიათ,
მოისმინოთ რადიო
"მწვანე ტალღის"
ეთერში,
FM 107.4

ადგილი	7/12	8/12
თბილისი	8	9
ქუთაისი	14	11
ბათუმი	16	12
სოხუმი	11	9
ფოთი	15	12
თელავი	7	9
ზუბდიდი	14	11
გორი	6	5
ახმეტა	7	8
ჟიბთურა	9	7
ბაბრა	8	7
სამტრადი	14	11

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კარსი ლართან მიმართებაში	
აშშ დოლარი	1.8200
ევრო	2.4466
გირვანქა სტერლ.	3.5326
რუბლი	0.0654

საბჭოთა ფასადი და ამერიკული ინტერიერი



ოფიცია ბაზიონი ფოტო

გენერალი
პიტერ პეისი და
ვახტანგ
კაპანაძე
ქართული ჯარის
პერსპექტივაზე
საუბრობენ.

კრწანისის ეროვნული სასწავლო ცენტრი მდებარეობს
საბჭოთა ჯარისკაცების მიერ თავის დროზე "ურა-ურა"-ს
ძახილით გადატკეპნილ იალლუჯას პოლიგონზე, სადაც დღეს
ამერიკული და ქართული ბაზები ერთმანეთის გვერდითაა
განთავსებული. გუშინ სასწავლო ცენტრს ესტუმრნენ აშშ-ს
გაერთიანებული შტაბების ვიცე-თავმჯდომარე გენერალი
პიტერ პეისი, აშშ-ს ელჩი საქართველოში რიჩარდ მაილსი და
საქართველოს გენშტაბის უფროსი გენერალი ვახტანგ
კაპანაძე.

ზაზა ფარაშვილი

თავდაპირველად საპატიო
სტუმრები ამერიკულ ნაწილ-
ში შევიდნენ, სადაც მათ უკვე
ელოდნენ 5 ამერიკელი სერ-
ჟანტი, სასწავლოდ გამზადე-
ბული ქართული ოცეული და

ჟურნალისტების მთელი ჯა-
რი. ხანმოკლე დახურული თა-
თბირის შემდეგ გენერლები
ჩამწყვიტებულ ჯარისკაცებ-
თან გამოვიდნენ. მისალმების
შემდეგ დაიწყო საპატიო და-
თხოვნის ცერემონიალი.

ბაზრადება A3 ბავრდუბა

რუსეთის შანტაჟმა გაამართლა

სერგეი ბაგაფშმა პოზიციები დათმო და კრემლს დანებდა

ნინო გომართალი

შაბათ-კვირის განმავ-
ლობაში სოხუმში ორ მთავ-
არ კონკურენტს შორის მო-
ლაპარაკებები მიმდინარეო-
ბდა. როგორც ცნობილია,
ადგილობრივი ცესკო-ს მი-
ერ პრეზიდენტად გამოცხა-
დებულ კანდიდატს სერგეი
ბაგაფშს გუშინ ინაუგურა-
ციის გამართვა პქონდა და-
გეგმილი, რასაც კატეგორი-

ულად ეწინააღმდეგებოდნენ
მისი კონკურენტი რაულ ხა-
ჯიშმა და ჯერ კიდევ მოქმე-
დი პრეზიდენტი ვლადისლავ
არჩინბა. ბაგაფშის ინაუგუ-
რაციის წინა ღამეს, თვითგა-
მოცხადებულ რესპუბლიკა-
ში არსებულმა დაძაბულობ-
ამ პიკს მიაღწია. სოხუმში
ორივე კანდიდატის შეიარა-
ღებული მომხრეები გამოჩნ-
დნენ.

ბაზრადება A3 ბავრდუბა

"შალახოს" კულმინაციის მოლოდინი

გუშინ მთავრობა და
უმრავლესობა
კანცელარიაში ვერ
შეთანხმდნენ

ვარიძე თავეზაძე

მთავრობამ და პარლამენტმა
საგადასახადო კოდექსთან
დაკავშირებული სადავო
საკითხები ვერა და ვერ
გადაწყვიტეს. კვლავ
გაურკვეველია, ასრულდება თუ
არა პარლამენტის საფინანსო-
საბიუჯეტო კომიტეტის
თავმჯდომარის რომან
გოცირიძის მუქარა, ფინანსთა
მინისტრის ზურაბ ნოღაიდელის
მიერ "შალახოს" ცეკვის
თაობაზე. თუმცა, ამავე მუქარის
თანხმად, საპარლამენტო
უმრავლესობა პოზიციას
"შალახოს კულმინაციის"
შემთხვევაშიც არ დათმობს.

საპარლამენტო უმრავლესობ-
ის წარმომადგენლები და მთავ-
რობის ეკონომიკური გუნდი გუშ-
ინ, პრეზიდენტ სააკაშვილთან
ერთად, კანცელარიის კინოდარ-
ბაში თათბირობდნენ. მანამდე,
ნახევარი საათით ადრე, პარლა-
მენტის თავმჯდომარე ნინო ბურ-
ჯანაძე, საფინანსო-საბიუჯეტო

ბაზრადება A3 ბავრდუბა

თბილისის ხელისუფლებაში არეულობაა

თამარ დვალის

დღეს უკვე ყველასათვის
ნათელია, რომ ქალაქის მერს,
პრემიერსა და საკრებულოს
თავმჯდომარეს შორის
სერიოზული დაპირისპირება
არსებობს. კანონის თანახმად,
მერის და პრემიერის უფლება-
მოვალეობებს შორის ხშირია
დუბლირება, რის გამოც მათ
შორის ფუნქციების
გადაწილება ყოველთვის
დაპირისპირებით მთავრდებოდა.
ოპოზიცია მიიჩნევს, რომ მერსა
და პრემიერს შორის არსებული
დაპირისპირება მერის
გამარჯვებით დასრულდა, რასაც
ქალაქის პრემიერის მიერ
დაწერილი განცხადება მოწმობს.
ბოძინა ბრეგაძე ორკვირიან
შეცდულებაში გავიდა, საიდანაც,
ალბათ, სხვა თანამდებობაზე
გადანაცვლებს. გუშინ ქალაქის
მერსა და საკრებულოს
თავმჯდომარეს შორის
არსებული დაპირისპირებაც
გამოაშკარავდა. ბევრგვლი და
ჭიბურაშვილი კადრების
დანიშნვა-გათავისუფლების
საკითხზე ვერ შეთანხმდნენ.

ბაზრადება A2 ბავრდუბა

ინყაბა ხელმოწერის
კამპანია გაზეთ
"24 საათზე"

იკითხეთ "24 საათი" და!
თქვენ გაქნებათ პოზიცია!

რედაქციის მისამართი:
ვაქა ფშაველას №45
ტელ 20 24 24

ხელმოწერის ფასები:

1 თვით 13 ლარი;
3 თვით 39 ლარი;
6 თვით 78 ლარი;
ერთი წლით 156 ლარი.

ყურადღება!

თუ ხელშეკრულება გაფორმდება
უშუალოდ რედაქციასთან, ხელმო-
წერი მიიღებს შემდეგ შეღავა-
თებს:

6-თვიან ხელმოწერაზე 10 პრო-
ცენტი ფასდაკლება, ანუ 78
ლარის ნაცვლად, 70.20 ლარი;
ერთწლიან ხელმოწერაზე 20
პროცენტი ფასდაკლება, ანუ 156
ლარის ნაცვლად, 124.80 ლარი.



რუსეთის მანტაჟმა გააბართლა

პირველი ბავარდინა

მოლაპარაკებები, რომელსაც სპეციალურად მოსკოვიდან ჩამოსული, რუსეთის ფედერაციის პროკურორის მოადგილე ვლადიმირ კოლესნიკოვი და რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს ვიცე-სპიკერი სერგეი ბაზურინი ესწრებოდნენ, მიმდებარეობდა. პირველი შედეგი, რომელიც მალევე არასწორი აღმოჩნდა, შაბათს განმარტდა. დღისით გაერცვლდა ინფორმაცია, თითქოს ბაგაფში და ხაჯიმბა განმეორებითი არჩევნების ჩატარებაზე შეთანხმდნენ. მოგვიანებით, ბაგაფში, რომლისთვისაც მსგავსი ნაბიჯი უკან დახევას უნდა ნიშნავდეს, "24 საათთან" ინტერვიუში ყველაფერი უარყო.

შეთანხმება მხოლოდ მეორედღის იქნა მიღებული. ბაგაფში, ხაჯიმბა და პრემიერ-მინისტრი ნოდარ ხაფა პრესის წინაშე წარდგნენ და სენსაციური განცხადება გააკეთეს.

როგორც გაირკვა, სერგეი ბაგაფში განმეორებითი არჩევნების ჩატარებას მართლაც დათანხმდა, ხაჯიმბამ კი მის კონკურენტობაზე უარი თქვა.

რუსეთის გენპროკურორის მოადგილე, ვლადიმირ კოლესნიკოვმა თქვა: "ამის შემდეგ ყველაფერი ფანტასტიკურად იქნება." მაგრამ, ჯერჯერობით, უცნობია, როგორი რეაქცია ექნებათ ბაგაფშის ან ხაჯიმბას მხარდამჭერებს.

უკვე ორშაბათს დღლით, სოხუმის ქუჩებში დაუდგენელმა პირებმა 4 აფეთქება მოახდინეს.

აფეთქებები 5-10 წუთის ინტერვალებით ხორციელდებოდა. აფეთქებები მოხდა აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის პარლამენტთან, სანაპიროზე მდებარე სასტუმრო "რინასა" და მე-10-ე სკოლის შენობებთან. თვითმხილველთა თქმით, აფეთქებებს წგრევა და მსხვერპლი არ მოჰყოლია.

სერგეი ბაგაფში და რაულ ხაჯიმბამ აღნიშნული აფეთქებები შეაფასეს, როგორც რესპუბლიკაში ვითარების დესტაბილიზაციისაკენ მიმართული პროვოკაცია.

მოგვიანებით კი გაჩნდა ახალი შეთავაზება - განმეორებითი საპრეზიდენტო არჩევნების 26 დეკემბერს გამართვის თაობაზე, რამაც უკმაყოფილება გამოიწვია როგორც რაულ ხაჯიმბას, ისე რუსეთის მიერ სოხუმში გაგზავნილი მაღალრანსონების მხრიდან.

"შე ვიცი, რომ სერგეი ბაგაფში ამაზღვის წერილობით შეთანხმებას, რომელშიც ახალი არჩევნების თარიღად მოსენიებულია 26 დეკემბერი, მაგრამ ეს ჩვენთვის მიუღებელია," - განაცხადა სოხუმში გამართულ პრესკონფერენციაზე რაულ ხაჯიმბამ.

მანვე აღნიშნა, რომ "არჩევნების სხვა კანდიდატებმაც უნდა მიიღონ მონაწილეობა, თორღე კი კანონის შესაბამისად უნდა დადგინდეს."

ამასთან, როგორც რუსეთის სახელმწიფო დუმის ვიცე-სპიკერმა სერგეი ბაზურინმა აღნიშნა, განხილვებოდა შეთანხმების დოკუმენტის ორი ვარიანტი. პირველი ითვალისწინებდა განმეორებითი არჩევნების ჩატარებას (ბაგაფში - პრეზიდენტი, ხაჯიმბა - ვიცე-პრეზიდენტი); მეორე ვარიანტი კი გულისხმობდა პარლამენტის მიერ მოქმედ კანონმდებლობაში ცვლილების შეტანას, რომლის შესაბამისადაც, ორივე კანდიდატი, არჩევნების ჩატარების გარეშე შეუდგებოდა მუშაობას მაღალ თანამდებობებზე.

ბაზურინი განმეორებითი არჩევნების ჩატარებას არამიზანდონოლად მიიჩნევდა. "მოსახლეობა დიდიხა კანდიდატთა დაპირების პირების გამო, ასევე საზღვრის ბლოკირების და სარკინიგზო მიმოსვლის შეწყვეტის გამო," - აღნიშნა მან.

იგი მიიჩნევდა, რომ ხელისუფლების სათავეში ყოფნისთვის, ორივე პრეტენდენტს აქვს მოსახლეობის საკმარისი ნდობა და დაბრკოლებას მხოლოდ მოქმედი კანონმდებლობა წარმოადგენს, რომლის მიხედვითაც ვიცე-პრეზიდენტს მოსახლეობა კი არ ირჩევს, არამედ პრეზიდენტის ბრძანებულებით ინიშნება. ბაზურინის აზრით, შეთანხმების მეორე ვარიანტი პირველზე გაცილებით ოპტიმალურია, "შით უმეტეს, რომ რესპუბლიკაში არჩევნების კიდევ ერთი ტურის ჩატარებისათვის საჭირო სახსრები არ არის."

საბოლოოდ კი ისევ რუსეთის პოზიციამ გაიმარჯვა და ხელი მოეწერა შემდეგ შეთანხმებას:

"1. აფხაზეთის რესპუბლიკაში პრეზიდენტის ხელახალი არჩევნები 13 იანვრამდე ჩატარდება;

3. მხარეები შეთანხმდნენ, რომ ახალ არჩევნებში მონაწილეობა ერთიან გუნდით მიიღონ. ბაგაფში - პრეზიდენტობის კანდიდატი, რაულ ხაჯიმბა კი - ვიცე-პრეზიდენტობის კანდიდატი;

4. რაულ ხაჯიმბას მხრიდან არსებული შეთანხმების დარღვევის შემთხვევაში, მოხდება აფხაზეთის ახალი პრეზიდენტის ინაგურაცია 2004 წლის 3 ოქტომბერს ჩატარებული არჩევნების შედეგის გათვალისწინებით;

5. აღნიშნული შეთანხმების სერგეი ბაგაფშის მხრიდან დარღვევის შემთხვევაში, საჭირო გადაწყვეტილებას მიიღებს აფხაზეთის მოქმედი პრეზიდენტი, როგორც კონსტიტუციის დაცვის გარანტი.

შეთანხმებას ხელს აწერენ რაულ ხაჯიმბა, სერგეი ბაგაფში, აფხაზეთის პრეზიდენტი ვლადისლავ არძინბა, პრემიერ-მინისტრი ნოდარ ხაფა, რუსეთის სახელმწიფო დუმის ვიცე-სპიკერი სერგეი ბაზურინი, რუსეთის ფედერაციის გენპროკურორის მოადგილე ვლადიმირ კოლესნიკოვი.

შეთანხმების ხელმოწერიდან უმოკლეს ვადაში, რუსეთმა კვლავ გახსნა აფხაზეთთან სახმელეთო, საზღვაო და საჰაერო საზღვარი.

აღდგა სარკინიგზო მიმოსვლაც.

სერგეი ბაგაფში აღნიშნული საკითხის კომენტარება გაზეთ "24 საათთან" არ ისურვა, მან არც ის დააკონერტა, თუ ვინ არის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრობის კანდიდატი.

ქართველი ექსპერტები კი შეთანხმებას რუსეთის მანტაჟის შედეგად აფასებენ.

"აშკარაა, რომ სერგეი ბაგაფში რუსეთმა მანტაჟი მოუწყო, შედეგად "ხელეის ამოტყუარების პრინციპით" მიიღო. ბაგაფში, აფხაზეთის ინტერესებიდან გამომდინარე, რუსეთს გარკვეულწილად დაუთმო. რაულ ხაჯიმბა ამ შემთხვევაში წელია. ბაგაფში ისევ პრეზიდენტი იქნება, მაგრამ უკვე რუსეთის მიერ ხელდასმული," - განაცხადა "24 საათთან" ინტერვიუში ექსპერტმა აფხაზეთის საკითხებში პაატა ზაქარეიშვილმა.

იგი მიიჩნევს, რომ რუსეთმა აფხაზი ხალხის მიმართ, საკუთარი ძალის დემონსტრირება მოახდინა, რადგან ბაგაფშის პირდაპირი გამარჯვების შემთხვევაში, რუსეთის იგნორირება ხდებოდა, რაც მის ეკეკასიურ პოლიტიკას წყალს შეუყენებდა. "რაც საქართველოს რეოცდენებები შექმნა, რომლებმაც უკარანაშიც გაამართლა, შესაძლოა, აფხაზეთშიც მომხდარიყო.

ეს რუსეთს ხელს ნამდვილად არ აძლევდა. ახლა, აშკარად პოლიტიკის წარმოებითი კრემლიზმა დაამტკიცა, რომ გააკეთებს იმას, რასაც მოინდომებს," - აღნიშნა ზაქარეიშვილმა.

მისივე აზრით, ამჟამად მთავარია, თუ ვინ იქნება პრემიერ-მინისტრი. "თუ ამ პოსტს ალექსანდრ ანჭევაი არ დაიკავებს, ეს იმის მანიშნებელი იქნება, რომ რუსეთმა ბაგაფში საბოლოოდ იყიდა და დამორჩილა," - მიიჩნევს ექსპერტი.

ამასთან, პაატა ზაქარეიშვილი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ აფხაზეთში რუსეთმა დაკარგა ავტორიტეტი, ეს კი საქართველოს ხელისუფლებამ ჩვენსავე სასიკეთოდ უნდა გამოიყენოს. "ეს ჩვენი მომავალი წარმატების საწინდარია. აშკარაა აფხაზეთის გაუცხოება რუსეთის მიმართ და ჩვენ შესაბამისი სტრატეგია უნდა გამოვიმუშაოთ," - მიიჩნევს ექსპერტი და სტრატეგიის აუცილებელ შემადგენელ ნაწილებად ასახელებს უკვე იანვარში ეკონომიკური სანქციების მოხსნას, საუბარს რკინიგზის აღდგენაზე.

"ამის შემდეგ, კონცეფცია უნდა შევიმუშაოთ - რა სახელმწიფოს ვთავაზობთ ჩვენ აფხაზეთს. მაშინ, როდესაც რუსეთში ფედერალიზმის დემონტაჟი ხდება, აფხაზეთს ისეთი კონცეფცია უნდა შევთავაზოთ, რომელსაც ვერ შესთავაზებს რუსეთი. თუ 3-4 თვეში ეს არ გავაკეთებ, მერე ყველაფერი უკან დაბრუნდება და ვითარების გამოსწორება ძალიან ძნელი გახდება," - ხაზს უსვამს აფხაზეთის საკითხების ექსპერტი.

ფოტორეპორაჟები რადიო მწვენი ტალღის სპუდიიდან რადიო მწვენი ტალღა - კარგი მუსიკის რადიო FM 107.4 რადიო შოუ როკი და ფეხბურთი "ყოველი კონსერტი შიშისმოგზავრალი იყო"

ქრომის საფეხბურთი წყნარადგება,საითხო თამაშზე; მიმდინარე,დასრულებული და დასრულებული მატჩების შედეგები - როკი და რადიო ქართული. ფეხბურთი პირდაპირ ეთერში. შაბათი, ქრისტიანული - დამის 2-საათიანი - როკი და ფეხბურთი მწვენი ტალღაზე

დაგვიკავშირდით გულუფონებზე 32-43-46; 32-43-47

ნამყვანები

არჩილ ბენაშვილი, გაგა გობრონიძე, მინდია გაბაშვილი, ირაკლი დანელია

5 დეკემბრის გადაცემის სტუდია

ბაჩი ქიტიაშვილი, როკ-ჯგუფ "ბერმუზას" დამაარსებელი და წევრი



ბაჩი ქიტიაშვილი: "კომუნისტების დროს ჩვენ კონცერტებზე უამრავი ხალხი იყრიდა თავს. ერთხელ ნავთლუბში, რკინიგზელთა კლუბში, აივანი ჩამოიხრა. კიდევ კარგი, არავინ დაშავებულა. რუსთაუმი, 1970 წელს კონცერტზე ფეხშიშველები გამოვედით. ამაზეც მაგრად მოგვცხდა."

"სერიოზული დისიდენტები ყოველთვის მხარში მედგნენ და მეუბნებოდნენ - საქართველოსათვის დიდ საქმეს აკეთებო. როკი ხომ რევოლუციური მუსიკაა."

"1988 წელს ფინური როკ-ჯგუფი ჩამოვიდა. თვითმფრინავის ტრაპიდანვე ჯგუფის ერთ-ერთი წევრი დაჟინებით მიყურებდა. თურმე "როლინგ სთიუნზის" კიტ რინარდსი გვიჩვენა."

"საქართველოში როკის პოპულარიზაცია არ ხდება. აუცილებელია რომ ქვეყანაში არსებობდეს ერთი ტელერეზი მანც, რომელიც "მწვენი ტალღის" მსგავსად როკს მიეძღვნება."

საზჭოთა ფასადი და ამერიკული ინტარიერი

პირველი ბავარდინა

ოფიცერი რიხიანად გვამცნობდა, რომ ვინმე პოლ მაკვიგრის დათხოვნის ცერემონიალი აშშ-ს საზღვაო ქვეითთა ჯარში მისი კეთილი და ღირსეული სამსახურის შესახებ მოწმობს. საბჭოთა ჯარგამოვლილეს გულწრფელად გაგვიხარდა ჯარისკაცის დემოილიზაცია - სახლი, ქეიფი, გოგოები... მაგრამ, "ზასტისი" დროინდელი სამხედრო აქსიომა, რომ "დემბელ ნეიზბეფენ, კაკ კრახ იმპერიალიზმა", ჩვენ თვალწინ გააბითურეს სწორედ იმ იმპერილისტებმა. მეორე წუთში იგივე ოფიცერი აცხადებდა: "მაგრამ პოლ მაკვიგრამ განახალა სამსახური საზღვაო ქვეითთა ჯარში. ეს ნიშნავს მის ერთგულებას სამშობლოსა და საზღვაო ქვეითთა ჯარისადმი. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ აშშ-ს საზღვაო ქვეითთა ჯარი ყველაზე საუკეთესოა მსოფლიოში".

იმ ადამიანისთვის, ვინც ამერიკელ ჯარისკაცთა კვების რაციონს იცნობს, ოფიცრის ამ განცხადებაში ეჭვის შეტანა ძნელია. სადილად ჟურნალისტებზე დაგვატყუეს და ვნახეთ, რომ ამერიკელები იკვებებიან ხორცილი, ქათმით, თევზით, ხილისა და ბოსტნეულის სალაიებით, ათასნაირი სანელებლებით, ჩაით, ყავით, წვენებით, შოკოლადებით და კანფეტებით; ჩვენები - ბორშით, ლობიოთი და თევზით.

"ლეტა-ზიმაიოი" აღჭურვილი ამერიკელთა პერსონალური კოტეჯები კი, ჩვენების საბჭოურ ყაზარმებთან შედარებით, ფუფუნების ოაზისს წარმოადგენს. სხვა საყოფაცხოვრებო განსხვავებებზე ლაპარაკი შეუძლებელია, ვინაიდან ჩვენებს ყაზარმაში არ გააჩნიათ პირსაბანი, შხაპი და ტუალეტი.



მთიანე ბაზაში, ფოტო

თუმცა, კრწანისის სასწავლო ცენტრის უფროსის ჯიმი ზარიძის განცხადებით, წელს, ამ მხრივ, ცვლილებები დაგეგმილი.

"კრწანისის ეროვნული სასწავლო ცენტრი მდებარეობს თბილისიდან 25, რუსთვიდან კი 5 კმ-ის დაშორებით. აქ, 2002 წლიდან მოყოლებული, გაიწვრინა 5 ქართული ბატალიონი და ამის დამადასტურებელი სერთიფიკატი მიიღო 2467 ჯარისკაცმა. 2005 წლის იანვრიდან იწყება ახალი ამერიკული პროგრამა. ამერიკული მხარე გვამავს, რომ ერთგულ სასწავლო ცენტრში აშენდეს 5 ექვსასკაციანი კაზარმა, 125-კაციანი სამრეცხაო და ექვსასკაციანი სასადლო," - ასე უპასუხა გენერლებს პოლკოვნიკ-

მა ჯიმი ზარიძემ.

თავის მხრივ, ქართველ ჯარისკაცებს გამამხნევებელი სიტყვით მიმართეს პიტერ პეისმა და ვახტანგ კაპანაძემ.

გენერალი პიტერ პეისი: "ჩემთვის დიდი პატივია თქვენთან ერთად დგომა. თქვენ ბრძოლით მიაღწიეთ თავისუფლებას და ახლა მომავლისკენ იყურებთ. ყველამ აღიარა თქვენი ჯარისკაცების თვადიდება ერყმი, ავღანეთსა და კოსოვოში და ეს ძალიან მნიშვნელოვანია. თქვენ ხართ თქვენი ჯარის ლიდერები და მოვა დრო, როცა შეიღმევილებს სიამაყით მოუყუებთ, რა გააკეთეთ სამშობლოსთვის. პრეზიდენტმა სააკაშვილმა ისურვა, რომ აშშ-სა და საქართველოს შორის სამხედრო

თანამშრომლობა გაგრძელდეს და ჩვენ ძალიან გვეამაყება, რომ შევიძლია ამის გაკეთება".

გენერალი ვახტანგ კაპანაძე: "სრულიად ვეთანხმები გენერალს - თქვენ ხართ ჩვენი ჯარის მომავალი. ჩვენ მზად უნდა ვიყოთ, შევხვდეთ საფრთხეს ქვეყნის გარეთ, რათა ავიცლით ის ქვეყნის შიგნით. ჩვენ თანამშრომლობითი იდეალებისათვის. ამიტომ, დიდ მადლობას მოვასხენებ ამერიკელ საზღვაო ქვეითებს და მხარეებისთვის".

ამრიგად, დახმარება, წვრთნა და აღჭურვა გაგრძელდება და, იმედია, რომ შემდეგად, ამერიკული ინტერიერი სრულიად სძლეოს საბჭოთა ფასადს.

ზე საკანონმდებლო და აღმასრულებელმა ორგანოებმა შეთანხმება ვერც ამ საკითხზე მოახერხეს. ედვარდ სურმანიძემ გუშინ განაცხადა, რომ "უნდა იქნას მიღებული პოლიტიკური გადაწყვეტილება", რითაც ოფიციალურად დადასტურა, რომ პრეზიდენტის თანდასწრებით უმრავლესობის და მთავრობის მოლაპარაკებები საგადასახადო კოდექსში ცვლილებების თაობაზე აშკარად პოლიტიკურ ხასიათს ატარებს.

გუშინდელ შეკრებაზე გაირკვა, რომ 18-პროცენტია დღგ-ს ამოქმედება ექვს თვემდე არ გაიწელებს. "უფრო ადრე მოხდება, ზუსტად როდის, ჯერჯერობით, ცნობილი არ არის," - აღნიშნა ნოღაიდელმა ჟურნალისტებთან კომენტარისას. არაოფიციალური ინფორმაციით, გუშინდელ შეკრებაზე, მთავრობასა და უმრავლესობის შორის "ვაჭრობისას" გადაწყდა, რომ თუ ნოღაიდელი დათმობს და 18-პროცენტია დღგ-ს ექვსი თვის შემდეგ ამოქმედებაზე უარს იტყვის, საინცვლოდ მას პარლამენტი სხვა შეღავათს შესთავაზებს. კერძოდ, საუბარია, ახალი საგადასახადო კოდექსის (მისი ყველა შესაძლო ცვლილებებით), პირველი იანვრის ნაცვლად, პირველი თებერვლიდან ამოქმედებაზე.

ბის დაბევრის და ქონების გადასახადის საკითხები მესამე მოსმენისათვის გადაიდო.

ერთი კვირის შემდეგ იმსჯელებენ ფინანსური ამნისტიის საკითხზე, რაც თავისთავად იმის მაუწყებელია, რომ წუხანდელ შეხვედრა-



ფინანსთა მინისტრი მიიჩნევს, რომ პრაქტიკულად, შეთანხმებები დამთავრდა.

იკორი ლეონიძის ფოტო

შედეგა მეორე მოსმენა, წინასწარვე ცნობილია, რომ ყველაზე წინააღმდეგობრივი საკითხები ამ სხდომაზე არ განიხილება. გუშინდელ შეკრებაზე გაირკვა, რომ დამატებითი ღირებულებები 18 პროცენტამდე შემცირების, მანქანე-

პირველი ბავარდინა

კომიტეტის თავმჯდომარე რომან გოცირიძე, პარლამენტარის მიხეილ მაჭავარიანი და ფინანსთა მინისტრი ზურაბ ნოღაიდელი პრეზიდენტ სააკაშვილს კაბინეტში ესაუბრნენ. ამ ვიწრო წრის შეხვედრის მონაწილეებს პრესასთან კომენტარი არ გაუკეთებიათ.

კინოდარბაზში გამართული მოლაპარაკების შემდეგ, მართალია, ზურაბ ნოღაიდელმა განაცხადა, რომ, "პრაქტიკულად, შეთანხმებები დამთავრდა", მაგრამ კონკრეტულ წინააღმდეგობრივ საკითხებზე საუბრისას გაირკვა, რომ მთავრობა და პარლამენტი გუშინ ვერაფერზე შეთანხმდნენ.

გაგრძელდება თუ არა დღეს საგადასახადო კოდექსის მეორე მოსმენით განხილვა? - კინოდარბაზიდან გამოსულმა ფინანსთა მინისტრმა აღნიშნა, რომ პარლამენტი ხვალ კოდექსს განიხილავს. ხოლო პარლამენტის თავმჯდომარის ინფორმაციით (იგი კინოდარბაზში გამართული შეხვედრის შემდეგ კვლავ შეხვდა პრეზიდენტს), სავარაუდოდ, დღეს და ხვალ კონსულტაციები გაგრძელდება და კოდექსს პარლამენტი ხუთშაბათს განიხილავს მეორე მოსმენით.

მიუხედავად იმისა, თუ როდის

გაეროს განვითარების პროგრამის წარმომადგენლობა საქართველოში აცხადებს ტენდერს გაეროს სახლში მცირე სახის სამონტაჟო-სარემონტო სამუშაოებზე. ტენდერის დეტალური პირობების მიღება შესაძლებელია შემდეგ მისამართზე: გაეროს სახლი, ერისთავის ქ. 9, თბილისი ან ჩვენს ოფიციალურ ვებგვერდზე: www.undp.org.ge.

დაინტერესებულ კომპანიებს ვთხოვთ, განაცხადები წარმოადგინონ დალუქულ კონვერტში შემდეგ მისამართზე: ერისთავის ქ. 9. განაცხადების მიღების ბოლო ვადაა ა/წ 13 დეკემბერი, 17:00.

ვინ ჩაატარებს აუდიტს ეროვნულ ბანკში?

ეროვნული ბანკის 2004 წლის ანგარიშგებების აუდიტი, საგარეუღოდ, მომავალი წლის პირველივე დღეებში დაიწყება. აუდიტორული კომპანიის ვინაობა კი მომავალ კვირას გახდება ცნობილი.

ეთერ ბაბულაშვილი

ამ დროისთვის საქართველოს ერ-ოვნულ ბანკში აუდიტის ჩატარებაზე სურვილს ოთხი დამოუკიდებელი საე-რთაშორისო აუდიტორული კომპანია გამოთქვამს. ესენი არიან "პრის ვო-თერ პაუზ კუპერის", "დელოუ ტუ-ში", "ერნსტ ენდ იანგი" და "გრანტ ტორნტონ ინტერნეიშნლი". მათ შორის გამარჯვებულის ვინა-ობას სპეციალური სატენდერო კომი-სია უახლოეს ერთ კვირაში გაარკე-ვებს.

სატენდერო კომისია დაკომპლექ-ტებულია პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის, ეროვნული ბანკისა და საქართველოში მოქმედი დამოუკიდებელი აუდიტორული კომ-პანიების წარმომადგენლებით.

გუშინ საქართველოს პარლამენ-ტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტე-ტში, ეროვნული ბანკის ანგარიშგების აუდიტის ჩატარებისთვის დამოუკი-დებელი აუდიტორის შერჩევის მიზნ-ით, სატენდერო კომისიის სხდომა გა-იმართა.

როგორც კომიტეტის თავმჯდო-მარემ რომან გოცირიძემ განაცხადა, ტენდერში მონაწილეობას ის ოთხი საერთაშორისო აუდიტორული კომ-პანია ღებულობს, რომლებმაც კომი-სიაში სატენდერო დოკუმენტების პა-კეტები სრულად წარადგინეს.

კომისიის გუშინდელ სხდომაზე ოთხივე კომპანიის მიერ წარმოდგენი-ლი სატენდერო დოკუმენტების პაკე-ტები გაიხსნა. **"წარმოდგენილი დო-კუმენტები გადამრავლდება. სატენ-დერო კომისიის თითოეულ წევრს**

სახალმწიფოს მიერ დანახაული შეღავათების მქონე პირთა საყურადღებოდ!

გაცნობებთ, რომ ა/წ 1 დეკემბრიდან იწყება თქვენი კუთვნილი შეღავათების

დამადასტურებელი საბუთების ხელახალი რეგისტრაცია.

გთხოვთ 2004 წ-ის 31 დეკემბრამდე საცხოვრებელი ადგილების მიხედვით აბონენტთა მომსახურების ცენტრებში, წარმოადგინოთ შეღავათის და პირადობის დამადასტურებელი საბუთები, წინააღ-მდეგ შემთხვევაში სს "თელასი" იძულებული გახდება შეაჩეროს თქვენს ბარათზე შეღავათის გატარება 2005წლის 1 იანვრიდან.

"კრედიტინფო საქართველო"

გილოცავთ დამდეგ შობა-ახალ წელს და თქვენს კომპანიას სთავაზობს უნიკალურ შესაძლებლობას მოხვდეს მსოფლიოს უმს-ხვილეს მონაცემთა ბაზაში.

თქვენს ორგანიზაციას მიენიჭება საერთაშორისო საიდენტი-ფიკაციო ცხრა ციფრა კოდი და ინფორმაცია განთავსდება უდიდ-ეს მონაცემთა ბაზაში 200 ქვეყნის 85 მილიონი კომპანიის გვერდ-ით.

თქვენი კომპანიის განვერიანებით მონაცემთა ბაზაში გაგიად-ვილდებათ:

- საერთაშორისო ტენდერებში მონაწილეობა
- საერთაშორისო ბაზრებზე გასვლის პროცესი
- პოტენციურ ინვესტორებთან დაკავშირება
- ახალი პარტნიორების, ან დისტრიბუტორების მოძიება
- საბანკო-საფინანსო ინსტიტუტებთან ურთიერთობა
- სხვადასხვა მნიშვნელოვან ტრანსაქციებთან დაკავშირებუ-ლი რისკებისა და ხარჯების განსაზღვრა

მხოლოდ 10\$-ად წელიწადში, თქვენი კომპანიის შესახებ ინფო-რმაცია პერიოდულად განახლდება. იჩქარეთ ეს ფასი მხოლოდ განსაზღვრული პერიოდი მოქმედ-ებს.

დამატებითი ინფორმაციისათვის, გთხოვთ დაგვიკავშირდით

სს "კრედიტინფო საქართველო"
მის: ჭავჭავაძის 50, თბილისი.
ტელ: (995 32) 232 836
ფაქსი: (995 32) 225 816

სახალხო ბანკი

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО

ВБ

ВИП-БАНК

"სახალხო ბანკი" და VIP-ბანკი წარმოგიდგენთ ფულადი გზავნილების ახალ სისტემას "VIP Money Transfer".

ყველაზე დაბალი საკომისიო 1,5% გზავნილის თანხიდან და თანხის მიღება გამოგზავნიდან 5 წუთში.

ფულადი გზავნილების გაგზავნა ან მიღება შესაძლებელია რუსეთიდან, ესპანეთიდან, დსთ-სა და ბალტიის ქვეყნებიდან „სახალხო ბანკის" 75 ფილიალის საშუალებით.

„ვი ემ თი" საბანკო მომსახურების ახალი დონე და ხარისხი.

ტელ: + (7995) 7778855 (მოსკოვი)

+ (99532) 555500 (თბილისი)

ქართული ბიზნესის წარმომადგენლები "საქართველოს ბიზნესმენტა ფედერაციას" აყალიბებენ

ნინო წარჩემაშვილი

"ახალი რეალობებიდან გამომდინარე, "გადამხდელთა კავშირი" შექარმეებსა და ბიზნესმენტებს ეფექტურად უნდა მოეხსახუროს. შეიცვალა ბიზნეს-გარემო - შეიცვალა კერძო მექანრმოთა საჭიროებები. ახალი ამოცანები ახლებურ გადაწყვეტას ითხოვს. საჭიროა თანამედროვე ტიპის ბიზნეს-ასოციაცია". ასეთი არგუმენტაციის საფუძველზე "გადამხდელთა კავშირმა" მუშაობის ახალი სტილი, სტრუქტურა, ფუნქცია, ამოცანები, დანიშნულება შეიძინა და მის ბაზაზე "საქართველოს ბიზნესმენტა ფედერაცია" დაფუძნდა, რომლის პირველი ყრილობაც გუშინ გაიმართა.

ყრილობაზე ახალი სახელწოდების, წესდების, ლოგოს პრეზენტაცია მოე-წყო. მნიშვნელოვანია, რომ "საქართვე-ლოს ბიზნესმენტა ფედერაციის" ახა-ლი წესდების მიხედვით განზორციელ-დება სრული რეორგანიზაცია, სტრუქ-ტურული და საკადრო ცვლილებები, ფუნქციონირებას დაიწყებს სამეთვა-ლყურეო საბჭო და ომუდსმენის ინს-ტიტუტი. იდგაზია ძლიერი, გავლენიან-ი, დამოუკიდებელი, ბიზნესმენტა ინ-ტერესების დამცველი ორგანიზაციის ჩამოყალიბება, რომელიც მსხვილი, სა-შუალო და მცირე ბიზნესის ინტერეს-ებს დაიცავს.

ინფორმაციისათვის - გადამხდელ-თა კავშირი დღემდე 150-მდე ბიზნეს-მენი იყო განვერიანებული. ფედერაცი-ის დაფუძნების შემდეგ კი მათი რიცხვი 200-მდე გაიზარდა.

კავშირის აღმასრულებელი დირექ-ტორის, გიორგი ისაკაძის თქმით, "გა-დამხდელთა კავშირი საკმაოდ სერიო-ზულ და ძირეულ რეორგანიზაციას საჭიროებს და ეს, ბუნებრივია, მხოლ-ოდ სახელის შეცვლასა და ახალი სა-ხეების წარმოქმნას არ გულისხმობს. აქ საუბარია თვისობრივად ახალ მიდ-გომებზე, ახალ იდეებზე და ორგანი-ზაციის ახალ სტრუქტურაზე. "საქარ-თველოს ბიზნესმენტა ფედერაცია" გამოიყენებს ყველა მის ხელთ არსე-ლყო კანონიერ ზერეკტს საქართველო-ში ლეგალური ბიზნესის დასაცავად."

ამ ეტაპზე კი, ისევ აქტუალურია ახ-ალი საგადასახადო კოდექსი, რომლის



იური ლოპოინს ფოტო

განხილვითაც "საქართველოს ბიზნეს-მენტა ფედერაციის" დამფუძნებელი ყრილობა დაიწყო. ყრილობაზე წარმო-დგენილი ბიზნესმენტების მოსაზრება ცალსახად დაფიქსირდა და მისი ფორ-მულირება შემდეგნაირად შეიძლება - ხელისუფლებამ ისეთი "საგადასახადო კოდექსი" უნდა მიიღოს, რომელიც სა-ქართველოში კაპიტალის შემოდინებას შეუნყოფს ხელს. "კოდექსის მთავარი მოტივაცია უნდა იყოს ის, რომ ბიზნე-სმენტმა კაპიტალი საქართველოში შემოიტანონ და დაბანდონ. დაპირე-ბების მიუხედავად, ახალი "საგადასა-ხადო კოდექსი" პროექტში (რომელ-იც საქართველოს პარლამენტმა დღეს მეორე მოსმენით უნდა მიიღოს), მთა-ვრობამ ბიზნესმენტების ინტერესები არ გაითვალისწინა," - ითქვა გუშინ. გიორგი ისაკაძის თქმით, "ახალ პროექ-ტში ბიზნესისთვის სასიცოცხლო მნი-შვნელობის მქონე, სულ ცოტა, 5-6 სა-კითხია გადაუწყვეტელი. მათ შორი-საა ქონების გადასახადი, ავტომობი-

ავტომობილების იმპორტიორთა ასოციაცია წოდრიდელის ცვლილებაზე აპროტესტებს

გუშინ, ახალი საგადასახადო კოდექსის პარლამენტში მეორე მოსმენით განხილვამდე ერთი დღით ადრე, ავტომობილების იმპორტიორთა ასოციაციამ უკანასკნელი შანსის გამოყენება სცადა - სასტუმრო "ქორთთიარდ მარიოტში" მდილთათვის პრესკონფერენცია მოაწყო და ახალი საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებული იმპორტირებული ავტომობილების დაბეგვრის რეჟიმი გააპროტესტა.

დინაა ჩარაა

ავტომობილების იმპორტიორთა ასოციაცია გაუმართლებლად მიიჩნევს დაბეგვრის ახალი რეჟიმის შემოღებას და ფიქსირებული გადასახადის ადგა-ლურით შეცვლას. ასოციაციის წარმო-მადგენლების განცხადებით, ავტომო-ბილების დაბეგვრის ახალი რეჟიმი რა-დიკალურად ეწინააღმდეგება ახალი საგადასახადო კოდექსის უზიარესს, პრინციპებს, როგორებიცაა: ბიზნესის სტიმულირება, საინვესტიციო კლიმატ-ის გაუმჯობესება, საგადასახადო დამი-

ნისტრირების გამარტივება და ეკონო-მიკის ჩრდილოვანი სექტორის შემცი-რება, "კოდექსის ლიბერალიზაციაზე და საგადასახადო ტვირთის შემსუბუ-ქებაზე რომ არაფერი ვთქვათ," - განა-ცხადა ასოციაციის გენერალურმა მდი-ვნამ ლაშა ლომიძემ. მისივე თქმით, ახ-ალი კოდექსით ავტომობილების იმპო-რტი დამატებული ღირებულების გადა-სახადით, აქციზით და ქონების გადასა-ხადით დაიბეგრება, რაც ავტომობილე-ბის ფასს მნიშვნელოვნად გაზრდის, ქვეყანაში ძვირად ღირებული, ახალი ავტომობილების იმპორტს შეამცირ-ებს, ბიუჯეტი კი ვერანაირ ეფექტს ვერ

ამერიკის სავაჭრო პალატა შეზფოთებულია საქართველოში მაკონტროლებელი ორგანოების მიერ ბიზნესის სისტემატური შევიწროებისა და ადგილობრივი სასამართლოების სუსტის ფუნქციონირების გამო.

ამერიკის სავაჭრო პალატა შეშფოთებულია საქართველოში მაკონტროლებელი ორგანოების მიერ ბიზნესის სისტემატური შევიწროებისა და ადგილობრივი სასამართლოების სუსტის ფუნქციონირების გამო.

არი შეღავათების არარსებობის გამო.

ამერიკის სავაჭრო პალატაში მიჩი-ნევენ, რომ ახალი მთავრობის ინიცია-ტივა - ფინანსური ამნისტიის შესახებ წარმოდგენილი შესაბამისი კანონპრო-ექტი არასრულყოფილია და ის სერიო-ზულ დახვენას მოითხოვს. ამ ნაკლოვა-

მიიღებს. "ხოლო თუ ავტომობილები კვლავ ძრავის მოცულობის მიხედვით დაიბეგრება, საბიუჯეტო შემოსავე-ლები კიდევ მოიმატებს," - აღნიშნა ლომიძემ.

კომპანია "ლადავანის" ხელმძღვა-ნელის შალვა ოგბანიძის განცხადებით, დაბეგვრის რეჟიმი ქვეყანაში დაბალ-ფასიანი, ძველი ავტომობილების იმპო-რტის სტიმულირებას შეუწყობს ხელს. "ევროპა ასეთი ავტომობილებისაგან გათავისუფლებას ცდილობს, საქარ-თველო კი საავტომობილო სექტორში ევროპის სანიტარო ქვეყანა გახდება," - დასძინა მან.

ავტომობილების იმპორტიორთა ასოციაციის გენერალურმა მდივანმა ხაზი გაუსვა იმ ფაქტს, რომ თავიდან, ახალი საგადასახადო კოდექსით მხოლ-ოდ საბაღი მანქანების გაძვირებაზე იყო საუბარი, "თუმცა აღმოჩნდა, რომ გა-ძვირდება როგორც ახალი, ისე მეო-რადი ავტომობილები. ჩვენ გვსურს,

ნებების პარალელურად, ამერიკის სა-ვაჭრო პალატა იმ დადებით მომენტებ-ზეც აკეთებს აქცენტს, რომელიც ახა-ლი ხელისუფლების დამსახურებაა. სა-ვაჭრო პალატა დადებითად აფასებს საქართველოს მთავრობის მნიშვნელო-ვან წინსვლას საინვესტიციო გარემოს ხელისშემშლელი ფაქტორების დამლე-ვის თვალსაზრისით, განსაკუთრებით - კორუფციისა და კრიმინალური სამყა-როს წინააღმდეგ გატარებულ ლომის-ძიებების კუთხით. სავაჭრო პალატაში

ფინანსთა სამინისტროს დაფუძკიც-ოთ, რომ ეს თვად რეიჯეტებისთვის იქ-ნება საზიანო. ხაზლი ღარნ შეიძენს ავტომობილს, ან მის ღირებულებას არაოფიციალურად გაფორმებს და ეს ბიზნესი ჩრდილოვანი გახდება," - განაცხადად ლაშა ლომიძემ.

"ჩვენი არგუმენტების გაუთვალი-სწინებლობის შემთხვევაში საფრთხე დამუქრება ავტო-ბაზრობებზე თვი-თდასაქმებულ ათასობით ადამიანს, რადგან ისინი საფასო მანქანაცუციე-ბში ვერ ან არ ჩაერთვებიან და არა-ლეგალურ გარეგებებში მონაწილეო-ბას არ ისურვებენ," - განაცხადეს მათ.

როგორც ცნობილია, სწორედ აღნი-შნული საკითხი გახდა მთავრობასა და პარლამენტს შორის მთავარი სადავო საკითხი, რომელთან დაკავშირებითაც გუშინ საღამოს საქართველოს პრეზი-დენტთან სპეციალური თაღბირიც გაი-მართა, რომელზეც შეთანხმება ისევ ვერ მოხერდა.

აცხადებენ, რომ ახალი კანონმდებლო-ბა სწორად იქნა შედგენილი და საქარ-თველოს მთავრობა დიდ ძალისხმევას იჩ-ნის ქვეყნის ინფრასტრუქტურის გასა-უმჯობესებლად.

ამერიკის სავაჭრო პალატა, რომე-ლიც აშშ-ს განვითარების სააგენტოს დახმარებით ქვეყანაში მრავალ პრო-ექტს ახორციელებს ბიზნესგარემოს გაუმჯობესების მიზნით, ამჟამად მუ-შაობს რამდენიმე მნიშვნელოვან ახალ სახელმძღვანელოზე, რომელიც უახ-ლოეს მომავალში გამოვა. მათ შორის არის სახელმძღვანელო მომხმარებლე-ბისთვის, კონკრეტული რეკომენდაცი-ებით, თუ როგორ უნდა შემცირდეს ნაე-თობპროდუქტების კონტრბანდა საქა-რთველოში, სახელმძღვანელოს პოტე-ნციური ინვესტორებისთვის და სხვა. კიდევ ერთი საინტერესო პროექტი, რომელსაც ამერიკის სავაჭრო პალატა ახორციელებს, ეს არის საქართველოს საპენსიო რეფორმის დეტალური შეს-ნავლა, რომლის შედეგებიც უახლოეს მომავალში გახდება ცნობილი.

ამერიკის სავაჭრო პალატა საქარ-თველოში 1998 წელს დაარსდა და ის ამ-ჟამად 104 წევრს აერთიანებს. სხვათა შორის, ამერიკის სავაჭრო პალატის დამსახურებაა ის ფაქტიც, რომ პირვე-ლად საქართველოში მომზადდა ქარ-თული ბიზნესის ქვეყის კოდექსი, რომელსაც ხელი ჩვენს ქვეყანაში მოღვაწე 40-ზე მეტმა მოქმედმა კომპანიაშ მოა-წერა.

წელს პალატის საგადასახადო კო-მიტეტმა მობილიზება გაუეთვა ბიზნ-ეს-საზოგადოების მჭიდრო თანამშრო-მლობას აღმასრულებელ და საკანონმ-დებლო ორგანოებთან, რითაც საგადა-სახადო კოდექსის პროექტის გადახინ-ჯვაში კერძო სექტორის აქტიური მო-ნაწილეობა უზრუნველდა.

"ჩვენ ჩვენი წვლილი შევიტანეთ ქვეყანაში ბიზნესგარემოს გაუმჯო-ბესების საქმეში. ჩვენ მომავალშიც აქტიურად გავაგრძელებთ საქართვე-ლოს მთავრობასთან მჭიდრო თანამშ-რომლობას ბიზნეს და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების მიზნით," - აღნიშნავენ სავაჭრო პალატაში.

მოლაპარაკებათა მესამე რაუნდი უკრაინაში

ხათუნა გაბიძვი

გუშინ კიევში გაიმართა "მრგვალი მაგიდის" მესამე რაუნდი, რომელსაც ევროკავშირის საგარეო ურთიერთობების კომისარი ხაიერ სოლანაც დაესწრო. თუმცა, მანამდე ვრცელდებოდა ინფორმაცია, რომ ხაიერ სოლანამ უკრაინაში ვიზიტი 26 დეკემბერს არჩევნების მეორე ტურის განმეორებით ჩატარებამდე გადადო. უკრაინის პოლიტიკური კრიზისიდან გამოსავლის ძიებისათვის გამართული "მრგვალი მაგიდის" მესამე რაუნდში, საპრეზიდენტო კანდიდატების გარდა, მონაწილეობას იღებდნენ საერთაშორისო შუამავლეები: ეუროპ-ს გენერალური მდივანი იან კუბინი, პოლონეთის პრეზიდენტი ლეჰსანდრ კვასიეცკი, მისი ლიტველი კოლეგა ვალდას ადამკუსი, უმაღლესი რადას წარმომადგენელი ვლადიმირ ლიტვინი, რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო სათათბიროს სპიკერი ბორის გრიზოვი.

მოლაპარაკებების დაწყებამდე "პრეზიდენტის არჩევის" კანონში საკონსტიტუციო ცვლილებებზე დათანხმების სანაცვლოდ "ნაშა უკრაინა"-მ ახალი მოთხოვნები წარმოადგინა. ფრაქციის წევრის ვიქტორ პინზენკის თქმით, ფრაქცია მოითხოვს, აღნიშნულ საკითხზე კენჭისყრის ჩატარებამდე გადაყენებულ იქნენ თანამდებობიდან უკრაინის შინაგან საქმეთა მინისტრი, გენერალური პროკურორი და დონეცკის, ლუგანსკის, ხარკოვის, იმერკაუპატეთისა და სუმის ოლქების გაუფრანკორები. გარდა ამისა, პინზენკის განცხადებით, სასურველი იქნებოდა გარანტიების მიღება იმის თაობაზე, რომ უკრაინის პრეზიდენტი ხელს მოახერს პარლამენტის მიერ მიღებულ ყველა



დღეს უმაღლესი რადა საკანონმდებლო ცვლილებებს უყრის კენჭს - ოპოზიცია ამას გამარჯვებისაკენ გადადგმულ კიდევ ერთ ნაბიჯად განიხილავს.

გადაწყვეტილებას. ასევე კვლავ სადავო საკითხად რჩება პოლიტერეფორმების ძალაში შესვლის ვადები. "ნაშა უკრაინას" წარმომადგენლები მიიჩნევენ, რომ მიზანშეწონილი იქნება აღნიშნული ცვლილებების 2006 წლის 1 სექტემბრიდან ძალაში შესვლა, მაშინ როცა დეპუტატთა ნაწილი მის განხორციელებას აუცილებლად უკვე 2005 წლის 1 სექტემბრიდან თვლის. ფრაქცია "ნაშა უკრაინა" ვადის უახლოეს მომავალში გადმოწევას იმ შემთხვევაში დაუჭერს მხარს, თუკი ჩატარდება ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები. ფრაქცია ასევე მოითხოვს, გადაყენებულ იქნეს მთელი მინისტრთა კაბინეტი, ხოლო რაც შეიძლება მალე დანიშნულ იქნეს პრემიერ-მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი. "ნაშა უკრაინა"-ს წარმომადგენელმა პეტრე პოროშენკომ კი აღნიშნა, რომ ფრაქცია ასევე მოითხოვს პარლამენტში იმ კანონპროექტის მიღებას, რომელიც ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ფორმირების შესახებ საკონსტიტუციო ცვლილების განხორციელებას ითვალისწინებს. მისი თქმით, აუცილებელია აღნიშნული კანონპროექტი

ქტი უკრაინის კონსტიტუციაში №4180 შესწორებასთან ერთად შევიდეს ძალაში, რასაც არ ეთანხმება უმაღლესი რადას სპიკერი ვლადიმირ ლიტვინი, რომელიც აცხადებს, რომ "ნაშა უკრაინას" მოთხოვნა "კონსოლიდაციის პლატფორმად" არ გამოდგება. მანვე განაცხადა, რომ ლეონიდ კუჩმა პარლამენტის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების ხელის მოწერას დათანხმდა.

პოლიტიკური რეფორმების განხორციელებასთან დაკავშირებით კანონის ცვლილებაზე ხელს კუჩმა უმაღლესი რადას საგანგებო სტატუსზე მოახერს, რომელიც დღეს გაიმართება, რადგან საპარლამენტო სპიკერის განცხადებით, "პრეზიდენტის არჩევის" კანონიც ცვლილებების შეტანას უკავშირდება ასევე ცსკო-სა და ტერიტორიული საარჩევნო კომისიების შემადგენლობაში ცვლილებების შეტანაც. "ამ მიმართულებით უკრაინის უმაღლესმა რადამ მიწინააღმდეგობას უწევს, რადგან საკონსტიტუციო უნდა გასწიოს," - განაცხადა ლიტვინმა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ქვეყანაში საპრეზიდენტო საარჩევნო კამპანიის დასრულებამდე კონფ-

ლიქტური ვითარების რეგულირება შეუძლებელი იქნება. "თუ არ შეიცვლება საპრეზიდენტო არჩევნების კანონი, ყველაფერი ისევე დარჩება, როგორც დღესაა, თანაც ხელმეორედ არჩევნების ჩატარება ცსკო-ს ისევ ძველი შემადგენლობით მოუწევს," - აღნიშნა ლიტვინმა.

კიევში ხაიერ სოლანას ვიზიტამდე ლეონიდ კუჩმა ლიტველ და პოლონელ კოლეგებს შეხვდა. შეხვედრას პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი ვლოძიმეჟ ციმოშევიც ესწრებოდა. შეხვედრაზე კუჩმამ განაცხადა, რომ არ გამოირცხავს 26 დეკემბერს საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურის ნაცვლად ჩატარდეს პლებისციტი ერთადერთი კანდიდატის მონაწილეობით. "შე არ მიწდა ვიქვა, რომ ეს გადაწყვეტილია, მაგრამ მოვლენები სწორედ ამ მიმართულებით ვითარდება," - აღნიშნა უკრაინის მოქმედმა პრეზიდენტმა. თუმცა, კუჩმამ, ნაცვლად იმისა, რომ შეცდომები საკუთარ მმართველობაში მოეძებნა, უკრაინაში შექმნილი კრიზისული ვითარება მთლიანად ორივე საპრეზიდენტო კანდიდატსა და გარე ძალების მხრიდან ზეწოლას გადააბრალა.

საარჩევნო კამპანიის განახლებასთან ერთად ოპოზიციამ ტელედებატების ხელმეორედ გამართვაც მოითხოვა, რასაც არ ეთანხმება ვიქტორ იანუკოვიჩის საარჩევნო შტაბი.

გუშინვე ვიქტორ იანუკოვიჩმა 26 დეკემბერს არჩევნებში მონაწილეობისათვის მზადყოფნა კიდევ ერთხელ დაადასტურა, თავისი საარჩევნო შტაბის ხელმძღვანელის ვინაობა გაამხილა და 26 დეკემბრამდე შეეზულება აილი. საარჩევნო შტაბის ახალი ხელმძღვანელი ამჯერად უკვე უმაღლესი რადას დეპუტატი ტარას ჩორნოვილი იქნება.

რუსეთი - მხოლოდ შუამავალი?

ვლადიმირ პუტინი აზიურ ტურნეს ხმამაღალი განცხადებების გასაკეთებლად იყენებს

როგორც ჩანს, რუსეთის პრეზიდენტის აზიური ტურნის მთავარი მიზანი საერთაშორისო თანამეგობრობისაღმირ რუსული პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების გაცნობა იყო (ე.წ. მესიჯების საშუალებით). ყოველ შემთხვევაში, გასულ კვირას ინდოეთშიც და გუშინაც, თურქეთში, გაკეთებული განცხადებები, კონკრეტულ საკითხებზე მეტად, საერთაშორისო პოლიტიკური სისტემის რუსულ ხედვასა და ამ სისტემაში თავად რუსეთის როლს მიეძღვნა. თურქეთში ორდღიანი ვიზიტით ჩასული რუსეთის პრეზიდენტი, რასაკვირველია, ორ ქვეყანას შორის კონკრეტულ სფეროებში თანამშრომლობის საკითხებზეც აწარმოებდა მოლაპარაკებებს, მით უმეტეს, თუ გავითვალისწინებთ, რომ რუსეთ-თურქეთის ურთიერთობების ისტორიაში ასეთი ვიზიტი პირველი იყო, მაგრამ მან აქაც გამოიხატა დრო რუსეთის დაწინაშელებაზე სასაუბროდ.

რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმრ პუტინი აცხადებს, რომ რუსეთი კონსტრუქციულ, მაგრამ საშუამაგლო როლს ითამაშებს პოსტსაბჭოთა სივრცეში.

"რუსეთის მხოლოდ შუამავალი არიოლის შესრულება შეუძლია. ჩვენ აქედან გამოვალთ, - განაცხადა პრეზიდენტმა, - რუსეთი მზად არის, შემდგომშიც შეასრულოს შუამავლის როლი ნებისმიერი როული საკითხის გადაჭრისას, რომელიც მეგვიდრუბოთ დარჩა იმპერიისგან სახელწოდებით სსრკ."

"მხოლოდ ხალხს შეუძლია ნებისმიერ ქვეყანაში გადაწყვიტოს



ვლადიმირ პუტინი ანკარაში თამაში გადაწყვეტილებების მისაღებად ჩავიდა.

საკუთარი ბედი," - აღნიშნა პუტინმა.

მისი თქმით, რუსეთში ყველაზე კარგად ესმით პრობლემის მთელი სირთულე. **"ჩვენ გულახდილად ვართ დაინტერესებული ამ კონფლიქტების გადაჭრით,"** - განაცხადა პუტინმა და ეს ახსნა სურვილით, რომ **"ჩვენი რეგიონ სტაბილურობის რეგიონი იყოს"**.

"ჩვენ მზად არ ვართ, არ გვინდა და არ ავიღებთ საკუთარ თავზე პასუხისმგებლობას კონფლიქტების სრულად გადაჭრაზე," განაცხადა პრეზიდენტმა, - **ჩვენ თანახმა არ ვართ, რომ რომელიმე მხარემ კრიზისების გადაჭრის პასუხისმგებლობა რუსეთს გადასცალოს. არ გვსურს, შეიქმნას შთაბეჭდილება, რომ ესა თუ ის**

ოდნავ დრე, გაერო აცხადებდა, რომ კოდჯო ანანმა შევიცარიულ კომპანიასთან კავშირი ჯერ კიდევ 1998 წელს განწყვიტა. თუმცა, აღმოჩნდა, რომ უმცროსი ანანი ამ კომპანიისგან ყოველთვისურად 2500 დოლარს იღებდა იმისთვის, რომ ამ უკანასკნელს არ შეექმნა ისეთი უწყება, რომელიც შევიცარიულ კომპანიას კონკურენციას გაუწევდა.

რამდენიმე დღის წინ პრესკონფერენციაზე, ჟურნალისტის მიერ კოფი ანანისთვის მის შვილზე დასვლმა შეკითხვამ გაერო-ს გენმდიუმში აშკარად უხერხულობაში ჩაავადო. იგი იძულებული იყო, გა-

გადაწყვეტილება მიღებული იყო რუსული მხარის გავლენით."

პრეზიდენტის თქმით, სავსებით ნათელია, რომ ასეთ შემთხვევაში ის მხარე, რომელიც თავს დაწაგრულად მიიჩნევს, არასწორად იფიქრებს, რომ პასუხისმგებლობა რუსეთს უნდა დაეკისროს.

ამ განცხადებებმა, აშკარად დაჩრდილა რუსეთის პრეზიდენტის თურქეთში ვიზიტის სხვა მნიშვნელოვანი შედეგები. შედეგებს კი, პირველი ვიზიტის კვალობაზე შთაბეჭდვას მიაღწიეს - შვიდი სახელმწიფოთაშორისო შეთანხმება, რომელთა შორისაა დეკლარაცია მეგობრობის შესახებ. დაწარჩენი დოკუმენტებს სხვადასხვა სფეროებში ორ ქვეყანას შორის თანამშრომლობის გაღრმავებას ეხებოდა. ამას გარდა, პუტინის ანკარაში ჩასვლამ ხელი შეუწყო მთელი რიგი ეკონომიკური ხასიათის ხელშეკრულებების დადებას. მათ შორის, მთავარი მაინც რუსულ "გაზპრომ-სა" და თურქულ კომპანია "ბოტას" შორის გაფორმებული მემორანდუმი, რომელიც "გაზპრომს" თურქულ ბაზარზე შესვლის უფლებას აძლევს. შეგახსენებთ, ანალოგიური უფლება "გაზპრომმა" ინდოეთშიც მიიღო.

ვიზიტის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი მომენტი ორ ქვეყანას შორის სავიზო რეჟიმის გამარტივების საკითხის წინ წამოწევა იყო. პუტინმა განაცხადა, რომ მოსკოვში დაბრუნებისთანავე დაავლებს საგარეო საქმეთა სამინისტროს, მაშინაზღოს წინადადებები ამ მიმართულებით.

24 საათი

აპირიბს

ნეცხადებინა, რომ მისი შვილის ამბავი მისთვისაც სიურპრიზი იყო. **"შე ვთვლიდ, რომ მათი ურთიერთობა 1998 წელს დასრულდა და არ ველოდი, თუ მათი საქმიანი კავშირები კვლავ გრძელდებოდა. თუმცა, ჰუმანიტარული პროგრამის ირგვლივ არსებული პარტისფერო, არანაირად უწყობს ხელს გაერო-ს ნორმალურ ფუნქციონირებას,"** - განაცხადა გენმდივანმა და იქვე დაამატა, რომ **"მომავალ წელს ჩვენ ძალიან სერიოზული ჯეშაობა გველის და ვფიქრობ, გუბია, სწორედ ამაზე გავაკეთოთ კონცენტრაცია."**

უნდა აღინიშნოს, ერთი კვირის წინ კოფი ანანმა განაცხადა, რომ ერაყული პროგრამის ირგვლივ არსებული დამაშვილი ფაქტები აძლიერებს გაერო-ში ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ არსებულ წარმოდგენას.

24 საათი

თავდასხმა საკონსულოზე



საუდის არაბეთში ამერიკელებზე "ნადირობა" გრძელდება.

გუშინ, საუდის არაბეთის საპორტო ქალაქ ჯიდაში, კარგად შეიარაღებულმა პირებმა აშშ-ს საკონსულოზე მიიტანეს იერიში. თავადამსხმელებს 18 მძევალი ჰყავდათ აყვანილი, ასევე მეტაკებისას დაიღუპა დაცვის 4 თანამშრომელი. საუდის არაბეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს განცხადებით, სპეცრაზმის ოპერაციის შედეგად დაიღუპა ოთხი თავდასმსხმელი და ორი დანებდა.

საკონსულო ჯიდაში, აშშ-ს მნიშვნელობით მეორე დიპლომატიური წარმომადგენლობაა, ერაიადის საელჩოს შემდეგ. სხვათა შორის, ამერიკის ხელისუფლება, პოლო დროს, არაერთხელ ავრცელებდა ინფორმაციას საკონსულოზე დაგეგმილი თავდასხმის შესახებ. გუშინ კი ვარაუდები გამართლდა.

თავდასხმა დილით, 11 სთ-ზე დაიწყო. დაუდგენელი რაოდენობის შეარაღებულმა ჯგუფმა დაცულ ტერიტორიაზე შესასვლელის აფეთქებით შეაღწია. "ასო შეიტედ პრესი" იტყობინება, რომ შესასვლელთან დანაშაული ავტომობილი აფეთქდა, რასაც ორმხრივი ცეცხლი მოჰყვა. მცირე ხანში საკონსულოს შენობა კვამლი გაეხვია.

გამკაცრებული დაცვის მიუხედავად, ტერორისტებმა ბრძოლი შეაღწიეს შენობაში და თანამშრომლები მიველად აიყვანეს. თუმცა, როგორც იტყობინებიან, მძევალთა შორის საკონსულოს ამერიკელი თანამშრომლები არ იყვნენ. ერაიადში განლაგებული საელჩოს განცხადებით, ყველა ამერიკელი დიპლომატი უსაფრთხო ადგილას იმყოფებოდა. ადგილობრივ თანამშრომლებს კი ნაკლებად გაუშვართათა. სროლის დაწყებისთანავე დაიღუპა დაცვის ოთხი არაბი თანამშრომელი. მოგვიანებით, საუდის არაბეთის ოფიციალური წყაროები ავრცელებდნენ ინფორმაციას, რომ სპეცრაზმმა ოპერაციის შედეგად სამი ტერორისტის ლოკეიდაცია მოახერხა, ხოლო ორი მათგანი დაიჭრა და ტყვედ აიყვანეს.

მომხდართან დაკავშირებით, არაბულ სამეფოში გაზიადებული ყველა ამერიკული დიპლომატიური მისია მუშაობის საგანგებო რეჟიმზეა გადასული. უსაფრთხოების მიზნით, დაიკეტა აშშ-ს

ესპანეთს აფეთქებარის ტალღამ გადაუარა

გუშინ ესპანეთის სხვადასხვა რეგიონში შვიდი აფეთქების ხმა გაისმა. წინასწარი ინფორმაციით, მსხვერპლი არ არის, ოცნა ადამიანმა კი მსუბუქი ჭრილობა მიიღო.

აფეთქებების სერიამდე რამდენიმე საათით ადრე, ტერორისტული ორგანიზაცია "ეტას" წარმომადგენლებად დასახელებულმა პირებმა ბასკური ვახეთის "გარას" რედაქციაში დარეკეს და მოსაღდენელი ტერაქტების შესახებ აცნობეს. შედეგად, პოლიციამ საფრთხის მქონე ადგილებიდან მოსახლეობის ევაკუაცია

საელჩო ერ-რაიბში და საკონსულო დაპრანში.

ჯერჯერობით, არც ერთ ტერორისტულ ორგანიზაციას ტერაქტზე პასუხისმგებლობა არ აუღია. საუდის არაბეთის ხელი-სუფლება თავდამსხმელებს "გზააბნეულ მუსლიმებად" მოიხსენიებს და არ გამოირცხავს, რომ ეს აქტი "ალ-ქაიდას" ერთერთი ჯგუფის მიერ იყოს ორგანიზებული. თავად ტერაქტის აღვიქვამ ამ ვერსიის სასარგებლოდ მეტყველებს. საუდის არაბეთის სამეფოსათვის ეკონომიკური მნიშვნელობის გარდა, ჯიდას სრულიად განსაკუთრებული რელიგიური მნიშვნელობაც აქვს. ისლამური ექსტრემისტები დიდი ხანია ნადირობენ ამ სიტყვის პირიდაპირი მნიშვნელობით) ამ ქალაქში მყოფ "ურჯულთებზე".

საუდის არაბეთში ბოლო დროს აშკარად იმატა ამერიკისა და ევროპის მოქალაქეებზე თავდასხმებმა. მარტო მიმდინარე წელს, ქვეყანაში 20 უცხოელი მოკლეს, რომელთა შორის აშშ-ს, ირლანდიის, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მოქალაქეები არიან.



მოახდინა.

განხორციელებულ აფეთქებებს ესპანეთის პოლიცია ჯერ კიდევ მანამდე ვარაუდობდა, ვიდრე ტერორისტები ბასკურ ვახეთს დაუკავშირდებოდნენ. საქმე ისაა, რომ გუშინ ესპანეთში კონსტიტუციის მიღების 26 წელს აღნიშნავდნენ, ანუ დღეს, რომელმაც საფუძვლი დაულო ქვეყნის ტერიტორიული ავტონომიებს კანონს. "ეტას" კი, როგორც ცნობილია, ბასკების სრული ავტონომიისათვის უკვე ათწლეულებია, იბრძვის.

ბიბისი

ორი სიხვიით

რუსეთი. გუშინ რუსეთის სამართალდამცავმა სამსახურებმა დააკავეს ტაჯიკეთიდან რუსეთში მიმავალი ავღანური ნარკოტიკების მსხვილი კონტრანადული პარტია. როგორც სააგენტო "იტარ-ტასი" იუნყება, ჩკალოვსკში დააპატიმრეს დედა-მეღი ნარკოდოლერები, რომელთა სახლში 15 კგ-ზე მეტი შერონი აღმოაჩინეს. ცნობისათვის, მიმდინარე წლის განმავლობაში რუსი სამართალდამცავებისა და მეზაუეების მიერ დაკავებულ იქნა შვიდ ტრანზე მეტი ნარკოტიკული ნივთიერება, რომლის ორ მესამედსაც ავღანური წარმომავლობა ჰქონდა. **იტარ-ტასი**

კუბა.

როგორც კუბის ახალგაზრდა კომუნისტების გაერთიანების ყრილობაზე გამოსვლისას ფიდელ კასტრომ განაცხადა, კუბის რევოლუციის ჩახშობა შეუძლებელია, რადგან მის საფუძველს ის იდეები წარმოადგენს, რომლებიც განუწყვეტლივ ღრმავდება და ვითარდება. თავისი სამსაათიანი გამოსვლის დროს მან ასევე აღნიშნა, რომ მიუხედავად კუნძულზე დოლარის თავისუფალი მიმოქცევის აკრძალვისა, კუბის საფინანსო სისტემა საკმაოდ ეფექტურად ფუნქციონირებს. **იტარ-ტასი**

მინა, სიყვარული და ფანტაზია

ქართული კინო ცხრა ათეუ-ლი წლის მანძილზე მაყურებე-ლში კაცთმოყვარეობის მაღალ-ზნეობრივ იდეალებს ქადაგებ-და და ყველა კუთხის ნეს-ჩვეუ-ლებებს აცნობდა მთელ საქარ-თველოს.

60-იან წლებში, ქართული ფილმის მსოფლიო ეკრანზე გას-ვლის შემდეგ აღიარეს, რომ საბ-ჭოთა კავშირში ერთდროულად არსებობს საბჭოთა კინო და ქარ-თული კინოს ფენომენი.

დღეს ქართულ კინონარმოე-ბას ძალიან უჭირს, მაგრამ ჩვენ შემოგვრჩნენ ლეგენდად ქცეუ-ლი მსახიობები, რეჟისორები, ღვაწლმოსილი პიროვნებები - დიდი ადამიანური რესურსი, რომლებსაც გვაქვს მინა, სიყვარუ-ლი და ფანტაზია.

1969 წლიდან მარტყოფის თეშში ქართული კინოს მუშაკებ-მა "ამხანაგური მეზაღუბის" ყა-მირი მიწები წალკოტად გადავა-ქციეთ. ქალაქელებისთვის მინის ნაკვეთების დანაწილება ითვა-ლისწინებდა ოჯახის ბიუჯეტის ზრდას, დასვენებას, ჯანმრთე-ლობის განმტკიცებას, მოზარდ-თა შრომით აღზრდას. დღეს ყო-ფილი "ამხანაგური მეზაღუბეზ-ის" საერთო პრობლემა განად-გურების პირას მისვლა. არადა, საქართველოს სხვადასხვა რეგი-ონში (თბილისის, ქუთაისის, თე-ლავის, სოხუმის, ცხინვალის, ბა-თუმის, გარის და სხვა ქალაქებ-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე) იყო გამოყოფილი მინის ნაკვე-თები, მარტო თბილისური ოჯა-ხებისათვის - ასი ათასი.

ქართული ფილმის ყოფილი "ამხანაგური მეზაღუბის" ტერი-ტორიაზე მუდმივი მოსახლეობა არ ცხოვრობდა, ამჟამად კი სა-მოცდაათი ოჯახია დამკვიდრე-ბული და იგი "კინოსოფელ ბრო-ნეულად" იქცა. მის ქუჩებს იმ ხე-ლოვანთა სახელები დაერქვა, რომლებმაც თავიანთი კვალი და-აჩნიეს აქაურობას. კინოხელოვა-ნთა იმიჯით, ბრონეულას მკვიდრთ 600 კვ.მ. მინის ნაკვეთი 1500 კვ.მ-მდე გავზარდათ. ეს მო-ხდა 90-იანი წლების დასაწყისში, როცა საქართველოში, საწვავის უქონლობის გამო, ტრანსპორტი არ მუშაობდა და, მეტროს განქ-ვითვის მიზნით, ელექტრომა-ტარებელი დადიოდა ლილომდე. კინოხელოვანთა ავტორიტეტის გამოყენებით, ელექტრომატარე-ბლის მოძრაობა ლილოდან ვაზი-ნამდე გაგრძელდა და ამაით ბრონეულაში დამკვიდრდნენ ოჯახები და დასაქმდნენ მიწათ-მოქმედებითა და მესაქონლეობ-ით, რითაც ცდილობენ არსებობ-ის საშუალებების გამოზახვას. კინოსოფელში დამკვიდრდნენ სხვადასხვა პროფესიის ადამია-ნები, გაიხსნა პირველადი მოხმა-რების საქონლის ჯიხურები.

1995 წლის შემოდგომიდან ყოველწლიურად ბრონეულაში ტარდება ზეიმი-დათვალიერება, რომელიც აისახება გაზეთებში, გადაცემა რადიოთი და ტელე-ვიზიით, რაც უზრუნველყოფს იდეების გაზიარებას ფართო აუდიტორიისათვის და კინოსო-ფელში საცხოვრებლად იზიდავს უფრო მეტ მოსახლეობას.

მინის ყადრის მცოდნეთა მხა-რდასაჭერად დაფუძნდა ასოცია-ცია - "კინოსოფელი ბრონეულა",

რომელშიც გაერთიანდნენ ყოფი-ლი "ამხანაგური მეზაღუბების" წევრები: "ქართული ფილმის", ტრიკოტაჟის ფაბრიკის, ყრუ-მუ-ნჯთა საზოგადოების, წყალმშენ-ის, რადიოქარხნის, სამხედრო უწყებისა და ქალაღლის ფაბრიკ-ის - განლაგებული ბრონეულას ას პექტარ ტერიტორიაზე. ასოციაცია ნახალისებს ეკ-ოლოგიურად სუფთა პროდუქტ-ის მწარმოებელს, იბრძოლებს მინის ყადრის მცოდნეთა მეურ-ნეობების მაქსიმალურად ამოქ-მედებისა და გარემოს დასაცავ-ად. ისტორიული მისია გვაგულ-ებს მინათმოქმედის - გეორგია-ნელის კულტის აღორძინებას. ეს უნდა მოხდეს ახლა, როცა წარ-მოება-დანესებულებები სანახე-ვროდაც არ არიან დატვირთულ-ნი ან საერთოდ გაუქმდნენ და მოხდა სამინისტროების რაოდე-ნობის შემცირება. ქალაქებში მუშახელის მოთხოვნილება არ არის და ბევრი რამ თავად მოქა-ლაქებმა შეიძლება გააკეთონ მწვეფ სოციალური პრობლემებ-ის მოსაგვარებლად.

ასოციაცია "კინოსოფელ-თა ბრონეულას" საქმიანობის განე-ვლილ პერიოდში შექმნილი ცოდ-ნითა და გამოცდილებით შეეი-მუშავეთ საუკეთესო და ფვექ-ტური გზა პრობლემის გადაჭრი-სა - საზოგადოებაში აღიარებულ კინოხელოვანთა ადამიანური რესურსი, ანუ პოტენციური ენე-რგიის გამოყენება, როგორც მო-სახლეობის სიღარიბისაგან, ეკო-ნომიკური სირთულეების, ეკო-ლოგიისა და ჯანმრთელობის პრობლემებისაგან თავის დაღწე-ვის საშუალება.

ჩვენი წარმატებები უფრო წა-რმოჩენილი იქნებოდა, თუ საზო-გადოებაში ყველა ფენა ამოვედ-გებოდა გვერდში და ჩვენი საქმი-ანობა ექსპერიმენტის ხასიათს რომ არ ატარებდეს. სარწვავი სისტემა, რომელიც ბრონეულას ემსახურება, სარეაბილიტაცოია; ძველი ელექტროგამანაწილებ-ლები დახმარებას მოითხოვს; სა-სმელი წყლის სადენები ასაღორ-ძინებელია; ქარსაცავი ზოლები, რომელიც ირგვება, შემოსაკავე-ბელი და დასაცავია საქონლისა-გან და მოჭრისაგან; ტერიტორი-ის გაზიფიცირება - ბუნებრივი აირის შეყვანა ბრონეულაში - გა-დაარჩენს ქარსაცავებს და ახ-ლომდებარე ტყეებს და გააუმ-ჯობესებს ბრონეულაში მცხოვ-რებთა ყოფას.

ყველა ზემოწამოთვლილი პრობლემის გადაჭრას მოსახლე-ობა ცდილობს თავისი ძალებით, გარდა დასაფინანსებელი სოფ-ლის გაზმომარაგებისა, რომელ-იც უნდა შეასრულოს ლიცენზი-რებულმა ორგანიზაციამ და რო-მლის საორიენტაციო ღირებუ-ლებაა 60 ათასი ლარი.

კინოხელოვანთა ცნობილი მოღვაწეების იმიჯის გამოყენებ-ით, ადვილად დავახლოვებთ ქა-ლას სოფელთან და დესპანად ვაქცევთ კინოსოფელ ბრონეულ-ას გამოცდილებას ყოფილ "ამხა-ნაგურ მეზაღუბეებში".

გვენი იდეა-პროექტის განხო-რციელებისათვის ვეძებთ სახსრ-ებს სხვადასხვა კერძო თუ სამ-თავრობო ორგანიზაციაში.

გივი ყურელი
კინოლუკმენტალისტი

მოკლედ

"კმარელი" საავადმყოფოშია

ახალგაზრდული მოძრაობა "კმარს" აჭარის რეგიონული ორგანიზაციის წევრი აეთანდოლ ბერიძე, შიმიშლობის შედეგად მკვეთრად გაუარესებული ჯა-ნმრთელობის მდგომარეობის გამო, აჭარის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში გა-დმოყვანეს. უკვე 15 დღეა "კმარელები" ბათუმში, ერას მოედანზე გაშლილ კა-რაგეში აჭარის ჯანმრთელობის მინისტრის, კობა ხაბაზის გადადგომის მოთხო-ვნით შიმიშლობენ. ქეიმების ინფორმაციით, აეთანდოლ ბერიძის ჯანმრთელო-ბის მდგომარეობა ამ დროისთვის სტაბილურია.

მოშომშილუ "კმარელს" სანახავად მოვივანებთ თავად კობა ხაბაზიც მი-ვიდა. მისი თქმით, მკურნალობის ხარჯებს აჭარის ჯანმრთელობის სამინისტ-რო თავის თავზე აიღებს. ამასთან, როგორც მინისტრმა განაცხადა, "მისი სკა-ნი არ ღირს იმად, რომ ვინმემ საკუთარ ჯანმრთელობას საფრთხე შეუქმნას". მიუხედავად ამისა, ხაბაზი აცხადებს, რომ გარკვეული მოსაზრებების გამო გა-დადგომას მაინც არ აპირებს. შიმიშლობაზე უარს არც საავადმყოფოში მოთა-ცსებელი "კმარელი" ამბობს.

ინტერ-პრესი

"უმნიშვნელოვანესი პროექტი"

საქართველოს სახალხო დამცველის ოფისში გუშინ ადამიანის ფიზიკური უსაფრთხოების საკითხებთან დაკავშირებული სამდილანი სემინარი გაიხსნა.

ლონისძიება საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის, "რაულ ვალენე-ბერგის ადამიანის უფლებებისა და ჰუმანიტარული სამართლის ინსტიტუტის" და "გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის განვითარების პროგრამის" მიერ არის ორგანიზებული.

სემინარში მონაწილეობენ საქართველოს სახალხო დამცველი სოზარ სუ-ბარი, გენერალური პროკურორი ზურაბ ადიგოილი, "რაულ ვალენენბერგის ინს-ტიტუტის", გაეროს წარმომადგენლები და ჟურნალ საკითხთა ექსპერტები. სემინარზე განახილველი თემები იქნება: სახალხო დამცველის აპარატის როლი ადამიანის უფლებების დაცვის სფეროში, სამართალდამცავი ორგანოე-ბისა და ადამიანის უფლებების ურთველი ინსტიტუტების ურთიერთობა ადა-მიანის უფლებების დაცვის სფეროში, ადამიანის უფლებების დაცვა სისხლის სამართლის პროცესში, ნაშების აკრძალვა საქართველოში, სიცოცხლისა და უსაფრთხოების, დაკავებულითა უფლებების დაცვა და სხვა.

როგორც ფუნქციონებთან საუბარში საქართველოს გენერალურმა პრო-კურორმა ზურაბ ადიგოილმა განაცხადა, "ეს პროექტი უმნიშვნელოვანესია ჩვენი ქვეყნისთვის".

მისივე თქმით, მსგავსი სემინარების ჩატარება ხელს შეუწყობს ქართველი სამართალდამცველების პროფესიონალიზმისა და კვალიფიკაციის ამაღლებ-ას, რაც საქართველოში ადამიანის უფლებათა დარღვევათა ფაქტებს შეამცირ-ებს.

ინტერ-პრესი

ინვალიდთა დღე კანცელარიასთან

ნანა ყაველაშვილი

რამდენი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირია საქართველოში? რა პრობლემები აწუხებთ მათ? თავად ინვალიდების გარდა, ზუსტ პასუხს ამ კითხვებზე ვერავინ გაცცემთ. იმ დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში კი, რომლებშიც შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა საკითხებს წყვეტენ, ინვალიდებს წარმომადგენლები არ ჰყავთ. ბოლო ოთხი თვის განმავლობაში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა კოალიციამ - "დამოუკიდებელი ცხოვრებისათვის"- რამდენიმე აქცია და შეხვედრა გამართა. მათ არაერთხელ სცადეს, ხელისუფლებისათვის ხმა და საკუთარი პრობლემები მიეწვდინათ, მაგრამ - ამაოდ; პირიქით, როგორც თავად ინვალიდები ამბობენ, სახელმწიფო კანცელარიასთან მათი უფლებები დაარღვიეს და მშვიდობიანი აქცია დაარბიეს. ამასთან დაკავშირებით დღეს, 13 საათზე შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა არასამთავრობო ორგანიზაციების კოალიციის წარმომადგენლები სასტუმრო "ვარაზში" პრესკონფერენციას მართავენ, სადაც 3 დეკემბრის აქციის დარბევის ამსახველ ფოტო და ვიდეომასალას წარმოადგენენ.

წლების განმავლობაში ტრადი-ციად იყო ქცეული, რომ ყოველ 3 დეკემბერს ხელისუფლების წარ-მომადგენლები შეზღუდული შესა-ძლებლობების მქონე პირთა არა-სამთავრობო ორგანიზაციების წა-რმომადგენლებს ხვდებოდნენ. შე-ხედრაზე ინვალიდები მათ საკუთ-არ პრობლემებზე ესაუბრებოდნენ. მართალია, წინასწარ იცოდნენ, რომ პრობლემათა უმეტესობა კვლავ მოუგვარებელი დარჩებო-და, მაგრამ იმითიც ემაყობდები იყვნენ, რომ ხელისუფლება წელი-წაღში ერთხელ მაინც იჩენდა მათ

ეკლესია "მავნა ელემენტახისაბან" ნელ-ნელა თავისუფლდება

ნინო ღონისაძი

როდესაც 8 ნოემბერს სასულიე-რო აკადემიისა და სემინარიის სტუ-დენტებმა ჩვენს გაზეთში წერილი გამოაქვეყნეს, მათ ორნაირი სასჯე-ლი ემუქრებოდათ: სასწავლებლიდ-ან გარიცხვა, ან 6 თვით მონასტრე-ბში იძულებითი გასახლება. მაგრამ, ეს ამბავი ძალიან გახმაურდა და ამ-იჯომ, რექტორატმა საქმე ისე წარ-მოაჩინა, თითქოს ამაზე საუბარი არც ყოფილა და სტუდენტებს მხო-ლოდ მკაცრი და საბოლოო გაფრ-თხილება "აპმირეს". მაშინ დეკანო-ზი ბასილ კობახიძე ამბობდა, რომ რექტორატის მხრიდან გადაწყვე-ტილების შეცვლა მხოლოდ იქ მყო-ფი პრესის სიმრავლემ გამოიწვია და რომ შემდეგ ამ სტუდენტების ჯგუფის დაშლას სხვადასხვაგვარი მეთოდით შეეცდებიან. ბასილ კო-ბახიძის ამ განცხადებას აკადემიის პრორექტორმა დეკანოზმა გიორგი ზვიადაძემ ცილისმწამებლური უწ-ოდა. თუმცა, გავიდა მცირე დრო და ხელისმომწერთაგან 2 სტუდენტს ფიზიკურად გაუსწორდნენ, გუშინ კი ოთხი მათგანი - დიმიტრი გამრე-კლავაძე, ანტონ გუგუიავა, ვაჟა ნიქაბაძე და კახა ზუაფიძე სასულიე-რო სემინარიიდან გარიცხეს, თანაც - ერთობ დამაფიქრებელი ფორმით: ეს ოთხი სტუდენტიც სხვა 17 სტუდე-ნტთან ერთად გაცდენებისა და ჩა-უბარებელი გამოცდების გამო გაი-რცხა. საქმე ის არის, რომ სასულე-რო სემინარიასა და აკადემიაში გა-რიცხვის მიმართ ყოველთვის რბი-ლი პოლიტიკა ტარდებოდა. ძალიან იშვიათად თუ გაირიცხებოდა ერთი ან ორი ადამიანი და ცოტა ხანში მა-



"მოხდა შელაპარაკება. პატრულებზემა კოკონი ნიხლებით ჩააქრეს, კარავი დაშალეს. ხოლო აქციის მონაწილეებს ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენეს"

მიმართ ყურადღებას.

შეზღუდული შესაძლებლობე-ბის მქონე პირები წელსაც ელოდნენ ხელისუფლების წარმომადგენლე-ბთან შეხვედრას; სათქმელი ბევრი ჰქონდათ - არაადაპტირებული ყო-ფითი გარემო, სკოლებსა და სხვა საჯარო დაწესებულებებში შეუღ-ნევადობა, არაადაპტირებული ტრანსპორტი, ინფორმაციული ვა-კუუმი, განსაკუთრებით - ყრუთა და უსინათლოთათვის; ხელმისაწე-დომი განათებისა და დასაქმების პრობლემები და სხვა. ამ საკითხებ-ზე სურდათ საუბარი 3 დეკემბერს სახელმწიფო კანცელარიასთან შე-კრებილ უსინათლოთა და ყრუთა კავშირის, ინვალიდ მეომართა და ვეტერანთა არასამთავრობო ორ-განიზაციების წარმომადგენლებს, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვებსა და მათ მშობლ-ებს. ისინი დილის 12 საათიდან ელ-ოდნენ, რომ კანცელარიიდან ვინმე გამოეხმარებოდათ.

"მოსალამოვდა, მაგრამ, ვიდ-რე მიზანს არ მიაღწევდით, გა-

დაწყვიტეთ, არ დავშლიოყავ-ით. როცა აცივდა და დაბნელდა, ბავშვები შესცივდათ. კანცელა-რიის წინ კოკონი ავანთეთ და კა-რავი გავშალეთ. უსინათლოთა კავშირის წევრები მღეროდნენ. დაახლოებით, საღამოს ხუთ საა-თზე უეცრად მოვარდნენ საპატ-რულო პოლიციის მანქანები. პო-ლიციელებმა აქციის დაშლა მოგ-ვიხოვეს. ვუთხარით, რომ არ და-ვიშლებოდით, ვიდრე კანცელა-რიიდან არ გამოგვეხმარებოდნ-ენ. მოხდა შელაპარაკება. პატრუ-ლებებმა კოკონი ნიხლებით ჩაა-ქრეს, კარავი დაშალეს, ხოლო აქ-ციის მონაწილეებს ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენეს"; - ამბ-ობს აქციის ერთ-ერთი მონაწილე ირაკლი ხარაძე.

შეზღუდული შესაძლებლობე-ბის მქონე პირთა არასამთავრობო ორგანიზაციების კოალიციის - "დამოუკიდებელი ცხოვრებისათე-ის" - ხელმძღვანელი კობა ნადირა-ძე მიიჩნევს, რომ მომხდარი არ იყო შემთხვევითი ინციდენტი.



მოიხდა პაპიანის ფოტო

გუშინ ოთხი სტუდენტი - დიმიტრი გამრეკლავაძელი, ანტონ გუგუიავა, ვაჟა ნიქაბაძე და კახა ზუაფიძე სასულიერო სემინარიიდან გარიცხეს.

ძირითადი საკითხი, რომლის შე-სახებაც ვისაუბრეთ და პატრიარ-ქისაგან სრული მხარდაჭერა მი-ვიღეთ, აკადემიისა და სემინარიის ლექტორთა არაკომპეტენტურობა იყო. მე, მაგალითად, "ახალ აღთქ-მაში" მესამე კურსზე მთელი წლის განმავლობაში მხოლოდ ორი ლექცია ჩამიტარდა. იმის მა-გივრად, რომ რექტორატს განეი-თხვა საკუთარი თვითდან დაეწყო, გაცდენების გამო, სტუდენტები გარიცხა. ცხადია, რომ ეს ნაბიჯი ჩვენ მიერ გამოქვეყნებულ წერი-ლზე გაცემული პასუხი იყო"; - გა-ნაცხადა ხელისმომწერთაგან ერთ-ერთმა სტუდენტმა ბექა მინდიაშვი-ლმა. ნოდარ ლაღარიას აზრით, ის

ტაქტიკა, რომელიც რექტორატმა გამოიყენა, კიდევ ერთხელ ამტკიც-ებს, რომ ეს სტუდენტები ღვთისა და სინდისის წინაშე სრულიად მარ-თლები არიან და ამიტომ, მათ წინა-აღმდეგ პირდაპირ ბრძოლა ჭირს. თუმცა, ეს ტაქტიკა სხვა ასოციაცი-ებსაც ბადებს: ძველი დრო რომ იყ-ოს, საზოგადოებას არ გაუჭირდე-ბოდა, მიმხვდარიყო, სად იგეგმებო-და და ვისი ინიციატივით მუშაობდ-ნენ ხოლმე ამგვარი მეთოდებით. მაგრამ ახლა, როდესაც კომუნის-ტური რეჟიმი თავისი მოქმედების ფორმებიანად, დიდი ხანია, წარს-ოელს ჩაბარდა და თან, როდესაც სა-ქმე ეკლესიას ეხება, რა უნდა იფიქ-როს ხალხმა, ძნელი სათქმელია.

მა სანდრა რულოვსმა გახსნა.

გუშინდელ ღონისძიებას საქე-როთელოს, აზერბაიჯანისა და სომე-ხეთის მთავრობების, სამოქალაქო საზოგადოებისა და საერთაშორისო თანამე-შრომლობის მხარდასაჭერად "ოქს-ფამი" საქართველოში, აზერბაიჯა-ნსა და სომხეთში ინყებს კამპანიას "კავკასია გახჯგარედინზე - ერთად ავირჩიოთ უკეთესი მომავალი".

სწორედ ამ კამპანიის ფარგლე-ბში გაიმართა ხსენებული რეგიო-ნული კონფერენცია, რომელიც სა-ქართველოს პირველმა ქალბატონ-

მაგიდის კალენდრითა და "ოქსფამ-ის" საქმიანობის ამსახველი მასალ-ით ლოფეტებს დააროგებენ.

ამასთან, აზერბაიჯანიდან, ზუგ-დიდიდან და სომხეთიდან ორგანი-ზაციის მხარდამჭერბთან და მოხა-ლისეებთან ერთად თბილისში ჩამო-ვიდა "ოქსფამისა" და კონფერენცი-ის ლოგოებით გაფორმებული სამი მიკროავტობუსი, რომლებიც საზო-გადოების ინფორმირებისათვის დე-დაქალაქის ქუჩებში გუშინ მთელი დღის განმავლობაში მოძრაობდნენ.

24 საათი

ბაქტერიოფაგიის ინსტიტუტი ახალი საშიშროების წინაშე

მეცნიერების სფეროს რეფორმირების პროცესში უნიფიცირებული მიდგომა დაუშვებელია. ბაქტერიოფაგიის ინსტიტუტს სახელმწიფოებრივი ხედვა და დასავლური მენეჯმენტი ესაჭიროება

გიორგი ელიავას სახ. ბაქტერიოფაგიის, მიკრობიოლოგიისა და ვირუსოლოგიის ინსტიტუტი, ფართო საზოგადოებისათვის ცნობილი როგორც "ბაქტერიოფაგის" ინსტიტუტი, ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთ უძველეს და სახელგანთქმულ სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებას წარმოადგენს. დღეს ეს არის მსოფლიო სახელის მქონე სამეცნიერო ცენტრი. აქ დაცული ბაქტერიოფაგების და ბაქტერიული შტამების კოლექცია, ინსტიტუტში მოღვაწე მეცნიერთა რამდენიმე თაობის მიერ შექმნილი ბიოლოგიური პრეპარატები და ტექნოლოგიური ნოუ-ჰაუ წარმოადგენს ჩვენი ქვეყნის საგანძურს, რომელსაც ისეთივე გაფრთხილება უნდა, როგორც ჩვენს ბუნებრივ, არქეოლოგიურ და ისტორიულ ძეგლებს და, რაც მთავარია, ეს არის საქართველოსათვის სტრატეგიული დაწესებულება, რომელიც აქტიურად მუშაობს ჯანმრთელობის დაცვის, სოფლის მეურნეობის, გარემოსა და ქვეყნის უსაფრთხოების დაცვის სფეროში და შეუძლია კიდევ უფრო მეტი სარგებლობა მოუტანოს ქვეყანას.

დღეს რევოლუციური გარდაქმნების ტალღამ მეცნიერების სამყაროშიც შემოაღწია. როგორც ეს რევოლუციურ პროცესებს ახლავს ხოლმე, პოზიტივთან ერთად ნეგატიურიც ბევრი გამოჩნდა. იქმნება საშიშროება, რომ ძირითადი სტრატეგიული ხაზის (პერსონალის შემცირების შემდეგ ინსტიტუტების გაერთიანებ-ის) განხორციელებისა და სასწრაფო გადაწყვეტილებების მიღების მოტივაციით ყველა სამეცნიერო დაწესე-ბულების შემდგომი ბედი ერთიანი უნიფიცირებული მიდგომით იქნეს გადაწყვეტილი. ასეთ ფონზე ვლინ-დება სხვადასხვა რეაქციული ტენ-დენციები და რაც უფრო სამძიმია, რე-ფორმატორებით შენიღბული მიმტა-ცებლობა. ბუნებრივია, რომ ასეთი ტიპის სამიზნეთა შორის მოხვდა ბაქ-ტერიოფაგის ინსტიტუტი, რომლის მომხილვალაა ერთის მხრივ, მისი ქო-ნებრივი მდგომარეობაა (ქალაქის ცენტრში არებული დიდი ტერიტო-რია და ნაგებობები) და მეორეს მხრივ, ინსტიტუტის სახელი, მისი დიდი სამეცნიერო-პრაქტიკული პო-ტენციალი და ამ ინსტიტუტის თანამ-შრომელთა მოპოვებული საერთაშო-რისო სამეცნიერო გრანტები.

თავისი ისტორიის მანძილზე ინს-ტიტუტს ორჯერ ჰქონდა უმძიმესი პერიოდი: 1936-37 წწ, როდესაც პო-ლიტიკურ და პირად ანგარიშსწერე-ბას შეეწირა ინსტიტუტის დამაარსე-ბელი, შესანიშნავი მეცნიერი გიორგი ელიავა და რამდენიმე მისი თანამოა-ზრე; შემდეგ, 1994-95 წლებში ინსტი-ტუტმა იწვია აგრესიული პრივატიზაციის მიმე შედეგები, რამაც ფაქ-ტურად დაშლის პირას მიიყვანა იგი. საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ფრთებქვე გატარებული რამდენიმე, შედარებით მშვიდობიანი წლის შემდეგ ბაქტერიოფაგის ინს-ტიტუტი კვლავ დგას ახალი საშიშ-როების წინაშე. ამის დამადასტურე-ბელია ინსტიტუტის წინააღმდეგ აღ-მართული სისხლის სამართლის საქმე, საბანკო ანგარიშის დაყადაღება, სა-ერთაშორისო სამეცნიერო გრანტე-ბის მიზნობრიობის (!?) გამოძიება და ყოველივე ამის შედეგად ინსტიტუტ-ის საქმიანობის, მათ შორის საქათე-ველო - აშშ ანტიტერორისტული პროგრამის ბლოკირების აშკარა მცდელობა. ყველაზე უფრო საოცარ-ი და საწყენია ის, რომ საქართველო-ს მეცნიერებათა აკადემია ამჯერად არა თუ ინსტიტუტის და მისი დირექ-ტორის, ღვაწლმოსილი მეცნიერის ინტერესების დამცველად გვევლინე-ბა, არამედ თავიდან იცილებს თავის წილ პასუხისმგებლობას და ბოლოდ-როინდელ კმედებებით გააფიქრე-ბინებს კიდევ, რომ თანაუღმოსრბს და თავისდაუფებურად ხელს უწყობს მთელ ამ მიზანმიმართულ კამპანიას, რომლის საბოლოო მიზანი ასე სჩანს - დაშინება, დაშლა, დაპატრონება.

ასეთ ვითარებაში აუცილებლად მიგვაჩნია ფართო საზოგადოებას გავაცნოთ ჩვენი ხედვა გიორგი ელი-ავას სახ. ბაქტერიოფაგიის, მიკრო-ბიოლოგიისა და ვირუსოლოგიის ინ-სტიტუტის დღევანდელი მდგომარე-ობისა და მისი მომავალი განვითარე-ბის გზების შესახებ. რა თქმა უნდა, ინსიტუტში არ არის ერთიანი აზრი, ასევე ჯერ კიდევ არსებობს გარკვე-ული ბარიერები გარდაქმნების ღიად მხარდაჭერისათვის. წინამდებარე წერილი წარმოადგენს თანამშრომე-ლთა ერთი ჯგუფის მოსაზრებებს.

მიუხედავად დღეს არსებული მხვევა პრობლემებისა, ჩვენ მიგვაჩ-ნია, რომ ბაქტერიოფაგის ინსტიტუ-ტში არმავლობის გზაზე დგას, რისი მაჩვენებელიცაა აქტიური სამეცნიე-რო ცხოვრება, ლაბორატორიების გაუმჯობესებული იერსახე, ტექნი-კური აღჭურვილობა და პერსპექტი-ული ახალგაზრდების სიმრავლე. ინ-სტიტუტს აქვს შემდგომი განვითარ-რების მაღალი პოტენციალი, რაც გა-წარმოებულია შემდეგი მნიშვნელო-ვანი ფაქტორებით:

- **აქტუალური სამეცნიერო თე-მატიკა.** ინსტიტუტის სამეცნიერო საქმიანობის ძირითადი მიმართულე-ბებია ბაქტერიოფაგების კვლევისა და ფაგოთერაპიის, კლინიკური და ვეტერინარული მიკრობიოლოგიისა და იმუნოლოგიის, მცენარეთა დაცე-ვისა და ეკოლოგიის უმნიშვნელოვა-ნესი საკითხები. უკანასკნელ წლებში განსაკუთრებით გაიზარდა ინტერე-სი ბაქტერიოფაგების, როგორც ან-ტიბიოტიკების მიმართ რეზისტენ-ტული ტემამებით გამორთული ბაქ-ტერიული ინფექციების პროფილაქ-ტიკური და სამკურნალო საშუალე-ბების მიმართ; ასევე ბიოტერორიზმ-ის საფრთხიდან გამომდინარე წამე-ვანი მნიშვნელობა ენიჭება ადამიანი-სა და ცხოველების განსაკუთრებთი საშიში ბაქტერიული ინფექციების (ციმბირის წყლული, ბრუცელოზი, კლოსტრიდიული ინფექციები და სხვა) გამომწვევების სანინააღმდეგე ბიოლოგიური პრეპარატების - ვაქ-ცინებისა და იმუნური შრატების, ფა-გური, ბაქტერიული და ფერმენტული პრეპარატების შექმნას.

- **ინსტიტუტის საერთაშორისო ავტორიტეტი.** გ. ელიავასა და ფ. დე-რელის მიერ გასული საუკუნის 20-იან წლებში დაარსებული ინსტიტუ-ტი იყო მსოფლიოში პირველი სამეც-ნიერო ცენტრი, რომელმაც ფართოდ განავითარა კვლევა ფაგების შესწავ-ლისა და პრაქტიკული გამოყენების დარგში. ინსტიტუტის ღვაწლი ალია-რებულია საერთაშორისო სამეცნიე-რო საზოგადოების მიერ, მისი მიღწე-ვების ციტირება ხშირად ხდება როგ-ორც სამეცნიერო სტატიებში, ასევე აშშ და ევროპის სამეცნიერო-პოპუ-ლარულ გამოცემებში, ფართო ტირა-ჟიან ჟურნალ-გაზეთებში და მრავა-ლმილიონიანი აუდიტორიის მქონე ტელე-გადაცემებში (BBC, ABC, NBC, Discovery Canal, Internews და სხვა)

- **საერთაშორისო დაფინანსე-ბა/გრანტები.** საერთაშორისო სამე-ცნიერო პროექტებში მონაწილეობა ინსტიტუტის საქმიანობის უმნიშვნე-ლოვანეს მხარეს წარმოადგენს. 1994 წლიდან დღემდე მოპოვებულია 26

პრესტიჟული საერთაშორისო გრან-ტი. მათ შორისაა NATO, CRDF, ISTC, INTAS, STCU-ს მიერ დაფინანსებუ-ლი საგრანტო პროექტები. 2004 წლის სექტემბერში ინსტიტუტმა NATO-ს ეგედიტ და ფინანსური მხა-დაჭერით წარმატებით ჩაატარა წარ-მოამდგენლობითი საერთაშორისო კონფერენცია ბიოტერორიზმთან ბრძოლის საკითხებზე. საგრანტო დაფინანსება გვაძლევს საშუალებას მოვიზიდოთ იმედისმომცემი ახალ-გაზრდა მეცნიერები, თუმცა მათი შემდგომი შენარჩუნება მეცნიერება-თა აკადემიის არსებულ საკადრო პოლიტიკის გამო საქმოდ პრობლე-მატურია.

- **მონაწილეობა ბიოლოგიური იარაღის გავრცელებლობის პრო-გრამაში.** ეროვნული უშიშროების სხვა ასპექტებთან ერთად ეს პროგ-რამა გულისხმობს ინსტიტუტში მნი-შვნელოვანი ფინანსური სახსრების შემოსვლას, რაც მომხრადება ინსტი-ტუტის ფიზიკური და ბიოუსაფრ-თხოების დონის ამაღლებას, ასევე მიზნობრივი სამეცნიერო პროექტებ-ის განხორციელებას განსაკუთრებით საშიში პათოგენებთან ბრძოლის მი-მართულებით.

- **უცხოური ფარმაცევტული და მარკეტინგული კომპანიების ინტე-რესი - კომერციული წინადადება-ბი.** 1997 წლიდან დაწყებული იკვეთე-ბა სხვადასხვა ქვეყნის კერძო კომპა-ნიების ინტერესი ინსტიტუტის ფაგე-ბის კოდექსის, ნოუ-ჰაუ-სა და აქ შექმნილი ბიოლოგიური პრეპარატე-ბის მიმართ. არის არა ერთი შეთავა-ზება ჩვენი პროდუქტების მსოფლი-ოს სხვადასხვა ქვეყანაში მარკეტინ-გისა და დისტრიბუციის, ასევე მათი ლიცენზირების და /ან ერთობლივი სანარმოებლოს შექმნის თაობაზე.

- **სავაწმანათლებლო პოტენცი-ალი.** ინსტუტში ფაქტობრივად წარ-მოადგენს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიოლოგიის ფაკუ-ლტეტის რამდენიმე კათედრის სა-მეცნიერო ბაზას. ინსტიტუტის დი-რექტორი, აკად. თეიმურაზ ჭანიშვი-ლი არის ისეუ მიკრობიოლოგიისა და ვირუსოლოგიის კათედრის დამფუძ-ნებელი. ბოლო 30 წლის მანძილზე ისუ და სტუ სტუდენტებისა და ასპი-რანტების მიერ ინსტიტუტში მომზა-დებული 100-მდე სადიპლომო და 20-ზე მეტი საკანდიდატო ნაშრომი.

გამოყენებითი-სამომსახურეო საქმიანობის (სადიპლომატიკო, სანა-მროო და სხვ) ტრადიცია და წინაპი-რობები. ინსტიტუტს აქვს მცირე, ექ-სპერიმენტული სანარმოო ბაზა, სა-დაც მზადდება სამკურნალო-პრო-ფილაქტიკური ბაქტერიოფაგების, ბიოპროტეკციის და ბაქტერული ენ-ზომური პრეპარტების სტრატერგები. მოქნილი სამართლებრივი ფორმა სა-შუალებას მოგვცემს უფრო ფართოდ განვავითაროთ წარმოება და სამომ-სახურეო საქმიანობის სხვა მნიშვნე-ლოვანი მიმართულებები, როგორი-ცაა ბაქტერიული და ვირუსული ინ-ფექციების დიაგნოსტიკა - მკურნა-ლობა, კვებისა და ფარმაცევტული პროდუქტების მიკრობიოლოგიური ტესტირება და სხვა. CRDF- ის დაფი-ნანსებით ახლახან აღჭურვილი გა-მოყენებითი მიკრობიოლოგიის ცენ-ტრი ასევე ზრდის ინსტიტუტის პრო-ფესიულ სამომსახურეო პოტენცი-ალს.

ყოველივე ზემოთთქმულიდან ჩანს, რომ ინსტიტუტს შეუძლია მნი-შვნელოვანი სარგებლობა მოუტანოს ქვეყანასა და საკუთარ თავს. ამავე დროს, ინსტიტუტის პოტენციალის ეფექტურ რეალიზაციას ხელს უშლ-ის მთელი რიგი პრობლემები:

- **მეცნიერებათა აკადემიის მარ-თვის არსებული კონსერვატიული სისტემა.** ინსტიტუტის საქმიანობა

რეგულირდება რთული იერარქიული კბით, რაც ხშირად ელემენტარული გადაწყვეტილებების მიღებასაც პრობლემურს ხდის. ინსტიტუტის მა-რთვის არსებული ფორმა არ გვაძლ-ევს როგორც ეფექტური შიდა განა-ნესის დადგენისა და ამოქმედების, ასევე უცხოელ ინესტორებთან ეფექ-ტური ურთიერთობების განვითარე-ბის შესაძლებლობას.

- **ინსტიტუტის მოუგვარებელი ქონებრივ-სამართლებრივი საკი-ოხები.** ინსტიტუტს უჭირავს დიდი ფართის მინა და შენობა-ნაგებობები თბილისში და მცხეთის რაიონის სოფ. ძეგვში. წლების მანძილზე დიდი ბიუ-როკრატული სირთულეთ მიმდინა-რეობდა და ჯერ კიდევ არ დასრულე-ბულია ინსტიტუტის ტექნიკური პას-პორტინაციისა და მინის რეესტრში მისი დარეგისტრირების პროცესი. ეს სირთულეს უქმნის კუთვნილი შემო-სავლების მიღებასა და ზოგიერთი მნიშვნელოვანი საერთაშორისო პროექტის რეალიზაციას.

- **თანამედროვე საინსტიტუტო ადმინისტრირებისა და ფინანსური მენეჯმენტის მწვავე დაფიციტი.** წლების მანძილზე ინსტიტუტში დამე-ვებული იყო ორგანიზაციულ-მმარ-თველობითი შეცდომები, იქმნებოდა სხვადასხვა სახის ფინანსური და ტე-ქნიკური პრობლემები, რაც ხშირად ადმინისტრაციული პერსონალის არა-ასაკმარისი კვალიფიკაციის შედეგი იყო. ინსტიტუტის დირექტორის, ციბილი მეცნიერის თეიმურაზ ჭა-ნიშვილის რბილი და დამთმობი ხასი-ათი მნიშვნელოვანწილად განაპირო-ბებდა სუბორდინაციის სისტემატურ დარღვევას და გარკვეულ თვითნე-რებას, მათ შორის საფინანსო საკი-ოთხებში. სწორედ საბუღალტრო ხარ-ვეხების გამო წაუყენა ბრალდება ინ-სტიტუტის ხელმძღვანელობას საგა-დასაბადო სამსახურმა და ფინანსუ-რმა პოლიციამ.

სამართლიანობა მოითხოვს აქვე, ამ საკითხთან დაკავშირებით აღვნი-შნოთ, რომ საფინანსო პოლიციის სა-გაპოძიებო სამსახურის მიერ პროფე-სიონალურად ჩატარებულმა პირვე-ლადმა ფინანსურმა ექსპეტიზამ აწ-ვენა, რომ საქვეყნოდ, გახუთებითა და ტელევიზიით, გახმაურებულმა 120 ათასი ლარის დაჯალიანება თითქმის 10-ჯერ ნაკლებს და არ არის გამო-რისხელი მისი კიდევ რამდენიმე გე-გინად გამოთქვითი იმედი, რომ სა-მართალდამცავი ორგანოები შემდე-გშიაც არ დაუშვებენ ტენდენციურო-ბას ჩვენი ინსტიტუტის საფინანსო და სხვა საქმიანობასთან დაკავშირე-ბულ საკითხებში. აქვე არ შეიძლება, არ გამოთქვათ გაკვირება იმის გა-მო, რომ საბიუჯეტო ვალდებულებე-ბისა და დავალიანებების საქმეშიან-მბეჭდილი იყო დადგენილება ინსტი-ტუტის თანამშრომელთა მიერ მიღე-ბული საერთაშორისო (საქართველო-ს ბიუჯეტთან არანაგარიშვალდე-ბული) სამეცნიერო გრანტების საფი-ნანსო შემონმების შესახებ. სამწუხა-როდ, ეს უკვე თავისთავად გვაფიქ-რებინებს, რომ ამოქმედდა ინსტიტუ-ტის საქმიანობის ფარტმასშტაბუ-რი პარალიზების მექანიზმი. მეორეს მხრივ, ეს დონორი ორგანიზაციებისა და მათ მიერ ჩატარებული საფინან-სო მონიტორინგისადმი ერთგვარი უნდობლობის გამოხატულებაა, რაც არა გვგონია რომ ჩვენი ქვეყნისათე-ვის მომგებიანი პოზიცია იყოს.

საინტერესოა ისიც, რომ საფინა-ნსო სამსახურების ხელახალი გააქ-ტიურება დაემთხვა ინსტიტუტში სტრუქტურული და საკადრო რეორ-განიზაციის პროცესის დაწყებას. 2004 წლის ივნისში ინსტიტუტის დი-რექტორის, აკადემიკოს თეიმურაზ ჭანიშვილის ინიციატივით მის მოად-გილებად სამეცნიერო, ბიოუსაფრ-

თხოების და ექსპერიმენტული წარ-მოების დარგში დროებით, შეთავსე-ბით დაინიშნენ მეცნიერები, რომლებ-მაც ფაქტობრივად შექმნეს მართვის კოლგეიური ორგანოს-დირექტორთა საბჭოს ჩანასახი. ამ ჯგუფის მიერ მომზადდა და შეძლებისდაგვარად უმტკივნეულოდ ჩატარდა ინსიტუტ-ის შიდა ატესტაციის პროცესი, დაი-წყო მუშაობა ინსტიტუტის ინფრასტ-რუქტურის რაციონალური ცვლილე-ბის და ბიოუსაფრთხოების დონის ამ-აღლების მიმართულებით, დაისახა ინსტიტუტის ეკონომიკური მდგომა-რეობის ექსპერტული შეფასების ჩა-ტარებისა და მოქნილი სამართლებ-რივი ფორმის ძიების გეგმა. სამწუხა-როდ, მეცნიერებათა აკადემიის ზემე-დგომი რგოლები უნდობლობით შეე-ვდნენ ახალი კადრების მოსვლას ინ-სტიტუტის მართვაში.

ჩვენი მეხედულებით მოცემულ ეტაპზე აუცილებელია ინსტიტუტში მთელი რიგი მნიშვნელოვანი გარდა-ქმნების განხორციელება, რაც უნდა ეყრდნობოდეს სამეცნიერო დაწესე-ბულებების მართვის თანამედროვე დასავლურ პრაქტიკას და, ამასთან ითვალისწინებდეს ჩვენი ინსტიტუტ-ის საკეიფიკას (მრავალპროფილური საქმიანობა, საერთაშორისო საგრან-ტო პროექტების მიმდინარეობა, ტე-რიტორიის და ნაგებობების სიმრავ-ლე და მასთან დაკავშირებული ფინა-ნსური და ტექნიკური საკითხები).

თავიდანვე გვსურს აღვნიშნოთ, რომ ერთმნიშვნელოვნად ვეთანხმე-ბით მთავრობის კანონმდოეტს სა-მეცნიერო-კვლევითად ინსტიტუტები-სათვის საჯარო სამართლის იური-დული პირის სტატუსის მინიჭების შესახებ. მიგვაჩნია, რომ მხოლდ ასე-ეთი სტატუსი მისცემს საშუალებას ჩვენი ინსტიტუტის ტიპის სამეცნიე-რი დაწესებულებას, სრულად გამოა-ვლინოს თავისი სამეცნიერო და პრა-ქტიკული პოტენციალი. აქვე დავძე-ენით, რომ სრულად მიუღებლად მიგ-ვაჩნია ჩვენი ინსტიტუტის პრივატი-ზების შესაძლებლობის შესახებ გა-მოთქმული ნებისმიერი პოპოთეზა. ასეთი სახის დაწესებულებები (მათი ორგანიზაციული ფორმის მრავალ-ფეროვნების მიუხედავად) ყველა ქვეყანაში ერთი პროფილის კონტროლ-ის ქვეშ რჩება. ასევე ვერ დავეთანხ-მებით ამ ბოლო დროს გაშლილ მოძ-რობას ერთი პროფილის (მაგ. ბიო-ლოგიური ან ქიმიური პროფილის) აკადემიური ინსტიტუტების გაერ-თიანების/გამსხვილების მიზნით, რადგან ხშირ შემთხვევში ხელოვნუ-რად, მექანიკურად ხდება. ჩვენი აზრ-ით, გაერთიანებული სამეცნიერო ცენტრების შექმნა მხოლოდ მაშინ იქნება მისაღები, თუ ის მოხდება არა გათანაბრებ-გადანაწილების პრინ-ციპით, არამედ გამოკვეილბის პრიო-რიტეტული მიმართულებების წინწა-მონევით და მის გარშემო რაციონა-ლური ინფრასტრუქტურის შექმნით, რაც საბოლოოდ ხელს შეუწყობს თი-თოუელი შემადგენელი ინსტიტუტი-სა და პირველ რიგში, წამყვანი ინს-ტიტუტის საქმიანობის ეფექტურობ-ის გაზრდას.

გარდაქმნების განხორციელება უნდა მოხდეს შემდეგი მიმართულე-ბებით:

ინსტიტუტის ავტონომიის გაძ-ლიერება მისთვის საჯარო სამართ-ლის პირის სტატუსის მინიჭების სა-ფუძველზე;

ინსტიტუტის მართვის პრინციპე-ბის დემოკრატიზაცია ("დირექტო-რატო", კოლეგიალური მართვა რო-ტაციული სისტემის საფუძველზე);

პროფესიული მმართველობითი აპარატის (მენეჯერის, ფინანსური ოფიცრის და სხვა თანამდებობების) შემოღება;

საკონსულტაციო (მრჩეველითა)

საბჭოს შექმნა გამოცდილი უცხოე-ლი კოლეგების მონაბილეობით;

ინსტიტუტის პრაქტიკული საქ-მიანობის (წარმოება, სადიაგნოსტი-კო-სამკურნალო და სასერტიფიკა-ციო მომსახურება და სხვა) განვითა-რება შესაბამისი სამართლებრივი ბა-ზისა და თანამედროვე მექანიზმების საფუძველზე;

ყოფილი სსგ "ბაქტერიოფაგის" ბაზაზე შექმნილ კერძო სანარმოებ-თან ურთიერთსარგებლოანი კავში-რის დამყარება ე.წ. "მეცნიერული პა-რკის" შექმნის პერსპექტივით;

რა თქმა უნდა, ჩვენ არა ვართ ორიგინალურნი და ზემოთ მოყვანი-ლი მოსაზრებები მნიშვნელოვანწილ-ად ეთანხმება ქართველი ფიზიკოსე-ბისა და სხვა საზნუტისმეტყველო და-რგების მეცნიერთა ერთი ჯგუფის მიერ ოროდე თვის წინათ გაზეთ "24 საათში" გამოქვეყნებული წერილის პათოსს.

ჩვენ კარგად ვაცნობიერებთ იმა-საც, რომ საქართველოს მთავრობის მიერ წამოხყებული მეცნიერების სფეროს რეფორმირება რთული პროცესია და გარკვეულ დროს მოი-თხოვს. მაგრამ ქვეყნისათვის ელიავე ას სახ. ბაქტერიოფაგის ინსტიტუტ-ის განსაკუთრებული, სტრატეგიული მნიშვნელობა, მისი მრავალმხრივი განვითარების პოტენციალი, და ამა-ვე დროს ინსტიტუტის მიგნით და მის ირგვლე შექმნილი მრავალი პრობ-ლემა განაპირობებს ჩვენს მიერ დას-მული საკითხების დაუყოვნებლივ განხილვის აუცილებლობას. ეს უპი-რველეს ყოვლისა გულისხმობს ინს-ტიტუტის ეფექტური ფუნქციონირე-ბისათვის მაქსიმალურად შესაფერი-სი ორგანიზაციული ფორმის მოძებნ-სა და მისთვის საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტატუსის მინი-ჭებას. ვფიქრობთ, მიზანშეწონილი იქნება ეს გარდაქმნები განხორცილ-დეს გამოყენებითი მეცნიერების სფეროში სამთავრობო პროექტის სახით (ჰუმანიტარულ სფეროში უკვე არსებობს განსხვავებული, ნოვატო-რული მიდგომის პრეცედენტები - ეს არის მუზეუმების მართვის ახლეთე-რი პრინციპები). ჩვენი მიზანია, დროულად ჩაეგბათ რაციონალური და სწრაფი რეორგანიზაციის პრო-ცესში. ინსტიტუტს აქვს მჭიდრო კა-ვშირები დასავლეთის წამყვან სამეც-ნიერო ცენტრებთან, ასევე სამთავე-რობო და არასამთავრობო ორგანი-ზაციებთან და ბოზნეს წრეებთანაც, რომელთა მთელი რიგი წარმომადგე-რნები მზად არიან, ჩაებან ინსტიტუ-ტის რეფორმირების პროცესში.

ამიტომაც მიგმართეთ ჩვენ საქა-რთველის ხელისუფლებას და დარწ-მუნებული ვართ, რომ იგი შეძლებს, გაგვინის ქმედებით დახმარება მანა-მდე, სანამ საბოლოოდ გადაწყდება მეცნიერებათა აკადემიისა და მასში შემავალი ინსტიტუტების საკითხი. ბაქტერიოფაგის ინსტიტუტს დღეს სახელმწიფოებრივი ხედვა და დასავე-ლური მენეჯმენტი ესაჭიროება.

გიორგი ელიავას სახ. ბაქტერიო-ფაგიის, მიკრობიოლოგიისა და ვირუსოლოგიის ინსტიტუტის თა-ნამშრომლები:

მარინე თედიამვილი, მზია ქუთათელაძე, მარინე გოდერძიშვილი, ტატა ზურბუთაშვილი, რევაზ ადამია, ნანა ბალაჩვიშვილი, ლილა კვაჭაძე, ნინო ჭანიშვილი, გულნარა ნატროშვილი, დალი გოგიაშვილი, მანონ ბუბაშვილი, ირინა ანთაძე, ვერა ბულავკოვა, გიორგი ძიკვა, იურისტი



ერთად
ძალადობის
წინააღმდეგ



ყოველ
სამხატვარს



„ვერდარი“ თუ
„ვალენსია“?



B2

B3

B4

მზებუღი ეზქარიძე: სექარტველო რეზთვის ოსწნეზის ქვეყანა ბახლდათ

მაგრამ კომუნისტების ეპოქაში აქ ჩამოსვლა შეუძლებელი იყო

ლელა მკაძლიძე

ბაბუა ხევისბერი ჰყავდა, მამა - საქაოდ მალალი თანამდებობის პირი თურქეთის სამხედრო სამსახურში. თავად - შვედეთის მოქალაქეა, ქართული გვარითა და სახელით, ბოლო პერიოდში ერთი დიდი ნატვრა გაუწნდა. მზეგული ეშქერიძეს საქართველოს მოქალაქეობის მიღება უწდა. - შესაძლოა, მე ბევრი არაფრით დამიმსახურებია ისეთი პატივი, როგორიც საქართველოს მოქალაქეობაა, მაგრამ იმედი მაქვს, რომ ამასი ცოტა ჩემი წინაპრების ისტორია დამეზმარება, - ფიქრობს მზეგული, რომელმაც ორმაგი მოქალაქეობის მიღების თხოვნით უკვე მიმართა საქართველოს პრეზიდენტს და ამ თხოვნას, საკუთარი ავტობიოგრაფიის გარდა, თავისი წინაპრების ისტორიაც დაურთო.

- საიდან აქვს ასეთი უცნაური გვარი და სახელი კაცს, რომელიც შვედეთში დაიბადა, იქ ცხოვრობს და, ერთი შეხედვით, დიდად არც ქართველს შვავს?

- ბაბუჩემი მზეჭაბუკ ეშქერიძე თუმეთსა და ჩეჩნეთს შორის მდებარე სოფელში მცხოვრები გვარის უფროსი იყო, ხევისბერი. იგი აქტიურად ეწინააღმდეგებოდა ბოლშევიკებს და როდესაც 1921 წელს საქართველოში ბოლშევიკური პარტია შემოვიდა, იძულებული იყო, ოჯახთან ერთად თურქეთში გაქცეულიყო. თურქეთში იმიტომ, რომ თავის ხალხთან და მშობლიურ ადგილებთან შესაძლებლობის ფარგლებში ახლო ყოფნა შეძლებოდა. მამაჩემი ლაშა ეშქერიძე, თურქეთში დაიბადა, სადაც იმ დროისათვის არსებული კანონმდებლობის თანახმად, იმ ქვეყნის მოქალაქეს მხოლოდ თურქული გვარ-სახელი უწდა ჰქონოდა. ბაბუაჩემსაც თავის ოჯახთან ერთად თურქულად გადაიკეთა გვარები და სახელები. ჩვენი ოჯახი თურქეთში საკმაოდ გავლენიან ოჯახად იქცა. ბაბუაჩემი სამხედრო მმართველი გახდა, მისი უმცროსი ძმა - ზანკის დირექტორი იყო.

მამაჩემს საკმაოდ წარმატებული სამხედრო კარიერა ჰქონდა, ბოლოს იგი თურქეთის სამხედრო-სადაზვერვო სამსახურის უფროსი იყო. იგი 1960 წელს მომხდარი სამხედრო გადატრიალების ერთ-ერთი ლიდერი იყო, 1962 წლამდე სამხედრო მთავრობის ერთ-ერთი წევრი გახლდათ. სწორედ ამ დროს დაიწინა იგი ჩრდილოეთ ევროპაში თურქეთის სამხედრო ატაშედ, სტოკჰოლმში დასახლდა და დედაჩემს, შვედეთის საზღვაო ოფიცრის ქალიშვილს შეხვდა. როდესაც მამა 1964 წლის აგვისტოში თურქეთში დაბრუნდა, დედაჩემი მას თან აღარ გაჰყოლია. მე 1964 წლის დეკემბერში დავიბადე და დედასთან ერთად შვედეთში გავიზარდე, ახლაც იქ ვცხოვრობ. ჩემი პატარა გამომცემლობა მაქვს. თეოლოგიის სპეციალისტი ვარ. ვწერ ძველი რელიგიების შესახებ, როგორც სკანდინავიურ რელიგიებზე, ისე სხვა ქვეყნების. გარდა ამისა, ვარ ანალიტიკოსი და კონსულტანტი პოლიტიკური მეცნიერებისა და სამხედრო სტრატეგიის სფეროში. მიუხედავად იმისა, რომ შვედეთში დავიბადე და გავიზარდე, მამაჩემმა იზრუნა იმაზე, რომ მე ქართული გვარი და სახელი მქონოდა, თურქეთში მცხოვრები ჩვენი ნათესავებისაგან განსხვავებით, მე, როგორც შვედეთის მოქალაქეს, ამ მხრივ პრობლემა არ მქონია. მე ყოველთვის მახსოვდა, თუ საიდან მქონდა ძირი და ფესვები.

- და მოგვიანებით თქვენ უკვე თქვენს ისტორიულ სამშობლოშიც მოახერხეთ ჩამოსვლა...

- საქართველო ჩემთვის ოცნების ქვეყანას წარმოადგენდა, მაგრამ კომუნისტურ ეპოქაში აქ ჩამოსვლა შეუძლებელი იყო. იმ პერიოდში კი, როდესაც საქართველომ და-

მოუკიდებლობა მიიღო, მამაჩემი დამბლადაცემული იყო, ლოგინად ჩავარდნილი და მეც მასთან მომიხდა დარჩენა. სიცოცხლის ბოლო წლებში მან ბევრი რამ მიაბო საქართველოზე. მე, ალბათ, ერთადერთი ვიყავი მის გარშემო მყოფთაგან, ვისაც მისი სამშობლოზე მოწაყლი აინტერესებდა, რადგან ჩვენი ნათესავები უკვე ორი თაობის გათურქებული იყვნენ. მეც, მამაჩემის გავლენით, ყველგან რაიმე ქართულის პოვნას ვცდილობდი, ბოლოს საფრანგეთში ყოფნის დროს აღმოვაჩინე ქართველების ოჯახი, მაგრამ რადგან ფრანგულს ვერ ვლაპარაკობ, ისინი კი ინგლისურს, ჩვენი კონტაქტი დიდად ვერ შეგდა.

- ესე იგი, ქართველების სათვისტომოს სხვაგან ვერ დაუკავშირდით?

- ვერა. ქართველებთან რამდენიმე შეხვედრა მქონდა, მაგრამ არა ისეთი, რომ ქართულის შესწავლა მომეხერხებინა. მამაჩემი 2002 წლის გაზაფხულზე გარდაიცვალა. მისი გარდაცვალებიდან რამდენიმე კვირის შემდეგ მე უკვე საქართველოში ვიყავი. პირველი წვერი იმ ოჯახისა, რომლის წევრებიც აქედან 80 წლის წინ იძულებით გადაიხვეწნენ.

- თუ შეიძლება კონკრეტულ ცვლილებებზე საუბარი, რაც თქვენ რევილუციის შემდეგ საქართველოში ჩამოსვლისას შენიშნეთ?

- ბოლო პერიოდში საქართველო უფრო მიმზიდველი გახდა უცხოელებისათვის, რადგან ახლა ბევრი ელემენტარული, სოციალური პრო-

ბლემა შედარებით მოგვარებულია. მაგალითად, გაზის და შუქის მხრივ. თუმცა, ჩემთვის ეს პრობლემები ძალზე შემანუხლებელი არ ყოფილა, რადგან ოთხი წელი ინდოეთში, ისეთი პენსიაში ვცხოვრობდი, სადაც წვიმის დროს წყალი ჩამოდიოდა. ჩემთვის უფრო მნიშვნელოვანი ის ცვლილებებია, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა და რომლის შესაბამისადაც ახლა უცხოელებისათვის და მათ შორის ჩემთვის, აქ ჩამოსვლა და ყოფნა გააღვივდა. საქართველო ძალიან მნიშვნელოვანია თუნდაც იმ თვალსაზრისით, რომ კულტურულად ძალიან მდიდარი ქვეყანაა და სულიერება ქართველებში ბევრად უფრო მაღალია, ვიდრე სხვა ქვეყნის ერებში. ქართველებმა ძალიან თბილად მიმიღეს. აქ იმიტომ ჩამოვდივარ, რომ ჩემს ფესვებთან ახლოს ვიყო. მეც მსურს საქართველოში ფეხის მოკიდება. მაგრამ მაშინ, როცა, სამხედროდ, ერთ თვეზე მეტად აქ ყოფნის საშუალება არ მაქვს, ეს ძალზე რთულია. მოქალაქეობის მიღების შემთხვევაში და შემდეგ კი აქ ფეხის მოკიდება უფრო გამაღვივლებოდა.

- და როგორ წარმოგიდგენიათ თქვენი ცხოვრება მოქალაქეობის მიღების შემდეგ?

- გარკვეული პერიოდი აქ დავჩრები. სამუდამოდ ამას ვერ მოვახერხებ, რადგან ჩემი ბიზნესი შვედეთშია. გარდა ამისა, იქ მოხუცი დედა მაყვს. საქართველოში მინდა ოჯახის შექმნა, იმიტომ, რომ ჩემი შვილები ქართულ ტრადიციებზე აღიზარდონ. შვედეთში მაინც მქონდა იმის შეგრძნება, რომ ბოლომ-

დე თავისიანად არ მთვლიდნენ. ჩემი ეროვნების დასაბრუნებლად ლამის ნახევარი ცხოვრება დამჭირდა. რა თქმა უნდა, ვერასოდეს გავხდები ტიპური ქართველი, უბრალოდ, იმის გამო, რომ გარეგნულად არ ვგავარ ქართველს, ქართულად არ ვსაუბრობ. მაგრამ ჩემი შვილები ნამდვილი ქართველები უნდა იყვნენ. შვედეთის მოქალაქე ვარ, იქ ვცხოვრობ. შვედი ხალხიც მიყვარს, შვედეთიც. ნათესავები უმეტესობა იქ მაყვს, არ გამოვით, თითქოს იქაურობა არ მიყვარდეს, მაგრამ ჩემთვის მთავარი არა მატერიალური ფასეულობა და მდგომარეობა, არამედ ის სულიერი სიმდიდრე, რასაც საქართველოში წაგანყდი. ეს ელემენტარული ნიუანსებში მჟღავნდება. მიუხედავად იმისა, რომ ქართულად ვერ ვსაუბრობ, გავგებითაც ძალიან ცუდად მესმის - ხალხი, რომელმაც ინგლისური არ იცის, ყოველთვის ყურადღებით მისმენს და ჩემს გაგებას ცდილობს. საქართველოში ყველაზე მნიშვნელოვანი ოჯახი და მეგობრობაა. შვედეთში მთავარი მატერიალური ფასეულობაა. შეიძლება მეზობელი წელისანამ მხოლოდ ერთხელ შემოვიდეს შენს სახახავდ. თუ თქვენ ჩემს პასპორტს გადაშლით, ნახავთ, რომ მასში საქართველოს ვიზების გარდა არაფერია. პასპორტი ერთთვისინი ვიზებით არის სავე. ახალგაზრდობაში ბევრს ვმოგზაურობდი, ახლა ვცდილობ, რაც შემიძლია დიდხანს დავჩრე საქართველოში ხალხის, ქვეყნის გასაცნობად. ჯერჯერობით, თბილისის გარდა ვარძიში და ალავერდში მოვასწარი ყოფნა.

- როგორ ფიქრობთ, რა პერსპექტივა გაქვთ საქართველოს მოქალაქეობის უახლოეს ხანში მისაღებად?

- ზუსტად არ ვიცი, დროში რამდენად გაიწელება ეს პროცედურა, 30 ნოემბერს ჩავაბარე საბუთები. იმედი მაქვს, რომ ვიზის გაგრძელება კიდევ ბევრჯერ არ დამჭირდება. რა თქმა უნდა, არ ვფიქრობ, რომ მოქალაქეობის მისაღებად საკმარისი მაქვს გაკეთებული, მაგრამ ჩემს ოჯახს საკმარისი ამაგი მიუძღვის საქართველოს წინაშე. ბაბუაჩემი ბოლშევიკების წინააღმდეგ იბრძოდა. მამაჩემმაც თანამდებობაზე ყოფნის დროს შეძლო საქართველოსათვის გარკვეული დახმარება გაენია.

- თქვენ რითი გამოადგებით საქართველოს?

- თუ ჩემი მოძღვრისაგან კურთხევა მექნება, შვედეთში მართლმადიდებლური მისიის ჩამოყალიბება მინდა. შვედეთში მოსახლეობის უმეტესობა ლუთერანია, მაგრამ ისინი ძალიან იშვიათად დადიან ეკლესიაში. ათეისტები არიან. რა თქმა უნდა, იქ მართლმადიდებლური ეკლესიები არის, მაგრამ ისინი ემიგრანტებს ემსახურებიან. მე სულ რამდენიმე შვედი ვიცი, რომელიც მართლმადიდებლურად მოინათლა და ამ ეკლესიაში დადის. ძალიან კარგი იქნებოდა მისიის დაახრება, რომელიც ორიენტირებული იქნებოდა შვედურ მრევლზე. ასევე შემიძლია დავეხმარო ქართველებს. რამდენადაც ვიცი, სტუდენტების მზარდი რაოდენობაა. რადგან კარგად ვიცნობ შვედურ საზოგადოებას, გარკვეულ დახმარებას

მათ ადაპტირების მხრივაც გავუწევდი. ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანია სტუდენტებთან ურთიერთობა, მაგრამ როგორც თეოლოგისათვის, უფრო მნიშვნელოვანი რელიგიის საკითხებია.

- რამდენადაც ვიცი, უახლოეს მომავალში აქ მონათვლას აპირებთ...

- ჩემი მშობლების დანაკლისი ის იყო, რომ მართლმადიდებლურ ეკლესიაში არ შეეძლოთ ელოცათ. მე ამის ბედნიერება მაქვს.

- რა თქმა უნდა, როცა ასე გიყვარს ქვეყანა, ყველაფერი დადებითი რაკურსით ჩანს. მაგრამ მაინც, ნუთუ აქ ყოფნის პერიოდში თქვენითვის არაფერი ყოფილა მიუღებელი და გასაღიზიანებელი? თუ არ ვცდები, ამ რამდენიმე ხნის წინ თქვენს გაძარცვასაც ეცადნენ.

- ამ თემაზე საუბარი არ მსურს. მხოლოდ იმას ვიტყვი, რომ ამგვარი რამ ნებისმიერ ქვეყანაში შეიძლება მომხდარიყო. როგორც ყველას, მცირე დისკომფორტს წყლის და შუქის გამორთვა მიქმნის. შვედეთის რომელიმე მიყრუებულ სოფელში დაახლოებით 20 წუთის განმავლობაში შუქი რომ გამორთოს, ამის გამო “ენერგომამებასაც” დახსნიან და შეიძლება ეს წლის სკანდალადაც იქცეს. ჰო, კიდევ ერთი, ჩემი ჯანმრთელობის გამო გარკვეული პრობლემები მაქვს ალკოჰოლთან დაკავშირებით. თუმცა, ალერგია ალკოჰოლზე ჩემი პირადი პრობლემაა და არა საქართველოსი. სამაგიეროდ, ქართული სამზარეულო ჩემი უსაყვარლესი სამზარეულოა.

საქართველო ძალიან მნიშვნელოვანია თუნდაც იმ თვალსაზრისით, რომ კულტურულად ძალიან მდიდარი ქვეყანაა და სულიერება ქართველებში ბევრად უფრო მაღალია, ვიდრე სხვა ქვეყნის ერებში.

თუ თქვენ ჩემს პასპორტს გადამლთ, ნახავთ, რომ მასში საქართველოს ვიზების გარდა არაფერია.



ლაშა ლომიძის ფოტო

B2 რევიუ

B3 რევიუ

B4 სპორტი

B5 სპორტი

B6 საქართველო ევროპაში

B7 სხვადასხვა

B8 სხვადასხვა

არარვეულებრივი მილანი

7 დეკემბერი ქალაქის მფარველის სანტ ამბროჯიოს დღეა, რომელიც 1288 წლიდან აღინიშნება

ალეკო სარალიძე

ვუძღვნი "მილანის" ქართველ გულშემატკივრებს

მილანი ერთადერთი, იტალიის დედაქალაქი არ არის, დანარჩენი ყველაფრის: ეკონომიკის, ფინანსე-ბის, მოდის, მუსიკის, ფეხბურთის, დიზაინის, მასმედიის, ტრანსპორტ-ის და, რაც მთავარია, - გემოვნების. გარდა ამისა, მილანში თავმოყრი-ლია მსოფლიო მნიშვნელობის ის-ტორიული ძეგლები და ხელოვნების შედევრები. ყველაფერი ეს ჩვეულე-ბრივ არ ერთიანდება ერთი ქალაქის წარმოდგენაში. ამიტომაც მილანი არ არის ჩვეულებრივი ქალაქი.

ამ არაჩვეულებრივ ქალაქს ხან-გრძლივი და მდიდარი ისტორია აქვს. მილანი ყველაზე "არაიტალი-ურ" ქალაქად ითვლება. ამ ქალაქს "თავისად" მიიჩნევდნენ კელტები, ძველი რომაელები, ესპანელები, ავსტრიელები, ფრანგები. მილანე-ლებს ყოელთვის სურდათ, მილანი ყოფილიყო იტალიის დედაქალაქი, მაგრამ დიდი ხნით ვერასდროს მი-აღწიეს მიზანს, რადგან გამუდმებ-ით უწევდათ თავდამსხმელთა მო-გერიება. მათ კვალს ახლაც აღმოა-ჩენთ მილანელთა გარეგნობაში, ცხოვრების წესსა და კულტურაში.

მილანში მოხდა ისეთი მნიშვნე-ლოვანი მოვლენები, რომელთაც მსოფლიო ცივილიზაციის განეი-თარებაზე გავლენა იქონიეს - აქ იმპერატორმა კონსტანტინე დიდმა 313 წელს ნება დართო ქვეშევრდო-მებს, ქრისტიანული აღმსარებლო-ბა მიეღოთ, ხილო იმპერატორმა ფეოდოსიმ ქრისტიანობა სახელმ-წიფო რელიგიად გამოაცხადა. ალ-ორძინების ეპოქაში მილანში მოლ-ევანოზბდა ლეონარდო და ვინჩი.

XIX საუკუნის 50-იან წლებში სწორედ მილანის აჯანყებით დაი-წყო იტალიის გათავისუფლება და გაერთიანება.

საუკუნეებმა აქ უამრავი ღირს-შესანიშნაობა დატოვა, მაგრამ მთავარია დუომო - მილანის გული. დუომო, უდიდესი და უმშვენიერე-სი ტაძარი, რომელიც გოცებს სი-დიადითა და სილამაზით, აშენებუ-ლია იტალიისთვის არადამახასია-თებელ გოთიკურ სტილით, მარმა-რილოს უნიკალური ქვით.

იქვე არის მეორე საოცრება: გა-მჭვირვალე მინით გადახურული ქუჩა-გალერეა ვიტორიო ემანუე-ლე - საოცარი სილამაზის მოზაიკ-ის იატაკითა და მოხატული შერო-ბებით. იქვეა ლასკალა, ლეონარ-დოს ძეგლიც, მარცხნივ მისი შედე-ვრ "საიდუმლო სერობა", რომელ-იც სანტა მარია დელა გრაციას მო-ნასტრის სატრაპეზოს ამშვენებს. "საიდუმლო სერობის" სახაზავად წინა დილით უნდა ჩაენერო, მაგრამ მეორე დღეს რამდენიმე საათით მაინც რიგში იდგე, რომ მხოლოდ თხუთმეტი წუთით დატკბე ამ იდუ-მალი სასწაულით.

თუ ისევ ცენტრისკენ დაბრუნ-დებით, გზად შეგხვდებიან დიდე-ბული ციხე-სიმაგრე კასტელო სფორცესკო, რომლის ერთ-რეთ მუზეუმში შეგიძლიათ ნახოთ მიქე-ლანჯელოს უკანასკნელი შედევრი. იქვეა კვარტალი ბრერა - მილანის უბრველესი გალერეა, სადაც პირ-ველ სართულზე სამხატვრო აკა-დემიაა, მეორეზე კი ყველაფერი, რაზეც გოცენებით: რაფაელო, ელ გრეკო, რემბრანდტი, მოდილიანი. ნახატების წინ სკამებია და განსა-კუთრებელი სიჩუქე, მაგრამ მხო-ლოდ რაფაელის შედევრს იცავს ორი ჯანმრთელი კარამზინერ...

ვისაც ოდესმე გადაუხყვეტია, რომ უნდა ეცვას მოხდენილად, ძვირფასად და მოღურად, უნდა მი-ამუროს მილანს - მოფილნი მოდის დედაქალაქს. ადგილი, საითაც მიი-წარაფვიან ეს ადამიანები, არის "ოქროს კვადრატი" - ოთხი ქუჩა: მონტე ნაპოლეონე, სპიგა, მანძონი და სანტა ანდრეა. აქ არის განლა-გებული ყველაზე ცნობილი ბუტიკ-ები, ყველაზე ძვირი, ყველაზე, ყველაზე, ყველაზე...

მაგალითად, "ლუი ვიტრონი" ჩა-ნთა 5 ათასი ვერო ღირს, მაგრამ ერთ ცალზე მეტს არ იძლევიან. ვე-რსაც, არმანი, ფერე - ქართველი გოგონების საყვარელი სახელები, მაგრამ თუ ყველაზე შეხვედი, რამ-დენიმე კვირაც არ იცხოვფა. მაალ-მა მოდის ეს კვარტალი XX საუკუნ-ის 80-იან წლებში ათიფისა, როდეს-აც იტალია გახდა მსოფლიო ლიდე-რი ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის წარმოებში. ჩვენ, მაშინ საბჭოთა ადამიანებს, ეს არ გვცებოდა, რა-დგან, მაგალითად, ვალენტინოს პროდუქციას მხოლოდ სიზმარში თუ ნახავდა საბჭოთა მომხმარებე-ლი. "ოქროს კვადრატის" გარდა, არის უამრავი ადგილი, სადაც შეიძ-ლება არანაკლები ხარისხის ტანსა-ცმელი ცოტა იაფად შეიძინოთ. ერთ-ერთია "კორსო ბუენოს აირ-ეს", სადაც ვცხოვრობდით და გზე-დავდით, როგორ ჭიანჭველებივით ესეოდნენ ათასობით პატარა და დიდ მაღაზიებს მყიდველები, რო-მელთა უზრაველსობა ადგილობრი-ვები იყვნენ. უნდა გითხრათ, რომ ქართველი გოგონები არაფრით ჩა-



სავაჭრო ცენტრი



დუომო - მილანის გული



იტალიის ტაძარი

მოუვარდებიან მილანელებს. მეტ-იც, ზოგჯერ უფრო მოხდენილად-აც აცვიათ. სამაგიეროდ, 40 წელს გადაცილებული ქალბატონები და სინიორები - მოვლილები, ღამაზე-ბი, უნაგრო კოსტიუმებში, მზეზე გარუჯულები, ღამაზ იტალიურ მა-წანებში - ეს მხოლოდ მილანელთა ფოფუნებაა. რესპექტაბელური სა-ზოგადოება, ძირითადად, თავს იყ-რის მილანურ რესტორნებში, რომ-ლებშიც წინასწარ დაჯავშნის გა-რეშე მოხვედრა ძალიან ძნელია.

იტალიურ სამზარეულოზე ყვე-ლამ ყველაფერი იცის - პიცა, სპა-გეტი, პასტა - ეს უფრო სამხრეთე-ლი კერძებია და მილანში XIX საუ-კუნეში გავრცელდა. მილანური სა-მზარეულო კი ლომბარდიული და ტოსკანური რესტორნებია. ჩვენი სასტუმროს მახლობლად, ლორეც-ოს მოედანზე, რესტორანი "ბოლი-ჩინეა", რომელიც საფირომო კერძე-ბზე მეტად იმითია ცნობილი, რომ იქ ფეხებით ჩამოკიდეს ბენიტო მუ-სოლინი.

კიდევ ერთ ცნობილ რესტორა-ნში დაგვატყეფს ჩვენმა მასპინძ-ლებმა ("ტორე დელ მანჯა"), გრამ-მის მოედნის მახლობლად - საუ-ცხობი სუფრა და ღვინო. რომ გაიგ-ეს, საიდან ვიყავით, პერსონალმა სიხარულით მიგვითითა იმ კედელ-სკენ, რომელზეც საპატიო სტუმ-რების სურათები ეკიდა: კახა კალა-შვი და ანდრეი შევჩენკო. გვერდით კი რონალდო - ჩვენთან უყვარდა

მომდე ყველა ფეხბურთით ცხოვრ-ობს: ტელევიზია, რადიო, გაზეთე-ბი. ტაქსის მძღოლმა თუ იცის, სად ცხოვრობს კალაძე ან შევჩენკო, ესე იგი, "მილანის" ქომავია. თუ არ იცის - ყველაფერი ნათელია. მხო-ლოდ ერთმა ტაქსისტმა, უკვე ინე-რციით დასმულ შეკითვაზე, "ინ-ტერი" თუ "მილანი?" მიპასუხა - "იუვენტუსით". ისე გამიკვირდა, რომ ძალიან შეწუხდა, ფულის გა-მორთმევაც კი არ უნდოდა.

მილანი რა მილანი იქნება, ამ ორმა დიდმა გუნდმა რომ ჩვეულე-ბრივ სტადიონზე ითამაშოს. ჯუ-ზეზე მეაცას სახელობის "სან-სი-რო" გოცებს არადამახასიათებე-ლი სტილის დიზაინით, ხვეული ეს-ტკადის კიბეებით, ორიგინალური გადახურვით, აკუსტიკით, მაგრამ უნიკალურია აგრეთვე იმითაც, რომ მთელ მსოფლიოში სტადიონე-ბზე ასე გამოპრანჭულები არსად არ დადიან. "სან-სიროს" სტადიონ-ზე ყოფნისას ყველაზე ადვილად დარწმუნდები, რომ ნამდვილად მოდის დედაქალაქში ხარ...

ემოციით დატვირთული სას-ტუმროსკენ ბრუნდები. რადგან მი-ლანი მსოფლიო ტურიზმის, ვაჭ-რობის, უდიდესი გამოფენების ცე-ნტრია, აქ სხვადასხვა კლასისა და კომფორტის უამრავი სასტუმროა, მაგრამ მათ, ყველას, სიძვირე აერ-თიანებთ.

ჩვენს სასტუმროში, ყველა სი-კეთესთან ერთად, თურქული არხი იყო, რამაც ძალიან გაგვაკვირვა. გვეკონა, ვერ გაიგეს, საიდან ვიყა-ვით და საგანგებოდ პატევი გვცეს. მერე გაირკვა, რომ დირექტორი თურქი იყო და ყველას თავს ახვევ-და თავისი ქვეყნის ჩემპიონატს. მი-ლანში რომ ხარ და "ბემპიტამი"- "კოჯელის" მატჩს უყურებ, იმით-იც ბედნიერი ხარ, რომ სასტუმროს დირექტორი სომეხი არ არის.

განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია "გრანდ-ოტელ ეთ დელ მი-ლანო", რომელიც მდებარეობს "ოქროს კვადრატში" ვია მანძონი-ზე და ცნობილია იმით, რომ მად-ლიერმა მილანელებმა ქუჩაში, ქვა-ფენილზე თიფა დაყარეს, რათა გამ-ველელ ეკიპაფებს ხმაურით არ შეე-წუხებინათ ამ სასტუმროში მყოფი მომაკვდარი ჯუზეპე ვერდი.

აქვეა "ტეატრო ალ ლა სკალა", რომელიც 1778 წელს გაიხსნა ან-ტონიო სალიერის ოპერით და მას შემდეგ პირველობა არავისთვის დაუთმია. უკვე ორი წელია, ეს ყვე-ლაზე ცნობილი მსოფლიო საოპე-რო თეატრი დახურულია რეკონს-ტრუქციის გამო და წინა ორი 7 დე-კემბერი (ტრადიციულად, ამ დღეს იხსენებდნენ სანტა მარია უფერუ-ლი იყო. წლეულს ტრადიცია არ დაირღვევა - 7 დეკემბერს კვლავ გაიხსნება სეზონი და მილანი ერთი დღით იტალიის დედაქალაქი გახ-დება. მთელი პოლიტიკური და არ-აპოლიტიკური ელტაც: მთავრობა, პარლამენტი, ბომონდი, დიდი ბიზ-ნესი, დიპლომატები - ამ დღეს ყვე-ლანი მილანს სტუმრობენ).

თვითონ შენობა არ არის გრან-დიოზული, ინტერიერიც არ არის ისე მდიდრული, როგორც სხვა სა-ოპერო შენობები, მაგრამ ლა სკალ-ას ყველაზე დიდი სიმდიდრე ამო-მაინები არიან - ისინი, ვინც აქ მო-ღვაწეობდნენ: ენრიკო კარუზო და მარია კალასი, ჯუზეპე ვერდი და ჯაკომო პუჩინი, მარიო მარინე ღონა-კო და ბენიამინო ჯილი. აქ მეგობ-და არტური ტოსკანინი. ლა სკალა ინახავს უამრავ ტრადიციას, ჩაც-მულობით დაწყებული (ქალები ქუ-რქებში) და ბილითების მაფიით და-მთავრებული...

ყველაფერთან ერთად, მილანი არის საქმიანი და ფინანსური ცენ-ტრი. აქ თავმოყრილია ყველა დიდი ბანკი და ტრანსნაციონრული კო-მპანია. აქ ძვერს იტალიის ბიზნეს-პულისი. ჩვენც რამდენიმე დღეში ერთხელ ბაზართის საშუალებით ბა-ნკომატებიან ეხსნიდით ნაღდ ფულს - იტალიაში (არა მარტო თა-ღლითებს) ნაღდი ფული უყვარი. მხოლოდ ერთმა ბანკომატმა არ მოგვცა ფული (ძალიან თანამედრ-ოვდ გამოიყურებოდა). ამირან ჟღნებდა კი, როცა გაიგო, რომ ეს იყო Banco popolo di Sicilia - მაგე-ნი რას მოგცემენ, კიდევ კარგი, ბა-რათი დაგვბორუნესო, - გახარებუ-ლმა დაგვაშვიდა.

შეუძლებელია, ამ მშვენიერ ქა-ლაქში ყველაფერს მიხედვ. ალბათ, დიდხანს უნდა იცხოვრო და მაშინ თუ გაიგებ, როგორ ჩამოუყალიბდ-ათ მილანელებს გემოვნება - მათი საამაყო უპირატესობა.

მათი პართი, ყველაფერი იტა-ლიური საამაყოა - მანქანებით დაწყებული და ნაყინით დამთაე-რებული.

მათ სვერათ, რომ იტალიურ მანქანებსაც იტალიური ხასიათი აქვთ - გასწრებას აქ ვერავინ იტ-ანს, ისევე როგორც მოდაში თუ ფეხბურთში, ჩაცმასა თუ კულტუ-რაში, რადგან, მათი აზრით, ჯერ იყო იტალია და მერე ყველაფერი დანარჩენი. იტალიის დედაქალაქი რომბა და არა მილანი, თუმცა, მი-ლანი ყველაფერ დანარჩენის დე-დაქალაქია.

დათო ტყარაშვილის სვადი

ყოველ სამგზაუთს



SMS
რამდენიმე მოკლე ტექსტური შეკვობინება
(მათთვის, ვინც ტელეფონის ზარებს აღარ პასუხობს)

899938969
რეკლუცია სექსს ჰვავს და თვითონ პროცესი გაცილებით სასიამოვნოა, ვიდრე პოსტრეკლუციური წვალება. პირადადაც გამოცდილი მაქვს რეკო-ლუციების შემდეგ პამპერსებსა და ბავშვთა კვებაზე სირბილი და მშვენიერ-ად მესმის, რომ ახალ ხელისუფლებას ახლა უამრავი პრობლემა აქვს. თუ იმ მემკვიდრეობასაც გავეთვალისწინებთ, რაც აქ ხელისუფლებას წინასაგან ერ-გო, მაშინ უფრო ადვილი დასაჯერებელია, რომ ყველაფრის მოგვარებას მა-რთლა დრო სჭირდება. თუმცა, არსებობს პრობლემები, რომელთა მოგვარე-ბასაც იმდენად დრო არ სჭირდება, რამდენადაც ხელისუფლების ნება. ხელო-სუფლებამ კი, იმედია, იცის, რა კატასტროფულად გაიზარდა ნაშების ფაქტე-ბი საქართველოში და იმედია, დაიჯერებს, რომ ეს სამარცხვინოა. იმედია, რომ ნაშების გაძლიერებულ ტენდენციებს იმტკომ კი არ დუპირისპირდება, რომ ეს დასავლეთს არ მოსწონს, არამედ იმის გამო, რომ დამნაშავის ნაშებაც კი დანაშაულია და ამ პრობლემის მოგვარებას დრო კი არ სჭირდება, არამედ ხელისუფლების ნება...

877766077
პატრულის შექმნა, ალბათ, ყველაზე წარმატებული ნაბიჯია ახალი ხელო-სუფლების პროექტებს შორის და ყველაზე სასიხარულო კი ის არის, რომ სა-ზოგადოებაშიც ამკარად იგრძნობა ამ მოვლების მიმართ კეთილგანწყობა. სა-გრძნობია ისიც, რომ არა მარტო ხელისუფლებას, არამედ ხალხსაც სურს, რომ პატრულის პრესტიჟი და რეუტაცია დადებითი იყოს, რადგან ყველა ხვდება, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია პოლიციისადმი წდობის ფაქტორი ჩვე-ნი სახელმწიფოებრიობისათვის. ამიტომაც, ჩვენის ღრმა რწმენით, პატრულ-ის შეცდომებსაც კი (რაც მოსალოდნელი იყო და არის), გაგებით ხვდება (და შეხედება) ჩვენი საზოგადოება. თუმცა, რაც ათი დღის წინ მოხდა, ნამდვილ-ად არ არის უბრალო შეცდომა, რადგან პატრულის გამოუცდლობას ახალ-გაზრდა ადამიანის სიცოცხლე შეუწირა. პატრულის რეუტაცია რომ არ შე-ბლაღულოყო (რომელმა "ჭკვიანმა" მოიფიქრა, არ ვიცი), იმ მანქანაში, რომ-ლის მზავრიც მოკლეს, პოლიციამ მთელი არსენალი ჩადო ხელყუმბარების ჩათვლით. სიბრყველა და ტყუილი, როგორც მოსალოდნელი იყო, გაცილებ-ით უარესი შედეგი მოჰყვა და ამკარად ჯობდა იმ სიმაართის აღიარება, რო-მელიც მწარეა, მაგრამ ჩვენი საზოგადოება მხოლოდ მაშინ გაპატიებს თუნ-დაც საშინელ შეცდომას, თუ შენ გულწრფელი ხარ...

ნომერი გამოიცვალა
ტყუილი ბავშვობიდან მძულს და შემწნელი მაქვს, რომ ვისაც ტყუილი უყვარს, მან ისიც იცის, რომ რაც უფრო დღვია ტყუილი, მას უფრო ადვი-ლად იჯერებენ ადამიანები და ეს არც ახლა მოუვირიათ და არც საქართველოში.

მაგრამ სარეკლამო თუ სააგიტაციო ფილმმა, რომელიც რეკლუციის წლისთაზე ვნახეთ, ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა - ერთი წლის წინა-ნდელი რეკლუციის ისტორიას ფილმის ავტორები ისე უყვებოდნენ მაყურე-ბლებს, თითქმის, ამ მაყურებელს შარშან, მთელი ნოემბრის მანძილზე, საღა-თას ძლით ეძინა და მხოლოდ ახლა, შემთხვევით გამოეღვიძა.

შემთხვევითი სულ არ იყო, რომ იმ ფილმში საერთოდ უარყვეს იმ ტელე-კომპანიის ჟურნალისტთა ღელწი, ვისი შრომა და თავგანწირვაც აუცილებე-ლი ნაწილი იყო შარშანდელი რეკლუციის წარმატებისა. საერთოდ იგნორი-რებული იყო საზოგადოების იმ ხვერთა როლი და აქტიურობაც, ვინც ათა-სობით ადამიანი გამოიყვანა ქუჩეებში და იმ ფილმის მიხედვით კი, ვარდები-ს რეკლუცია მხოლოდ პოლიტიკოსთა დამსახურებაა. რასაკვირველია, არის ერთი ქართველი პოლიტიკოსი, ვინც მთავარი და გადამწყვეტი მოქმედი პი-რი იყო რეკლუციისა, მაგრამ ის ლიდერი იყო და სულაც არ არის აუცილე-ბელი, სულ რაღაც ერთ წელიწადში, ასე უტყფრად დაამაზინჯონ და შეცვა-ლონ ჩვენი უახლესი წარსული. მით უმეტეს, ნუ შემოგატყნით იმ დეილ პო-ლიტიკოსებს, ვის გამოც არავინ (არასოდეს) ქუჩაში არ გამოვა...

899938969
ძალიან მიჭირს იმ სიხარულის აღწერა, რომელიც მასხოვს შარშანდელი 23 ნოემბრის გამო და ძალიან სხვა ისეთი დღის გახსენება, როცა ის-ეთივე ბედნიერი ვიყავი, როგორც მაშინ, 2003 წლის 23 ნოემბერს. ამიტომაც არ მომწონა ასეთი აღნიშვნა რეკლუციისა ერთი წლის შემდეგ, რომელიც წლისთავს უფრო ჰგავდა, ვიდრე ობილეს. განსაკუთრებით შემაშფოთებელი, რა თქმა უნდა, ყრილობა იყო, რომელიც რეკლუციის წლისთავს მიუძღვნა და ტელეეკრანზე კი ისეთი წლისთავის შობაქცედილებას ტოვებდა, რომ მარ-თლა შემეძინდა, კოროკტი ან შილა არ ჩამოეტარებინათ (ჩადგმით).

მართლა არ ვიცი, როგორც უნდა შედიოდა რეკლუციის ასე აღნიშვ-ნა და ყრილობის ასეთი დადგმა, მაგრამ მომავალში მათ, ვისაც თვითონ არ უნახავს "ვარდების რევილუცია", ალბათ, საშინელი წარმოდგენა შეექმნება იმ დღეების შესახებ. არადა, ჩვენი რევილუცია იყო მართლა ულამაზესი და გა-მორჩეული არა მხოლოდ საქართველოს, კაცობრიობის ისტორიაშიც...

899756342
მოგხსენებთ, რომ ცოტა უცნაური ხალხი ვართ და ეს ჩვენი თბილის-იც ცოტა უცნაური ქალაქია. სხვას ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ჩვენს ქალაქში ძირითადად ერთიადიგივე გოგოები თხოვდებიან და ჩვენს ხელისუ-ფლებშიც ძირითადად, ერთიადიგივე ხალხი ხდება (ალბათ, თვითონ ხელი-სუფლებას სწორედ უსასრულოდ მამზიდველი მათთვის, ვინც ერთხელ მაინც იგემებს ძალაუფლების სიტკბოს). ამიტომაც შენ და შენისთანები, ვინც არ უნდა იყოს პრეზიდენტი, მომავალშიც (როგორც აქამდე) ყოველთვის შეეც-დებით, ისევ ხელისუფლებაში აღმოჩნდით და საკუთარი წარსულიც ისეთი მოწონებებით დაიფიქნით, თითქმის, ჩვენ ეს ყველაფერი, უბრალოდ, დაგვცლი-ბნოდა. უცნაურია, მაგრამ როცა საკუთარ წარსულს იგნეგებთ და წინა პრე-ზიდენტს ისე გმობთ, რომ აღარც გახსოვთ, რა მონდომებით უძვრებოდით მას სწორწინაღაშში (და როგორ დიითირამბებს უგალობდით), დანშუნებული ხართ, რომ ჩვენ გვეჭრის მძიმე, ღრმა სკლეროზი ან უწმენდი ამენზია. სამ-საუბრად, ჩვენ ყველაფერი გვახსოვს, მაგრამ ამაზე სამწუხარო ახალი პრე-ზიდენტის არჩევანია, რომელსაც ზოგჯერ (თქვენი სახით), ისევ შეჩვეული ჭი-რ ურჩევნია შეუჩვეველ ლხინს და შედეგიც სახეზეა - სალხინოდ საქმე, ჯერ-ჯერობით, არ გვაქვს...

877535305
მე რომ რუსული ვიცი, ის აღმოჩნდა უკრანული. ყოველ შემთხვევაში, კიევში, უკრაინულ ენაზე გამოწმსვლელთა სიტყვები, აღმფოთება და სურვილები, ჩემთვის სასუსებით გასაგება. მესმის მათი, რო-გორც ჩვენი რევილუციის წინა დღეებში ესმოდა მაშინდელ ოპოზიციას ქარ-თველი ხალხის და ზუსტად ხვდებოდა, რა სურდა ქუჩეებში გამოსულ ათეულ ათასობით ადამიანს.

მაგრამ მთავარი ყოფილა, გესმოდეს ხალხის მამნაც, როცა უკვე ხელო-სუფლებამ ხარ და შენ, ალბათ, მიხედი, რასაც ვგულისმობ. შემოილია, მა-ინც შეგახსენო საქართველო-ფინეთის მატჩი კალიბურთში, რომელსაც პრე-ზიდენტიც დაესწრო და როგორც ამ დროს ხდება ხოლმე, ათასობით ბილე-თიანიც კი, სპორტის სახალღეში არ შეუშვეს. ბოლოს, როცა ერთადერთი გა-ხსნილი ჯარის მისაღებობთან შენ დაგინახე, სხვეთან ერთად მეც ვიყვირე შენი სახელი იმ იმდით, რომ ყალბტყისაგან ატირებულ ბავშვებს მაინც შე-უშვებდნენ სპორტის სახალღეში და შენ ამაში ხალხს დაუბნარებდი. მაგრამ შენ უკვე დაყრუვდი და ჩვენი ხმა აღარ გგსმოდ, მიუხედავად იმისა, რომ სულ წახევარი ნაბიჯი გამორბედა ხალხისაგან და ისე შეხვედი მიგნით, უკან არც მოგიხედავს - უბრალოდ, დაგვიწნდა, რომ არჩევნები ისევ იქნება...

899555559
საბჭოთა პერიოდში გურიის ერთ-ერთი სახელოვანი კოლმეურნეობის თა-ემვდომარემ მიხაკო ორავგდლიძემ შევარდნიძის მოსკოვში გადაყვანის შემდე-ვ, საქართველოს ცეკას ახალდანიშნულ პირველ მდივანს ჯუზეპერ პატიამე-ილს ისტორიული ხუმრობა შეაპარა პირველივე შეხვედრაზე - შევარდნიძის წასვლა თქვენმა მოსვლამ გადაამატებდა...

ქართულ ესტრადაზე რომ ვფიქრობ (ამ ბოლო დროს), მიხაკო ორავგელი-ძის ისტორიული ხუმრობა მახსენდება, რადგან ქართული ესტრადიდან გია სურამაშელაშვილის წასვლა, ანრო ჯოხაძის მოსვლამ დადამატინინა...

შენი სფეროა, შენ გცხება და ყურადღება მთქიცი, რომ ქართული ესტ-რადის მელურმა კანონებმა იგი არ დაწაგრონ...

გაგრძლება იქნება

რამაზი

ოთხეული „ყორეზმა“ ზეავესო

საქართველოს წლეულს ახალი ჩემპიონი ეყოლება

პაატა თოთაძე

საქართველოს სარაგბო ჩემპიონატში ყველაფერი ისე მოხდა, როგორც ვერაუდობდით: საქართველოს მოქმედი ჩემპიონი თბილისის "ლოკომოტივი" ოთხეულში ვერ მოხვდა. ეს იმას ნიშნავს, რომ წლეულს ქვეყანას ახალი ჩემპიონი ეყოლება.

რკინგზელეგმა გასულ კვირას გაირთულეს საქმე, როცა მათთვის გადამწყვეტ ბრძოლაში დამარცხდნენ "ყორეზთან" 27:25. იმ გამარჯვების შემდეგ "ყორეზი" მეოთხე ადგილზე მყოფ "ლოკომოტივს" მხოლოდ ქულითაა ჩამორჩებოდა და პლეიოფში გასასვლელად გუშინდელ მატჩში "იმედი L - აკადემიასთან" მოგება სჭირდებოდა. თავის მხრივ, "იმედი L - აკადემიას" განადგებული ჰქონდა მეორე ადგილი და ეს მატჩი მისთვის არაფერს წვევტდა. ამიტომაც იყო, რომ აკა-



გოიბა ბაბაიძე ფოტო

„ყორეზმა“ აკადემია“ დასცეს და ოთხეულში შევიდნენ.

როგორი

ესპანეთი - დევისის თასის მფლობელი

ესპანეთის ჩოგბურთელთა ნაკრები დევისის თასს დაეუფლა. ფინალში, რომელიც სევილიაში გაიმართა, მან აშშ-ის გუნდი დამარცხა. გადამწყვეტი მესამე ქულა მასპინძლებს შესძინა კარლოს მოიაშ, რომელმაც ენდი როდიკი დამარცხა - 6:2, 7:6 (7:1), 7:6 (7:5).

დევისის თასის წლევიანდელი გათამაშების ფინალი ესპანეთისა და აშშ-ის ნაკრებ გუნდებს შორის სევილიის ოლიმპიურ სტადიონზე გაიმართა. მასპინძლების სასარგებლოდ მატჩის წინ მრავალი ფაქტორი მეტყველებდა. ესპანეთის ნაკრების ღირსებას იცავდნენ მსოფლიოს ყოფილი პირველი ჩოგნები კარლოს მოია და ხუან კარლოს ფერერო. ამას გარდა, პირენეის ნახევარკუნძულის ცბიერმა ბინადრებმა ამერიკელებს ყველაზე ზანტი კორტები შეაგებეს, რომელიც თიხნარით იყო დაფარული. ეს იმისთვის გაკეთდა, რომ ესპანელებს ყველაზე სწრაფი ამერიკელის ენდი როდიკის ნეიტრალიზება მოეხდინათ, რომელიც ამავე დროს უძლიერეს მონადეხასაც ფლობს.

მატჩის წინ ესპანელები ოპტიმისტურად იყვნენ განწყობილნი: "ჩვენ უპირატესობა გვაქვს, სახლში ვთამაშობთ", - აცხადებდნენ ის-



ოთხი წლის შემდეგ ესპანეთის ნაკრებმა დევისის თასი მოიგო.

ინი. ამ აზრს ენდი როდიკიც დაეთანხმა: "ესპანელებს თავისი უპირატესობა აქვთ. ისინი ნელ კორტებზე თამაშობენ და ზურგს უკან, სულ ცოტა, 23 ათასი გულშემატკივარი ჰყავთ". სამაგიეროდ ამერი-

კელები წყვილთა თანრიგში გამარჯვებაში იყვნენ დარწმუნებულნი, სადაც ბადალი არ ჰყავთ მძებ მაიკ და ბობ ბრაიანებს. ამ სეზონში მძებს ჯერ არათუ მატჩი, სეტიც კი არ ნაუგიათ.

მოკლედ, ესპანელებმა, თითქოს ნანახი ჰქონდათო, ისე გამოიყენეს ყველაფერი. ენდი როდიკმა თავისი ორივე მატჩი წააგო. ჯერ ახალგაზრდა რაფაელ ნადალს დანებდა, შემდეგ კი გადამწყვეტი ქუ-

კალათბურთი

დიქტატორი

სანდრო ნაპერინი

ორი კვირა გავიდა მას შემდეგ, რაც "დეტროიტ პოსტსზმა" და "ინდიანა პეისერზმა" "პალასში" ერთმანეთს დააყარეს და რის გამოც ბევრ კალათბურთელს დისკვალიფიკაცია მისცეს. ახლა, როცა, ასე თუ ისე, ყველაფერი მიწყნარდა, ბრძოლა ეროვნულ საკალათბურთო ასოციაციასა და მოთამაშეთა ასოციაციებს შორის გაგრძელდა, ოღონდ, იმ განსხვავებით, რომ ესენი არც მოედანზე იბრძვიან და არც ტრიბუნებზე - მათი არენა სასამართლო დარბაზია.

როგორც კი ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის კომისარმა დევიდ სტერნმა მოჩუბარ კალათბურთელებს ვერდიქტი გამოუტანა, პროფკავშირების დირექტორმა ბილი ჰანტიმ განაცხადა, რომ აუცილებლად გააპროტესტებს სტერნის მიერ დაკისრულ განჩენს. ჰანტიმ ისიც აღნიშნა, რომ არ შეიძლება ეს კალათბურთელები დაუსჯელი დატოვო, მაგრამ ასეთი სასჯელი უსამართლოა, არც ერთი კალათბურთელი არ იმსახურებს სასჯელის იმ ზომას, რომელიც გამოუტანეს. შეგახსენებთ, რომ სტერნმა რომ არტესტს სჯონის ბოლომდე (სათასო მუხედრების ჩათვლით) აუკრძალა კალათბურთის თამაში. სტივ ჯექსონი, ჯერმანი იწილი, ენტონი ჯონსონი კი დისკვალიფიცირებული არიან, შესაბამისად, 30, 25 და 5 მატჩით. ყველაფერ ამის შემდეგ, როგორც უკვე მოგახსენეთ, სტერნმა განაცხადა, რომ აუცილებლად გააპროტესტება განჩენს, მაგრამ ვის მიმართ გააპროტესტებს?

1999 წელს ეროვნულ საკალათბურთო ასოციაციასა და პროფკავშირებს შორის მიღწეულ იქნა შეთანხმება, რომლის თანახმადაც ლიგის კომისარს (ამ შემთხვევაში დევიდ სტერნს) შეუძლია, დისკვალიფიკაცია მისცეს ნებისმიერ კა-



დევიდ სტერნის გადაწყვეტილება NBA-ს პროფკავშირებმა გააპროტესტა.

ლათბურთელს, რომელიც ამას იმსახურებს, მაგრამ პროფკავშირების წარმომადგენელს ამ განჩენის გაპროტესტება და აპელაციის შეტანა შეუძლია... პროტესტები კი ისევ და ისევ დევიდ სტერნთან შედის. ასე რომ, ვერ ვხედავ აზრს, თუ რატომ უნდა გააპროტესტოს ჰანტიმ სტერნის გადაწყვეტილება. დევიდ სტერნი ხომ არა მართო პროკურორია, რომელსაც განჩენი გამოაქვს. ის მოსამართლეა, რომელიც აპელაციებს განიხილავს და მის მართებულობას ამტკიცებს.

უკვე ექვსი წელია, რაც ეს შეთანხმება არსებობს და არ ყოფილა

შემთხვევა, პროფკავშირებს დევიდ სტერნის გადაწყვეტილება გაეპროტესტებინოს, თუმცა, არც ისეთი შემთხვევა ყოფილა, დევიდ სტერნს რომელიმე კალათბურთელისთვის ერთწლიანი (მთელი სეზონი) დისკვალიფიკაცია მიეცა. მეტიც, არ ყოფილა შემთხვევა, სტერნს ვინმესთვის 20-25-მატჩიანი დისკვალიფიკაცია მიეცა...

პროფკავშირების ადოკატებმა სასამართლოს მიმართეს თხოვნა, რათა "ინდიანა პისტონზის" კალათბურთელების დისკვალიფიკაციასთან დაკავშირებით შეტანილი აპელაცია განეხილა არა ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის

კომისარს დევიდ სტერნს, არამედ რომელიმე სხვა მოსამართლეს. თხოვნა დაკმაყოფილებულია. მოსამართლე როიჯერ კაპლანმა დაინშნა მოსმენა, რომელიც ამა წლის 9 დეკემბერს გაიმართება. კაპლანმა განაცხადა, რომ საგვებით სამართლიანია, ეს საქმე ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის იურიდიულ ინსტანციებს მიღმა განიხილოს.

ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის ადოკატები არ დაეთანხმნენ როჯერ კაპლანის გადაწყვეტილებას და განაცხადეს, რომ პროტესტს შეიტანენ მანჰეტენის ფედერალურ სასამართლოში. თუ ფედერალურმა სასამართლომ ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის მოთხოვნა დააკმაყოფილა, მაშინ როჯერ კაპლანის მიერ 9 დეკემბერს დანიშნული სასამართლო მოსმენა არ ჩატარდება. ამის შემდეგ პროფკავშირებმა კიდევ რამდენიმე განცხადება გააკეთეს და ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის პოლიტიკა გააპროტესტეს. "სამართლიანი გადაწყვეტილების გამოტანა მხოლოდ ნეიტრალურ მხარეს შეუძლია", - განაცხადა პროფკავშირების დირექტორმა ბილი ჰანტიმ.

შესაძლოა, მომავალ შეთანხმებაში, რომელსაც ეროვნული საკალათბურთო ასოციაცია და პროფკავშირები მიადევნენ, პროფკავშირები არ მისცემს დევიდ სტერნს იმდენი უფლებას, რამდენიც 1999 წლის შეთანხმების დროს მისცა. სტერნი, მართლაც, გამოირჩევა თავისი დიქტატორული გადაწყვეტილებებით. სტერნის უფლებამოსილება ბევრად აჭარბებს სხვა პროფესიონალური ლიგების ხელმძღვანელთა უფლებამოსილებას. არც ეროვნული ჰოკეის ლიგისა და არც ეროვნული ფეხბურთის ლიგის ხელმძღვანელებს არა აქვთ ისეთი ძალაუფლება, როგორიც დევიდ სტერნს.

ლა მოაგვინა კარლოს მოიას. ასპარეზობის პირველ დღეს თავისი შეხვედრა წააგო კიდევ ერთმა ამერიკელმა მერდი ფიშმა, რომელიც კარლოს მოიასთან მატჩში დამარცხდა. აშშ-ის ნაკრებს მხოლოდ შაბათს გაუღიმა ფორტუნამ. ისინი წყვილთა თანრიგში ზეიმობდნენ გამარჯვებას.

შეჯიბრების ბოლო მატჩში ერთეულთა შორის, რომელსაც მხოლოდ ფორმალური ხასიათი ჰქონდა, ამერიკელმა მერდი ფიშმა ტომი რობერტო დამარცხა - 7:6, 6:2. მატჩის საბოლოო შედეგია - 3:2 ესპანელთა სასარგებლოდ.

2000 წლის შემდეგ ეს ესპანელთა პირველი წარმატებაა ვაჟთა არაოფიციალურ მსოფლიო ჩემპიონატზე.

მიუხედავად იმისა, რომ ამერიკელებმა დევისის თასის გათამაშებაში ყველაზე წარმატებულ გუნდად მიიჩნიეს (მათ ანგარიშზე 31 ტიტულია), ესპანელთა ეს გამარჯვება, შეიძლება ითქვას, საგვებით კანონზომიერი იყო. ჯერ ერთი, ამერიკელებმა დევისის თასი უკანასკნელად 1995 წელს მოიპოვეს, როცა ფინალში რუსეთის ნაკრები - 3:2 დამარცხეს. მეორე ის, რომ წლევიანდელ სეზონში არც ერთ ამერიკელ ჩოგბურთელს "დიდი სლე-

მის" სერიის არც ერთი ტურნირი არ მოუგია.

"დადგა მომენტი, რომელსაც მრავალი წლის განმავლობაში ველოდებოდი, - განაცხადა მატჩის შემდეგ ცრემლმორეულმა კარლოს მოიამ, - დევისის თასი ჩემი ოცნება იყო. არ მახსოვს უფრო მნიშვნელოვანი მოვლენა ჩემს ცხოვრებაში, რომელიც დღევანდელივით განმეცდაოს".

მრავალი ბედნიერი ნუთი გადაიტანა კიდევ ერთმა ესპანელმა რაფელ ნადალმა. ის ისტორიაში შევიდა არა მარტო იმიტომ, რომ "ვერცხლის სასალათეს" დაეუფლა. ნადალი ყველაზე ახალგაზრდა ჩოგბურთელია, რომელმაც დევისის თასი მოიგო. კვირას ის 18 წლისა და 185 დღის იყო, ანუ 30 დღით ახალგაზრდა, ვიდრე წინა რეკორდსმენი, ავსტრალიელი პეტ კეში, რომელმაც დევისის თასი 1983 წელს მოიპოვა. რა თქმა უნდა, ტურნირის არსებობის ისტორიაში შეგვხვედრიან დევისის თასის უფრო ახალგაზრდა მონაწილენიც, ისეთები, როგორებიც იყვნენ ავსტრალიელი ჯონ ალექსანდერი, გერმანელი ბორის ბეკერი ან ამერიკელი ჯეკ კრემერი, მაგრამ ვერც ერთმა მათგანმა დღევანდელ ასაკში დევისის თასი ვერ მოიგო.

TV-სპორტი

სამგზაბათი. 7 დეკემბერი

HTB+ФУТБОЛ

07:00 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. წელი 1984. "PHILADELPHIA 76ERS" - "CLEVELAND CAVALIERS"
09:00 09:00-დან 12:00-მდე შესვენება
12:00 თავისუფალი დარტყმა
12:15 საფეხბურთო უიკ-ენდი
13:00 განვლილი კვირის ჰიტ-ალბომი - იტალიის ჩემპიონატი. "ინტერი" - "მესინა"
14:45 ესპანეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
15:45 თავისუფალი დარტყმა
16:00 საფრანგეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
17:00 "ჩემპიონთა ლიგის ჟურნალი"
17:30 გერმანიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
18:30 განვლილი კვირის ჰიტ-ალბომი - გერმანიის ჩემპიონატი. "ბორუსია" - "შალკე". შესვენებისას (19:25) - თავისუფალი დარტყმა
20:25 სახვალთ ტელეპროგრამა
20:30 ინგლისის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
21:30 იტალიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოხილვა
22:25 ON-LINE ჩემპიონთა ლიგა. ყველა მატჩის საუკეთესო მომენტები პირდაპირი ეთერში
00:50 ჩემპიონთა ლიგა. "პორტუ" - "ჩელსი"
02:45 02:45-დან 03:00-მდე შესვენება
03:00 NBA TV. "CLEVELAND CAVALIERS" - "NEW JERSEY NETS". პირდაპირი ტრანსლაცია
05:30 NBA TV - დღიური

HTB+ПЛИУС

10:00, 13:00, 16:00, 19:15, 21:30 პრესცენტრი
10:20, 21:45 "ქრონიკა"
10:25, 13:15 "პარმონის ფორმულა"
10:45 "ორშაბათამდე მივალთ"
11:15 "რკინის ფაქტორი". ტელეჟურნალი
11:45 საჭადრაკო მიმოხილვა
12:15 "უზნდი" - "ლოკომოტივი"
12:45 "ჰოკეი-პლუს"
13:35 ჩოგბურთი. დევისის თასი. ფინალი. ესპანეთი - აშშ. გადამ-

წყვეტი მატჩი
16:15 სამთო სათიხლამურო სპორტი. მსოფლიო თასის ეტაპი აშშ-ში. ვაჟები. სლალომი
17:00 სათიხლამურო რბოლა. მსოფლიო თასის ეტაპი შვეიცარიაში.
სპრინტი
18:30 "არტფაქტი". ფეხბურთი
19:30 "კეკლის დროა"
20:00 "ვარსკვლავური სამშაბათი"
21:00 სნოუბოლი. მსოფლიო თასის ეტაპი ავსტრიაში
21:50 სახვალთ ტელეპროგრამა
21:55 "სპორტული გლობუსი". "Trans World Sport" წარმოდგენენ
22:20 "ჰოკეი-პლუს"
22:35 ფეხბურთი. ჩემპიონთა ლიგა. "სელტიკი" - "მილანი". პირდაპირი ტრანსლაცია
00:35 ახალი ამბები
00:50 ფეხბურთი. ჩემპიონთა ლიგა. "შახტიორი" - "ბარსელონა"

EUROSPORT

10:30 ბალახის ჰოკეი. ჩემპიონატი პაკისტანში. ვაჟები. პირდაპირი ტრანსლაცია
12:00 ფეხბურთი. უფასო ჩემპიონთა ლიგა. ვარსკვლავური საათი
12:30 ბალახის ჰოკეი. ჩემპიონატი პაკისტანში. ვაჟები. პირდაპირი ტრანსლაცია
14:00 კერლინგი. ევროპის ჩემპიონატი ბულგარეთში. ვაჟები. პირდაპირი ტრანსლაცია
16:00 ფეხბურთი - ევროგოლები
17:00 კერლინგი. ევროპის ჩემპიონატი ბულგარეთში. ვაჟები. პირდაპირი ტრანსლაცია
20:00 მულტისპორტი
20:30 ფეხბურთი. უფასო ჩემპიონთა ლიგა
21:30 ფეხბურთი. უფასო ჩემპიონთა ლიგა. ვარსკვლავური საათი
22:00 კრიკი. საერთაშორისო შეჯიბრება
01:00 მულტისპორტი
01:30 ახალი ამბები
01:45 ფეხბურთი. აფრიკის ჩემპიონთა ლიგა
02:45 სუპერმოტო. მსოფლიო ჩემპიონატის ეტაპი ესპანეთში
03:15 ახალი ამბები

გამორჩენილი ქართველები ევროპაში

დიდი ქართველი ინჟინერი იტალიაში

ანდრე კარბალაშვილი

დამოუკიდებელი საქართველოს მთავრობას უკვე 1918 წელს კარგად ესმოდა, რომ მთავარი ქვეყნის ეკონომიკის აღმავლობა იყო და ამიტომ თბილისში შეიქმნა ეკონომიკის სახელმწიფო კომისია, რომელსაც დარგების განვითარების პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა დაევალა. სახელმწიფო ეკონომიკის კომისიის წევრს მიხეილ ყაუხჩიშვილს საზღვარგარეთ ენერგეტიკის მდგომარეობის შესწავლა და მთავრობისთვის სათანადო რეკომენდაციების წარდგენა დაავალეს.

1919 წლის განმავლობაში ამ მეტად საპასუხისმგებლო მისიის შესრულების მიზნით მ. ყაუხჩიშვილმა მივლინებით მოიარა სკანდინავიის ქვეყნები, გერმანია, შვეიცარია და 1920 წლისთვის ევროპიდან თბილისში დაბრუნებული, 18 იანვარს და 10 თებერვალს საქართველოს ტექნიკურ საზოგადოებაში ვრცელი მოხსენებით გამოვიდა.

გაზეთმა "სახალხო საქმემ" დიდი წერილი გამოაქვეყნა ამის თაობაზე და აღნიშნა:

"იანვრის 18-ს და თებერვლის 12-ს საქართველოს ტექნიკურ საზოგადოებაში საზღვარ-გარეთიდან ახლად დაბრუნებულ ეკონომიურ კომისიის წევრის ინჟ. მ. ყაუხჩიშვილის მიერ წაკითხული იქნა მოხსენებანი, რომლებშიაც მან დაასურათა ევროპის დღევანდელი ეკონომიკური მდგომარეობა და ვრცლად შეეხო წყლის ძალების გამოყენების საკითხს ევროპაში. ამ საკითხს დღევანდელ პირობებში განსაკუთრებული მნიშვნელობა ეძლევა, ვინაიდან მთელი დედა-მინა ქვანახშირის სამიწელ კრიზისს განიცდის. საქართველოსთვის, სადაც "თეთრი ნახშირი" ოთხ მილიონამდე ცხენის ძალა მოიპოვება, წყლის ძალის გამოყენება ფრიად მნიშვნელოვან საკითხს წარმოადგენს".

აღნიშნავდა რა ზემოხსენებულ ქვეყნებში ჰიდროელექტროსადგურების ფართოდ გამოყენებას, მ. ყაუხჩიშვილი ნორვეგიის მაგალითს იყენებდა. "საქართველოს დამოუკიდებლობა, - ამბობდა იგი, - განსაკუთრებულ პირობებს ქმნის იმისთვის, რომ მან ფართო მასშტაბში დაამუშაოს თავისი ბუნებრივი სიმდიდრენი, განსაკუთრებით წყლის ძალები იაფი ენერგიის შესაქმნელად, რათა სამხრეთ ევროპაში მან გაიმეოროს ჩრდილოეთ ევროპის ერთ-ერთი კუთხის, ნორვეგიის მაგალითი. ეს მით უფრო საჭიროა, და უმოქმედობა ამ საქმეში შეუწყნარებელია, რომ საქართველოს შავა და ბუნებრივი პირობები გაცილებით ნაკლებ სიძნელეს წარმოადგენენ ამ ძალთა ასამოძრავებლად და თავის ინტერესები-სათვის გამოსაყენებლად, ვიდრე სუსხიანი ჩრდილოეთის ნორვეგია".

როგორც მიხეილ ყაუხჩიშვილმა აღნიშნა, ნორვეგიას, რომელიც მცხოვრებთა რაოდენობით, დაახლოებით, საქართველოს უდრდა, "1.200.000 წყლის ენერგიაზე დაფუძნებული ცხენის ძალა ჰქონდა გამოყენებული". ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობებმა ნორვეგიაში ხელი შეუწყო ქვეყნის ეკონომიკის აღმავლობას. ქართველი ინჟინერი ასახელებდა რუჟკანის წყალვარდნილზე აგებულ 400 ათას ცხენისძალიან ჰიდროელექტროსადგურს, რომელიც წლიურად 50 მილიონი კრონის ღირებულების პროდუქციას აძლევდა ქვეყანას. ეს თანხა მაშინ ქართულ ფულზე 2 მილიონს უდრიდა.

საინტერესოა, რომ ნორვეგიის ჰიდროელექტროსადგურები აგებული იყო გერმანული ფირმა "სიმენსის" მიერ. 1909 წელს - 5500, 1910 წელს - 7 ათასი, 1911 წელს - 12 ათასი, 1912 წელს - 12 ათასი, 1913 წელს - 1200, 1914 წელს - 14 ათასი, 1915 წელს - 12 ათასი, 1916 წელს - 6 ათასი, 1918 წელს - 6 ათასი კილოვატი სიმძლავრისა.

მიხეილ ყაუხჩიშვილმა შეიტყო, რომ 1919 წლისთვის ნორვეგიაში გათვალისწინებული იყო 15 ათასი კილოვატი სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში გადაცემა და ესეც "სიმენსის" ფირმის მონაწილეობით აღჭურვილი. სხვათა შორის, ნორვეგიის გარდა, "სიმენსს" 1903-დან 1990 წლამდე მსოფლიოს ქვეყნებში აგებული ჰქონდათ 331 ჰიდრო და თბოელექტროსადგურები, მათ შორის მექსიკაში, შვეიცარიაში, ესპანეთში, იტალიაში, ინდოეთში, გერმანიაში, ბრაზილიაში, არგენტინაში, ეგვიპტეში, აშშ-ში, ავსტრალიაში, პორტუგალიაში, ჩილეში, პაკისტანში, ბოლივიაში, ჩინეთში, ავღანეთში, იაპონიაში.

გვიღდა აქვე განსაკუთრებით აღვნიშნო: დღეს ნორვეგია მსოფლიოში პირველ ადგილზეა ერთ სულ მოსახლეზე ელექტროენერგიის გამოშვებით. ელექტროენერგიის დაახლოებით ნახევარი იხარჯება მრეწველობაში, განსა-



მიხეილ ყაუხჩიშვილი



ყაუხჩიშვილი რომში რვა წელი ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა.

კუთრებით ელექტრომეტალურგიაში, უმეტესად - საექსპორტო ალუმინის, ნიკელის, სპილენძისა და ფეროშენადნობების მისაღებად. ჭარბ ელექტროენერგიას ნორვეგია დანიას და შვეციას აწვდიდა.

ქართველი ინჟინერი თითქოს ჯერ კიდევ მრავალი წლის წინ ხედავდა ნორვეგიის ასეთ უდიდეს მიღწევებს ენერგეტიკის დარგში!

სკანდინავიის ქვეყნებში ყოფნის შემდეგ მიხეილ ყაუხჩიშვილი ბერლინში ჩადას. სხვათა შორის, აქ იგი მუშაობს საქართველოსთვის შეძენილი საქონლის გამოგზავნაში და მონაწილეობს ტყვეების გაცვლის საქმეში. გერმანიაში ყოფნის შთაბეჭდილებებიც მან ფართოდ გააშუქა ქართველი საზოგადოებისთვის.

მაშინ გერმანიაში ბევრი, მათ შორის, მეტალურგიული ქარხანაც იყო გაჩენებული.

როგორც მიხეილ ყაუხჩიშვილი ამბობდა, ამ ქარხნებს შორის იყო იცლაჰ ბრემენთან აგებული დიდი მეტალურგიული ქარხანა "ნორდ-ოიჩე პიუტენ"-ი, რომელიც ადრე იყენებდა საქართველოს მარგანცს. შედარებით უკეთ მოქმედებდნენ ელექტროტექნიკური ქარხნები, რადგან მათ ჯერ კიდევ საკმარისი ჰქონდათ ადრე შეძენილი



"სიმენსის" წარმომადგენლები ევროპაში



კარლ ფრიდრიხ ფონ სიმენსი

მხოლოდ ამ საქონლის და სხვა კიდევ ბევრი მასალის ხელსაყრელ პირობებში განაღდება და მიზანშეწონილად მისი გამოყენება.

მთავრობა, რომელსაც ხელთ ექნება საკმარისი საზღვარგარეთის ვალუტა, უნდა გახდეს პატრონ-პატრონი ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკური ცხოვრებისა თავისი ჩარევით ვაჭრობა-მრეწველობაში და მტკიცე კურსის დაარსებით და დაცვით საზღვარგარეთის ვალუტაზე. ისეთ მოვლენას, როგორიც არის საზღვარგარეთის ვალუტაზე ერთი თვის განმავლობაში 50 პროცენტით ფასის აწევა, ადგილი აღარ უნდა ჰქონდეს".

თბილისში, საქართველოს ტექნიკურ საზოგადოებაში მიხეილ ყაუხჩიშვილის მეორე მოხსენებით გამოსვლის შემდეგ, 10 თებერვალს (1920 წ.) გამართულ აზრთა გაცვლა-გამოცვლაში აქტიურად მონაწილეობდნენ დიდი ქართველი განმანათლებელი ნიკო ნიკოლაძე, გ. კაკაბაძე, ს. ფირალიშვილი, ი. ყიფშიძე, ა. პრაილოვსკი და სხვები. საზოგადოებამ დაადგინა, რომ საქართველოს ელექტრიფიკაციის საკითხს განხილავენ შესაბამისი სამინისტროების, ქალაქის, ერთობის, სავაჭრო-სამრეწველო პალატის, ბანკების გაერთიანებულ კრებაზე და დამტკიცდება მოხსენება მთავრობაში წარსადგენად.

2 მარტს თბილისში შეიქმნა სახელმწიფო კომისია საქართველოში მინისძვრის შედეგების შესასწავლად და აღდგენითი სამუშაოების ჩასატარებლად. თავმჯდომარედ აირჩიეს მიხეილ ყაუხჩიშვილი. თბილისის გაზეთები ფართოდ აშუქებდნენ ყაუხჩიშვილის, როგორც თბილისის ტექნიკური ინტელიგენციის ლიდერის მოღვაწეობას.

ჯერჯერობით ზუსტად არ არის დადგენილი, საქართველოს გასაბჭოების შემდეგ რომელ წელს დატოვა მიხეილ ყაუხჩიშვილმა თბილისი და როდის დაიწყო მუშაობა ბერლინში, კერძოდ, ფირმა "სიმენსში". ის კი ცნობილია, რომ გერმანიაში დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია და სულ უფრო მაღალ და მაღალ თანამდებობებზე ნიშნავდნენ ფირმაში. ლაბორატორიაში ინტენსიურ სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოებს ატარებდა.

1939 წელს ბერლინში "სიმენსის" გამგეობის თავმჯდომარე კარლ-ფრიდრიხ ფონ სიმენსი თავისთან იბარებს მიხეილ ყაუხჩიშვილს.

კარლ-ფრიდრიხ სიმენსი (1872-1941) ვაჟიშვილი იყო "სიმენსის" დამაარსებლის გერნერ ფონ სიმენსის და 1919-1941 წლებში ფირმას ხელმძღვანელობდა. მან შესანიშნავად იცოდა, რომ მისი მამა საქართველოში სამჯერ ჩამოვიდა, რომ თბილისში მოღვაწეობდნენ და აქ გარდაიცვალნენ მამის უმცროსი ძმები ვალტერ და ოტო სიმენსები. საქართველო ძმები სიმენსებისთვის ძალიან ახლობელი იყო, რაზეც დაწერილებით წერდა ვერნერ ფონ სიმენსი თავის ავტობიოგრაფიულ წიგნში "ჩემი მოგონებები".

კარლ-ფრიდრიხ სიმენსმა ისიც კარგად იცოდა, რომ როცა მისი მამა, ვერნერ სიმენსი 1890 წელს უკანასკნელად ესტუმრა საქართველოს, მან იქ ჩაიყვანა დედა ანტონიე და 20 წლის და პერტა.

საქართველოსადმი მამის დიდ პატივისცემას კარლ-ფრიდრიხ სიმენსი გამოსატყვანად კეთილი და მეგობრული დამოკიდებულებით ქართველი ინჟინრის მიხეილ ყაუხჩიშვილის მიმართ. მით უმეტეს, რომ იგი წლების მანძილზე დარწმუნდა ქართველის ინჟინრულ გამჭრიახობაში. მიხეილ ყაუხჩიშვილი მას მიაჩნდა "სიმენსის" ერთ-ერთ თვალსაჩინო წარმომადგენლად.

გულთბილი საუბრის შემდეგ სიმენსმა ყაუხჩიშვილს შესთავაზა, დაეკავებინა "სიმენსის" ფილიალის ხელმძღვანელის ადგილი იტალიაში. ეს იყო იმ დროისთვის საპატიო თანამდებობა.

მიხეილ ყაუხჩიშვილი ოჯახთან ერთად იტალიაში გადავიდა საცხოვრებლად. მან საფუძველი შექმნა იმისა, რომ იტალიაში გაჩნდა სხვადასხვა დარგის საწარმოები, რომელთა რაოდენობა წლების მანძილზე იზრდებოდა. ასეთი საწარმოების რიცხვმა დღეისათვის 50-ს გადააჭარბა. მათი უმრავლესობა რომში და მილანშია.

1948 წლის 13 მაისს მიხეილ ყაუხჩიშვილი რომში გარდაიცვალა. მისი ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესწავლა ძნელი არ არის იმ დოკუმენტების მიხედვით, რომლებიც "სიმენსის" არქივებშია დაცული და, როგორც ვიცით, მისი ქალმშობლის, მილანში მცხოვრებ პროფესორ ნინო ყაუხჩიშვილის ოჯახშიც ინახება. იმ ნინო ყაუხჩიშვილისა, რომელიც საქართველოსა და ქართველი ხალხის წინაშე დიდი დამსახურებისთვის, ქართული კულტურის პოპულარიზაციის, ნაყოფიერი და საკვლამომქმდო მოღვაწეობისთვის საქართველოს საპატიო მოქალაქეა.

კიდეც ართი მბარო

სტივი უანდერი კოლეგების გა-საკრიტიკებლად ტელეთერს იშ-ვიათად იყენებს ხოლმე, მაგრამ ბოლოს მისი მოთმინებიდან გამოყ-ვანა ემინებმა შეძლო. ბევრმა უკვე დაივიწყა ის ფაქტი, რომ თეთრკა-ნიანი რეპერი თავის სინგლში Just Lose It მაიკლ ჯექსონს პედოფი-ლობის თემაზე დასცინის. ამის შე-სახებ ბევრი იმსჯელეს თუ ცოტა,

უკვე წარსულს ჩააბარეს. მაგრამ, როგორც ჩანს, შემთხვევა არ დავი-წყებია უანდერს.

მან ჟურნალ "ბილბორდს" გა-ნუცხადა, რომ ემინემი თვალთმაქ-ცობს და უმადურობს, რადგან ლა-ნძლავს ჯექსონს და ავიწყდება, რომ წარმატებას სწორედ უბრალო შავკანიანების წყალობით მიაღწია. "მან იმედები გამოიცრუა. დაცემუ-

ლი ადამიანის ცემა აბა, რა გმირო-ბაა. რა თქმა უნდა, დიდ პატივს ვცემ მის შემოქმედებას, მაგრამ მაინც არ მგონია, რომ ის ისეთივე კარგი რეპერია, როგორც ჯეიკი იყო. არ მეგონა, თუ ემინემი ამდენ-ის უფლებას მისცემდა თავს".

ემინემის აზრის გაგება პრესამ ჯერჯერობით ვერ მოახერხა. "როი-ტერის" ცნობით, ჟურნალისტებთან

კონტაქტზე არც რეპერის პრეს-აგ-ენტი გამოდიოდა. სიმღერა კი, რო-მელიც არ მოსწონს სტივი უანდ-ერს, შესაძლოა, "გრემის" პრეტენ-დენტებს შორის აღმოჩნდეს. შეუღ-ებს თუ არა ემინემი "გრემის" მოპო-ვებას, ეს კიდევ სხვა საკითხია.

მისი ბოლო ალბომი Encore კი უკვე დიდი წარმატებით იყიდება. პირველ სამ დღეში, "ნილსენ საუნდ-

სქენის" მონაცემებით, დისკის 711 ათასი ეგზემპლარი გაიყიდა. მას ფეხდაფეხ მოსდევდა შენია თუენი-ის უდიდესი პიტების კრებული - 530 ათასი ეგზემპლარით, თობი ქითის ასევე უდიდესი პიტები - 435 ათასი ეგზემპლარით და ბრიტნი სპირსი - თავისი საუკეთესო შემოქმედების კრებულით "ჩემი პერეოგატია" - 255 ათასი გაყიდული დისკით.

აზიაკომპანია “ნაციონალური აზიასაზაზი” - სიცრუისა და საზრთხის წყარო

ჩვენ, საპაერო ხომალდების ტუ-154-სა და ტუ-134 მთავურებმა, უნინ ბოინგ-737-ის ლაინერის მფრინავებმა, რომლებმაც ათასობით საათი გავა-ტარეთ პაერში, პირველად გადავწყვიტეთ, მასობ-რეი ინფორმაციის საშუალებების მეშვეობით მიგ-ვემართა ქვეყნის ხელმძღვანელობისთვის, რათა ერ-თხელ და საბუღაბოდ ბოლო მოეღოს სპეკულაცი-ასა და ხელისუფლების, განსაკუთრებით კი პრეზი-დენტის, ბატონ მხიელ სააკაშვილის მოტყუებას, რათა საბოლოოდ მიეცეს რეალური შეფასება ყვე-ლა იმ ნეგატიურ მოუღწას, რომელსაც დღეს ად-გილი აქვს საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სი-სტემაში. ქვეყნის ხელმძღვანელობამ უნდა იცოდეს, რომ შესაბამის ზომების არგატარების შემთხვევა-ში, შესაძლოა, ანან ქართული ავიაციისთვის მტეჩ-სმეტად მძიმე შედეგები გამოიწვიოს. ქვეყანამ ერ-თხელ და საბუღაბოდ უნდა გაიგოს, რომ ავიაცია არ არის შემოსავლის წყარო, მტეჭი ეს არის წამდ-ეილი ავიატორების მხრდან აღბეჭდილი უდიდესი პასუხისმგებლობა იმ პირების მიმართ, რომლებიც ახვეთ პაერში და რომელთა სიცოცხლეზე პასუხი-სმებლობას ატარებენ.

მოდიტ, მოიხმობთ ის რამდენიმე ფაქტი, რომე-ლიც კარგად ასახავს ქართული ავიაციის დღევან-დელ რეალობას: მიმდინარე წლის 25 ოქტომბერს ავიაკომპანია “ნაციონალური ავიასაზების” პრეზი-დენტმა გიორგი კოლუამ საოლეო სასამართლოს სა-რჩელთი მიმართა. კოლუა სასამართლოსგან ექსპ-რუზდენტ შევარდნაძის 1999 წლის 11 ოქტომბრის № 1238 იმ ბრძანებულების გაუქმებას მოითხოვს, რომლის თანახმადაც ავიაკომპანია “აირზენა - სა-ქართველოს ავიასაზებს” (უწინ “ჯორჯია ერავის”) ფლავგმანის სტატუსი მიენიჭა. დასაწყისშივე ხაზვა-სმით გვინდა აღვნიშნოთ, რომ ეს და ყველა სხვა ნორმატიული აქტი ავიაციაში რაც საქართველოში დღემდე გამოიყუდა და დღესაც გამოიღოს, ისინი მი-ღებულია ავიაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის “იკაოს” რეკომენდაციებისა და რჩევების საფუძვე-ლზე, რომლის წევრი საქართველო უკვე დიდი ხა-ნია და რომლის შტაბ-ბინა ირლანდში (კანადაში) მდებარეობს. ზემოთ ხსენებული ბრძანებულებაც მაშინდელმა პრეზიდენტმა არა საკუთარი ინიცია-ტებით, სწორედაც, რომ “იკაოს” შესაბამის დოკუ-მენტაციის გათვალისწინებით მოიღო.

აქ გვინდა განსაკუთრებულად ხაზი გავუვსათ, რომ ჩვენ მკაცრად გხელმძღვანელობთ ავიაციის საერთაშორისო დოკუმენტებით და შორს ვართ ნე-ბისმიერი პოლიტიკური შეფასებებისაგან, აქვე გვირ-და, ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი კითხვა დავუყ-ვათ ბატონ კოლუას, რომელიც ჩვენ ნამდვილ ავი-ატორებს მტყად გვაწუხებს: “ბატონო კოლუა, რო-დემდე აპირებთ ხალხის იმით მოტყუებას, რომ თი-თქოს თქვენ ხარი ავიატორი?” სინამდვილეში ავი-ატორი ყველაზე ფართო გაგებით ეს არის პილო-ტი, ავიაციის ინჟინერი, ავიაციის ეკონომისტი, და ასე შემდეგ, რომელსაც გააჩნია შესაბამისი დიპლო-მი და განათლება ამ დარგში. გაქვთ კი თქვენ ბა-ტონო კოლუა ასეთი დიპლომი? არა, თქვენ ის არ გაგაჩნიათ. აბა, მაშ, როგორი ავიატორი ბრძანდებ-ით და საერთოდ რა შეხება გაქვთ ავიაციასან?

შეგითვლით, გავაჩვენოთ თუნდაც ერთი პატარა ღვაწლი ამ ბოლო წლებში თქვენ მიერ შეტანილი ქართული ავიაციის განვითარებაში? თქვენ არაფე-რი არ მოგიმატებიათ ჩვენი ავიაციისთვის. თუმცა, რისი დამატება შეგეძლოთ. ის მაინც თუ იცით თქვენ, რა ძალა აწერდის თვითმფრინავს პაერში? ნება გვიბოძეთ, შევახსენოთ, რამდენიმე ფაქტი თქვენი არცთუ შორეული ავიაციის ისტორიდან. თუკი ვინმემ არ იცის ამის შესახებ, ჩვენ ნამდვილ ავიატორებს კარგად გვახსოვს, რომ თქვენს დლე-ვანდელ ავიაკომპანიას “ნაციონალურ ავიასაზებს” თავდაპირველად ეწოდებოდა “გაკო”, რომელიც მო-გვიანებით “გაკო-კავკასიად” გადაიქცა, ცოტა უფ-რო მოგვიანებით კი “ეარ-ბისკეად”. დღეს კი თქვენი უსიკრცხილოდ იყენებთ იმ პარტიის სახელწოდებ-

ას, რომელიც ხელისუფლებამაა.

დარწმუნებულები ვართ, რომ თუკი ხელისუფ-ლებამი ლეიბორისტები მოვიდოდნენ, თქვენს ავი-აკომპანიას “ვარ ლეიბორისტები” დაერქმეოდა, თუ კომუნისტები - “ვარ კომუნისტები”. თქვენითვის მთავარი ფულის კეთებაა. თუმცა, ქვეყნის ხელმძღ-ვანელობამ და საზოგადოებაზაც უნდა იცოდნენ, რომ ყოველი სახლის ცდილობების უკან, ათობით ათასობით დოლარია - აეროპორტის, საქვერნაეი-გაციის, სასწავლო ცენტრის, მეზობელი ქვეყნებისა და შორეული საზღვარგარეთის სახელმწიფოების კუთვნილი. თუმცა, თქვენი ყველაზე დიდი დანაშა-ული ის არის, რომ პიოლეტების, ტექნიკოსების, ინ-ჟინრების და უბრალო დარავების თვებით დაგ-ვიანებული და გაუცემელია ხელფასები. იმ პილო-ტების შეიღები, რომლებიც უკიდურეს სიღარიბეში თქვენი მიზეზით გარდაიცვალნენ, მზად არიან ნე-ბისმიერი დონის სასამართლო პროცესზე თქვენ წი-ნალმდეგ გამოცხადნენ.

ბატონო კოლუა, გვინდა შეგახსენოთ, რომ ჩვე-ულებრივი სასამართლოს გარდა არსებობს კიდევ ღლით სასამართლო. ისინიც კი ვინც პროკურორის, გამომძიებელს, სასამართლოს გადაურჩნენ, ვერ გა-დაურჩებიან ღლით განსასჯელს. ჩვენ ყველაფერს გავაკეთებთ იმისათვის, რომ ავიაცია ნამდვილ ავი-ატორებს გადაეცეთ.

ამ ცოტა ხნის წინათ ქვეყანა მოწმე გახდა იმ ფაქტისა, როცა რუსეთის ავიაციის ხელისუფლებამ საქართველოს მხარე მკაცრად გააფრთხილა. ქარ-თული ავიაკომპანიების მიერ ძველი დავალიანებე-ბის გადაუხდელობის შემთხვევაში, რუსეთის ზეცა დიხეთვლია ჩვენი ავიატორებისათვის. აღბათ, ძალი-ან ცოტამ თუ იცის, რომ ამ გაფრთხილებაში ძირი-თადი მიზეზი თქვენი ავიაკომპანია იყო, რომელს-აც უწინ “გაკო” ერწოდებოდა და რომელსაც დღემე-დ რუსეთის 561 ათასი ამერიკული დოლარი მპა-როებს. იმ რუსეთის, სადაც თქვენ ასე ძალიან გი-ნდათ ფრენა. “რატომ თხოვთ თქვენ ასე დამხრე-ბით მოსკოვის რეისს?”

საქმეში ჩახედვითად ადამიანებმა კარგად უნეი-ან, რომ ავიაციაში არსებობს ერთი ასეთი ტერმინი “რეისის დაკატეგება”. ზუსტად მოსკოვის რეისი ჩვენ, ნამდვილმა ავიატორებმა წლების განმავლი-ბაში “დავკატავეთ” და ეს რეისი დღეს ერთ-ერთი ყველაზე დატვირთულია. დღეს კი ბატონ კოლუას, ხელის გაუმწრფელად სურს ამის მიღება. რატომ არ “დააკატავებს” ის ტაბშირის ან რიასხის რეისს? მა-გრამ ბატონმა კოლუამ ძალიან კარგად იცის, რომ ამ შემთხვევაში მათ ავიაკომპანია რამდენიმე თვე-ში ქაღალდის სახელით დაიშლება. მისთვის უფორი იოლია იმის გადაღლაუცა, რაც სხვებმა დაღვეცს.

პირველ რეისზე “პრეტენეიის ავიასაზებს” მო-ლოდ 18 მეზავრი მყავდა, აქედან 15-მა უფსაო ბი-ლეთით იფრინა. ამ რეისის ხანგრძლივი “დაკატეგე-ბის” შემდეგ, ის ბეირუთის რეისთან ერთად ერთ-ერთი ყველაზე ხელსაყრელი გახდა ინგლისელები-სთვის. ზუსტად ლოიდების მიმართულებით აპირ-ებს ბატონი კოლუა დღეს რეისის გახსნას. უკაცრა-ვად მაგრამ, როგორ და რა საშუალებებით აპირებს თქვენი კომპანია იქ ფრენების განხორციელებას? მას არა თუ თუკაპეი, არც ერთი პიოტი არ მყავს, რომელსაც საერთაშორისო რეისების შესრულების უფლება ექნებოდა. გარდა ამისა, მათ არა აქვთ არც საშუალება და არც უფლება, კავშირები ამყარონ ინგლისურ ენაზე. ან იქნებ ბატონი კოლუა აპირებს სხვა ავიაკომპანიებიდან პიოტების გადმობირებე-ას? თუმცა, ნებისმიერი ავიატორი დღეს “გაკო” სა-ხელის გახსენებაზეც კი მოუმი გარდება. როდემდე აპირებს ბატონი კლუა სპეკულირებას უბედური, სოხუმიდან დგვნილი პიოტებით და საერთოდ უკ-ვე დროა ამ ადამიანებმა საჯაროდ უთხრან მხარე სიმართლე ქვეყნის ხელმძღვანელობის?

აქვე აუცილებლად უნდა ითქვას იმ ახალგაზ-რდა მოტყუებული ავიატორების შესახებაც, რომ-ლებიც თვითმფრინავ ტუ-154 და ტუ-134 ფრინავ-

დნენ და რომელთა მიმართ “გაკოს” დავალიანება ნახევარ მილიონ დოლარს აღწევს. დუბაის კი დაა-ხლოებით 70 ათასი დოლარი აქვს ვალი. სულ მა-ლე კი მათი მსხვერპლი უკრანელი ტუ-134-ის პი-ლოტები აღმოჩნდებიან, რომელთა თვითმფრინავს-აც დღეს “ამშვენებს” წარწერა “ნაციონალური ავი-ასაზები”. როდემდე შეიძლება ასეთმა ადამიანებმა ქვეყნის რეპუტაცია და პრესტიჟი შელახონ?

მოდიტ, საზღვარგარეთიდან ისევ ჩვენს ქვეყა-ნაში დაგზრუნდით. დროა, საქართველოს სამართა-ლდამცველი სტრუქტურები დინტერესდნენ ქუთა-ისის აეროპორტის თანამშრომლების მოტყუების სა-კითხით, რომლებიც არც თუ დიდი ხნის წინათ გა-ხდნენ მორიგი მსხვერპლები.

ყოველივე ზემოთ თქმულის ნიმუშად მოვიტანთ რამდენიმე კონკრეტულ ციფრს. ავიაკომპანია “გა-კოს” ვალი თბილისის აეროპორტის მიმართ 99 858 ლარს მჟადგეს, “საქავერონავიაციის” 42.221 ლარი “გაკოს” სახელით და 44.282 ლარი “ვარ-ბისკის” სა-ხელით. თუ გაავითვალისწინებთ იმ ფაქტს, რომ ორ-ივე სანარბოს აქციების ასივე პროცენტის მფლო-ბელი დღეს სახელმწიფოა, გამოდის, რომ მათ ეს ფული სახელმწიფოს მოპარეს. იმ სახელმწიფოს, რომლისგანაც “სიმართლას” პოენას ცდილობს ბა-ტონი კოლუა თავის ჯგუფებით ერთად.

ბატონი კოლუა კარგა ხანია, ცდილობს მიელი ქვეყანა დაარწმუნოს, რომ თითქოს მისი ავიაკომ-პანია ისეთივე ქართულია, როგორც “აირზენა” და რომელსაც დაუმსახურებლად ანანეცნებენ. არა ბა-ტონო, თქვენ არ ხართ ასეთივე კომპანია. თქვენი ავიაკომპანია უცხო წარმომბობისაა. როგორ გვეყოთ თავხედობა რომ მოგვთხოვთ “აირზენასათვის” ფლავგმანის სტატუსი გავუქმება? უკაცრავად, მა-გრამ აბა, ვინ უნდა იყოს ქართული ავიაციის ფლა-გმნი, თუ არა “აირზენა”? სწორედ, რომ “აირზენ-ამ” მოახერხა ქართული ავიაციისათვის დღემდე სა-ხის, პროფესიონალი კადრების, ტექნიკისა და ბაზ-რის შენარჩუნება. სწორედ, რომ “აირზენა” დიდი ძალისხმევით ცდილობს იმ თვითმფრინავების აღ-დგენას, რომლებიც საბინდო მფრინავრებამდე კო-დვას მსგავსმა დილენტებმაა მიიყენეს. ნებისმი-ერმა ჯახსადად მოახეროვნე ავიატორმა, თუნდაც “აირზენაში” არამოტივბაქემ კარგად იცის, რომ როდული ქართული ავიაციის მომავლის წარმოდგე-ნა “აირზენას” გარეშე.

ჩვენ არ ვაპირებთ ამ სტატუაში ჩვენი ავიაკო-მპანიის ხელმძღვანელობა დავიცვათ ანდა სატეა-რი სიტყვები მიუღწევნათ მათ, ჩვენ მათ სახელმე-საც კი არ ვასახებთ, თუმცა ძალიან ბევრმა ჩვე-ნი ქვეყნის მოქალაქემ ისარგებლა რა ჩვენი ავი-აკომპანიის მომსახურებით, მათ შორის პრეზიდენტე-მა, საკუთარი თვალებით ნახა და დარწმუნდა, რომ იმ საქართველოში, რომელიც არცთუ სასაბიელო მდგომარეობაშია დღეს, შექმნილია ისეთი ავიაკომ-პანია, რომელიც თანამედროვე სტანდარტებსა და მოთხოვნებს სრულად შეესაბამება, და რომელიც თანამედრ უნცეს კონკურენტების მსოფლიოში წამყ-ვან ავიაკომპანიებს ამაღლებით ჩვენ ვნცეთ მიელი ქვეყნის ავტორიტეტს. ამას ემსახურება ჩვენი ავი-აკომპანია, სადაც ამჟამად 500 უმაღლესი განათ-ლების მქონე სპეციალისტი მუშაობს, რომელმაც კვალიფიკაცია, განსაკუთრებით კი “ბოინგ-737”-ის კუპაიფისა და ინჟინერის შემადგენლობამ, აიმაღლ-ეს ამერიკის შეერთებული შტატების, გერმანიის, თურქეთისა და ჩეხეთის უმაღლეს სასწავლებლებე-ში. ეს კი არის უმთავრესი და უდიდესი გარანტია ჩვენი ავიაკომპანიით მოსარგებლე მეზავრთა უსა-ფრთხოებისათვის. ჩვენ არ გვინდა ვინმეს განანყე-ნება ჩვენი სამეგობროდან, რომლებიც დღეს კოდე-

ას ავიაკომპანიის სამსახურში ირიცხებიან, განსაკუ-თრებით კი სოხუმიდან დგვნილების, რომლებიც იმ-ულებულები გახდნენ, არცთუ კარგი ცხოვრებისა და პირობების გამო, მასთან სამუშაოდ წასუღფე-ნენ. როდემდე შეიძლება მან თქვენი საშუალებით ქვეყანა ატყოს? როდემდე უნდა გამოეყენებთ ბა-ტონმა კოლუამ თქვენი დეკორაციების ნაცვლად, თა-ვის ურჩივდ პრესკონფერენციებზე იმის დასამტკე-იცებლად რომ “ნაციონალური ავიასაზები არის ევ-როპული ტიპის ავიაკომპანია. თქვენ ხომ სხევივდ კარგად იცით, რომ ეს წმინდა წყლის სიკრეუა. ჩვენ თქვენ გულწრფელად გისურვებთ, რომ თქვენი სა-მსახურებრივი კარიერა იმ საპაერო ხომალდ ტუ-134-ზე დასრულდით, რომელზედაც წლების განმა-ვლობაში ჩვენიან კრთად ბევრი თქვენგანი ფრინა-ვდა. თქვენ ბატონ კოლუაზე კარგად უნციო, რომ ის თქვენ არანაირ ა-320-ზე არ გაგვაზენით. აქვე გვინდა, ყველას კიდევ ერთხელ შევახსენოთ ძველი ანდაზა, რომ ფეხსაცმელი ხარაზმა უნდა შეკეროს და პური ხაზაზმა უნდა გამოაცხოს.

დაბოლოს. არც თუ დიდი ხნის წინათ ბატონ-მა კოლუამ პრესის საშულებით განაცხადა, რომ ის აპირებს საჩივრით პრეზიდენტს მიმართოს, იმ-ისათვის, რომ ის სამართლიანად გაერკვიოს ქვე-ყნაში. აი, აქ კი ჩვენ ნამდვილად და ბოლომ-დე ვეთანხმებით ბატონ კოლუას და ვუერთდებით მის თხოვნას. პატივცემული პრეზიდენტო! უმო-რჩილესად ვთხოვთ, შექმნათ კომპეტენტური უმა-თავრობო კომისია ყველაზე მაღალ დონეზე, რა-თა ქვეყნის ხელმძღვანელობა საბოლოოდ გაერკ-ვეს, რა ხდება სინამდვილეში ქართულ ავიაციაში, ან იქნებ ჩვენი წერილი ცილისწამება და ტყუილია და ყველა ზემოთ მოყვანილი ფაქტი არ შეესაბა-მება სრულ სინამდვილეს? მაშინ ჩვენ ბოდიშ ვი-ხდით ბატონი კოლუას წინაშე და მზად ვართ მის ავიაკომპანიას გადავცეთ ფლავგმანობის პრეტენ-დე. მხოლოდ მან იფრინოს უკრანისისგან ატრუნე-ლი აღბეჭდოთ ტუ-134-ით ამსტერდამში, ლონდონში, პარიზსა და ფრანქფურტში, ყველგან იქ, სადა-დაც მას არ უშვებენ, რადგან ნებისმიერ ციცილი-ზებულ სახელმწიფოში ტყუილი და სიცრუე არ გა-დის. ჩვენ კიდევ უფრო შორს მივდევართ და ბა-ტონ პრეზიდენტს ვთხოვთ, რომ საქართველოში მოინიშნოს “იკაოს” ექსპერტები, იმისათვის, რომ გააკეთონ საკუთარი ავტორიტეტული დასკვნა. სხვათა შორის, მათ ერთხელ უკვე გააკეთეს მსგა-ვანი დასკვნა და არ იქნება ცული, თუკი მას ჩვე-ნი ხელისუფლების წარმომადგენლები გაეცნობო-ან, და მაშინ ქართული თვითმფრინავის პორტზე ამაველი მეზავრები დარწმუნდებიან, რომ მათი სიცოცხლე იმყოფება საიმედო ხელში, და არა იმ-თა ხელში ვისთვისაც ავიაცია მხოლოდ მეზავრ-თა სალონის ფანჯრიდან არის ნაცნობი და რომე-ლიც ავიაციამი მხოლოდ ფულის საკეთებლად მო-ვიდა და არა იმისთვის, რომ ამ დარგის განვითა-რებაში საკუთარი თუნდაც მოკრძალებული წელი-ლი შეიტანოს.



წერილი ქვევრდება ავტორის მიერ შექნილ ფართზე. რელაქცია პასუხს არ აგებს მოყვანილ დებულებების და ფაქტების სისწორეზე.

საანვროდო											
					პირველი მარქისა, გემეთი			შეიარაღებუ-ლი ბრძოლა		ფრანგი კომპოზიტორი	სიმეხი შეუღების სახელი
					პარლამენტის ხელმძღვანე-ლი			ფრანგი ფერმწერი, იმპრესარიონი			
								ფრანგი ფერმწერი, იმპრესარიონი			დაპირენილი მწერალი კოხი ***
ჯგუფური ცეკვების შემსრულებლები							ქალის პირბაღე	ხრდ. ძღღღღღღღღ ღეროვანიც არეგისამაქ.			ფარული დაეცემა
					იანკრა *** კარდისა" ავადკუფერს ანდავარე						
							მუხლილილი ადვილი ცხოველებსაიფე-ბ	ბრამსილიერი მსმე		პირველი სიგეცე ქართულ მდაბრში	დაკიდესტის *** რატეცემა
		მარტოსელა, კოფესტოსი		აღკოპილიცე			ქალაქი წეჭეთში *** გრეიკი	სამწახანაგეცე-ნი ხანჯალი			
							ამმს-კანონტვლა			ორსული სატეონელი	
		პერეილილის სატერე			სიოველა რატეში						
ცეჭელის ინდური დეიფება		პატარხლის თატეზბერაფე			შოიკილე თიფიფეის კოხი		ამმს-კრეფრსიფე	"ემატეცე" წეჭე ***		ანდესილი ეკოსიმეჩე	
ემსიკი ფეჭეში		სასიგინალი კომპო გეჭეშინათვის			საბეჭოთა კომპოზიტორი		აიოსის მსახერი	ემატარდო-პალეიტარეცის აღდღეჭელაქე	ანდესილის ეკონელი	წინა სკანდინავიის პასტეცემა: (სურათზე პეტრე) პეტრეიტონი ნოსტე პეტე გრამპლინი ფრანგი გრეცერე დიპლამაიკო ენილი ამარტი რიფენი იონი ღერე იამინი პაქის ნებალი კვლე მუხი ნერეცე ციფერონი მინი ღერე დაეცეწი ნესი პრეცემა იარა ტეა დეიფა პა ეტე სერია ძიბიბა აოიბინ ბერნი ეოლტე რამე ანი აო პირინ წეც დეაღ	
					ეგრანის დეიფის დეც						

TV პროგრამა

7 დეკემბერი

რუსთავი - 2

07.30 დილა მშვიდობისა **08.00** "ტელევიზიუები"
10.00 სერიალი "კელეტი და ვარდები" **11.00** თამაში
 "ველაზე ჭკვიანი" **12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 02.00**
 კურიერი **12.20** სერიალი "შეყვარებული ქალები"
13.30 ფილმი "ფანტაზიის" **(15.25)** სერიალი "ზე-
 ჯიშის მამა" **16.30** სერიალი "კელეტი და ვარდები"
17.25 "ტელევიზიუები" **18.20** რიზიტი და როზიტუ-
 ნა" **18.55** სერიალი "ვეფრილი მამები" **19.40** პატრული
19.50 სერიალი "შეყვარებული ქალები" **22.00** სადეს-
 ბურთი მიმოხილვა **22.45** ჩემიპოინია ლიგა. "ვალენ-
 სა" "ვერდები" **02.20** პატრული

შენ 11 ან 12 წლის ხარ და გაქვს სურვილი, მონაწილეობა მიიღო ტელეკომპანია "რუსთავი-2"-ის გადაცემაში "ყველაზე ჭკვიანი"?

მაშინ აუცილებლად უნდა შეიძინო გაზეთი "12-მდე", რადგან მხოლოდ მკვლე გაზეთში იხეილება ამ გადაცემის მონაწილის ანკედა!

გარდა ამისა, 12 წლამდე ასაკის ყველა გავსს გაზეთი "12-მდე" აქლემს ზანს, მონაწილეობა მიიღოს ვაკინის დისნეი ლენდის ორი საგზაოჩისათვის გამოსცადაბულ კონკურსში, გინეარჯვოს და ზამთრის არდადეგები დისნეის სამყაროში გაატაროს.

მაშ ასე, შეიძინ გაზეთს "12-მდე" და ხეიბი ზღაპრული კონკურსისა და ტელეგადაცემის მონაწილე!